O MAMĂ DE LUMINĂ
(ROMAN)

Felix Constantinescu

2011-2012

Mamei mele, Valeria

MOTTO

"But you can never lose your family."
Signora Corleone, Godfather 2.

Fexli, în Mureş în bulboane există un peşte înnegrit de mâl cu ochi uriaşi plini de fosfor şi cap greu, arând prin mlaştini cu boturile lor gigantice şi dure ca nişte pluguri de zăpadă. Când e rănit în vreun fel de cineva ce încearcă să-l prindă uriaşul peşte se dă la fundul apei şi-şi propteşte fruntea de o stâncă, rănile sale sărând apa, iar pescarul dacă e ageamiu crede că peştele a murit. De obicei doar un pescar bătrân poate prinde un asemenea peşte şi peştii deasemenea şi ei sunt bătrâni, cu ochii luminând printre pietrele din adâncuri ca farurile de jeep. Când adorm nu mai simt cuiele-n mâini Nu mai simt lancea în coastă Doar când adorm nu mai simt cununa de spini. Unii oameni sunt ca peştele ăsta. Mai aminteşte-ţi şi de iertare, Felix Unforgiven, tu, tu, mai aminteşte-ţi şi de iertare. Într-un fel, toţi oamenii sunteţi minunaţi, iar viaţa noastră ar fi putut fi ca a lui Jack şi Rose Dawson când se roteau la petrecerea de la clasa a treia de pe bordul Titanicului.

Mamă, dumneata pentru mine eşti o altă Americă. Viaţa dumitale este o Americă cu cromlehurile munţilor şi oceane

de ierburi răvăşite de vânt, iar aceasta e prima ei hartă. Mamă, eu vreau să fiu îngropat în mormântul mamei dumitale pe care l-ai îngrijit atât şi ştiu acum că atunci când ne vom trezi din moarte ca după un somn puţin cam prea lung şi ne vom vedea pentru prima oară ne vom recunoaşte şi vom fi vii şi vom merge la mormântul celălalt să fim toţi trei, voi două sunteţi deja în lumină, mai trebuie şi eu să fiu şi o să fim cele trei degete cu care Dumnezeu îşi face cruce, altceva nu mă mai interesează. Îmi amintesc acum când am rămas singur ca un căţel al cărui brav stăpân de cinci ani a murit, plângând şi plângând şi lătrându-şi sufletul în lacrimi, cum ascultam împreună Julio şi Dezarie despre care eram amândoi de acord că sunt atât de frumoşi. Pe mine, deşi adevărul a venit la mine, frumuseţea m-a părăsit. Mamă, eu nu mai pot iubi. Frumuseţea mea a răsărit în altă lume, iar eu am rămas în întuneric cu o candelă cibernetică, singur în beznă precum oamenii care-şi zgâriau şi-şi pictau sufletul în peşteri. Singurul lucru pe care îl mai pot iubi cum iubeam înainte este cerul. Azi noapte, de fapt dimineaţa, am visat că am scris un poem pe care l-am intitulat când m-am trezit „Poem irlandez” şi din care mi-am mai amintit două versuri: ..Dacă vrei să deschizi uşa cerului/ Trebuie să le deschizi pe toate celelalte.. Aceasă carte e un fel de catedrală. Cred că ar trebui să fac aici pe zidul ei un grafitti contemporan sau patericic cu tot crezul vieţii mele: OnE mOtHeR oNe LoVe oNe GoD. My Mecca. The Haţeg District is my Mecca, a Mecca made by myself because of the spiritual shrine I made here. Cartea aceasta e un Taj Mahal, pentru că e un templu pentru dumneata, Maman. Cartea aceasta e un Escorial pentru că e mănăstirea devoţiunilor mele. Cartea aceasta e una din cele *1001 nopţi* pentru că în povestea ei se află alte şi alte poveşti ca un pumn de scoici într-o mână de copil. Cartea aceasta e o Carte de Nisip fiindcă iubirea ei nu cunoaşte nici un fel de sfârşituri, dar parcă dintotdeauna vedem strigătul îndoliatei Aliciei Keys precum o profeţie cernită de suferinţă a iubirii de care nu suntem vrednici, ca Ochiul lui D-zeu zburând deasupra întregului Pământ, ca un şoim singur în cer privind păsările bătând alte păsări pe pământ după cum a mărturisit şi bătrânul Andersen. Cartea aceasta este o catedrală a rugăciunilor care coboară în mine ca apa printre pietre, în râurile muntelui neamului meu, cândva o să construiesc în ea mozaicul blues al chipului tău şi îl voi construi în cartea mea

în loc de pietricele, cu stele pe care le voi ridica din praful de aur al uliţelor cerului, cartea aceasta e Sagrada Familia. Nu voi fi mulţumit decât când acest manuscris care te iubeşte va avea dimensiunile Enciclopediei Britannica ori ale bisericii Hagia Sofia. Îmi strâng paginile în inimă şi când voi merge la tine Mamă îţi voi duce în dar cartea aceasta purtând-o în suflet. Tot scriind adevărul conţinut în titlul acestei cărţi mă luminează tot mai mult, cred în el, sunt ca unul dintre primii apostoli predicând evanghelia şi în cer locul unde merită dat orice ca să ajung când voi fi lângă dumneata, Mamă, copilul meu de lumină, acolo în ochii mei atunci atâţi de fericiţi cum doar lângă dumneata au mai fost, cartea aceasta nu se va sfârşi niciodată. Vreau să merg şi eu pe drumul pe care ai mers tu şi Ofra Haza şi voi merge pe el cum merge Streiul pe cărarea lui până moare în mare. Mamă acum când toţi şi îngeri şi mecanisme au plecat şi am rămas singur în întuneric nu pot să spun decât că îţi ofer tot islamul inimii mele cum ai făcut şi dumneata dincolo de orice eternitate. Cartea asta e *Tears In Heaven* şi da, e adevărat cartea asta nu e un şurub literar dar sunt eu transmutat în litere, viu. În 2010 în ultimul Crăciun pe care l-am avut împreună când am descoperit pe YouTube cântecul *Hurt* al lui Johnny Cash printr-un cover al unei fete nativ americane din tribul Mikmaq şi ţi l-am pus să-l asculţi pe laptop când l-ai auzit ai remarcat cât de bătrân e cel care cântă şi când l-ai văzut ai spus că întradevăr chiar e foarte bătrân, mai bătrân şi decât ai crezut. Mamă în cele ce privesc pe dumneata şi pe Dumnezeu aici stau eu după expresia lui Luther, nu am să reuşesc niciodată, nici când am să fiu mai bătrân decât Johnny Cash în videoclip, să depăşesc aceste sentimente de *brokeness* pe care le simt în faţa dumitale şi în faţa lui Dumnezeu, iar iertarea voastră e tot ce există pentru mine, trăiesc cântecul acesta la propriu, îmi e propria viaţă de ratat etic iar toate cuvintele acestea s-au născut din sticla de *mescal* a acestui cântec în care Dumnezeu mi-a turnat sufletul şi ştiu că tot în el se vor sfârşi. Poate doar în cer - de voi ajunge acolo - voi fi altul. Toată viaţa mea e un cântec ce durează 3:51 minute cu un bătrân distrus de viaţă ori poate de el însuşi ca bătrânul lui van Gogh, în puţinele clipe dinainte de moarte în care nu mai e loc decât de regrete. Aşa e dat de la Dumnezeu, cei buni ca dumneata să fie fericiţi şi cei răi ca mine să fie în durere şi n-o să-mi doresc niciodată altceva pentru mine şi încep să înţeleg de

ce Papa Grigore cel Mare a spus că pentru anumiţi oameni nu este potrivit decât purgatoriul, chiar şi cuta din frunte care îmi apare atât de des nu înseamnă decât că rădăcina răului e în mine ca drojdia în gunoi ca şi în Iov ori Torquemada. Viaţa mea este purgatoriul meu, după cum viaţa dumitale între noi a fost infernul pe care nu l-ai meritat. Stau şi ascult muzică ore în şir ori Dumnezeu ştie ce fac şi din când în când când se întunecă filmul îmi privesc faţa cubistă în ecranul de laptop; parcă sufletul mi-a fost smuls din mine ca un fir de urzică din grădină şi tot ce sunt a devenit o sculptură neorealistă aducătoare de deznădejde. De când nu te mai am sunt ca o piatră, iar Pământul mi se pare ceva numinos ca un timbru cu Marx, Friedrich Engels şi *Manifestul comunist*, uneori mă simt atât de singur încât îmi închipui pentru o clipă de necredinţă că nimeni nu ştie că omenirea e mai mică decât numărul membrilor ei, prea mulţi oameni ies într-un fel sau altul din omenire cum spune Talmudul şi uneori vreau să ies noaptea pe stradă şi să-i iau pe deznădăjduiţii beţivi de ora nouă seara de guler şi să-i întreb: ce-aţi făcut cu desenele cu Bamse? Şi ştiu acum că şi eu ar trebui să fiu scuturat de guler, dacă nu de dreptate atunci de milă. Borgesian adică lipsit de iubire deşi scriu nu sunt nici pe departe precum Dostoievski sau Tolstoi, sunt unul din anabaptiştii pentru care nobilul creştin anarhist – cel mai tare scriitor din întreaga istorie - a scris *Învierea*, toată viaţa am fost un cerşetor care scrie cecuri şi cred că viaţa oricărui om de pe pământ e *odată, cândva în vest*. Atâtea amintiri am băgat în laptopu meu încât deja când îl deschid, destul de greu fiindcă i s-a stricat încuietoarea mă simt de parcă deschid cufărul fermecat al lui Andersen. Erai mai ceva decât Smaranda Creangă, obişnuiam să spun asta din copilărie, eşti o Smarandă, Mamă. Cu cât ajungem să ne cunoaştem mai bine pe noi înşine cu atât nu putem înţelege pe Dumnezeu şi iubirea sa pentru noi, exceptând poate ideea nemărinită şi căreia nu-i putem da de capăt a Evangheliilor că el, Trinitatea, e o fiinţă perfectă, dar suntem – suntem - oameni cu triunghiuri de lumină pe frunţile noastre şi asta lumea nu poate să treacă cu vederea, nu a putut niciodată. Mamă, dumneata erai mai frumoasă, mai iubitoare şi mai zâmbitoare decât nevasta lui Clemenza, îmi lipsesc întâmpinările dumitale, nimic nu se compară cu ele, sărutările tale de la zece metri distanţă, bucuria ta pentru mine şi iubirea pe care nimeni nu

mi-ar mai putea-o da, iar eu, eu sunt sufletul lui Bob Marley, am fost trimis de Jah ca orice cântec pe care oamenii le macină şi-şi fac pâini pe care trebuie să le-mpartă. Mamă acum văd că sufletul meu pereche nu există, pe mine nu are cine mă iubi şi cum a scris Dumnezeu cine îşi măreşte înţelepciunea îşi măreşte suferinţa; sufletul meu pereche e regina din Saba, iar regina din Saba a murit de veacuri precum râurile în Sahara. Sufletul meu pereche e regina din Saba deşi în esenţă sunt doar un rumân prost. Sufletul meu e pătratul scenei unei tragedii, singurătatea mea e o lacrimă uriaşă pe care nu am mai terminat-o niciodată de plâns. Iar când a trăit regina din Saba simţea aceleaşi lucruri, simţea că Dumnezeu e un Ibsen dornic după frumos şi creator de drame fiindcă frumoasă cu adevărat e doar o cunună de spini, asemeni vieţii mele, acum văd că sufletul meu pereche nu există pentru că încă nu l-am găsit, dar asemeni lui Chris Stevens altă dată rămân lângă tine pentru că bluesul e o muzică a luminii. Omul nu e făcut să reziste la prea multă frumuseţe, de aceea când ajungem la cele mai frumoase pagini ale unei cărţi simţim nevoia să închidem filele în trei culori ale poveştii, cu mult înainte de a o fi sfârşit, ori ca atunci când o fată care îşi dă seama că s-a îndrăgostit simte nevoia să se separe de lume şi tovărăşia celorlalţi, singură cu universul şi luminile lui, şi chiar şi de iubirea ei singură cu iubirea ei, asemenea fetei meditative cu fructul din tabloul de an 1894, "Izvorul sacru", al lui Paul Gauguin ori asemenea unui credincios în toate rugăciunile sale care brusc simte nevoia să închidă robinetul fericirii. Nici un creştin nu poate fi un idol de diorit. Mamă, îmi amintesc de vremurile când nu aveam nici un prieten şi nu aveam unde să mă duc şi dumneata îmi ziceai să mă duc la Alin, la bunul Alin. Şi ziceai să mă duc până la el la capătul oraşului şi chiar de nu îl găsesc măcar am făcut o plimbare. Acum sunt în alt fel singur, dar mă rog la icoana Mamei mele, iar adevărul propovăduit de Kierkegaard îmi devine inimă în piept. Mamă dumneata eşti o sacralizare a vieţii. Când văd ce viaţă de lacrimi mă aşteaptă înainte, după viaţa de lacrimi pe care am avut-o până azi nu pot decât să le cer celor care mă vor îngropa când îmi va veni ziua plecării să scrie pe crucea mea cuvintele scrise de Malamud în dogmatica operă *Băiatul de prăvălie*, carte scrisă în America în anul 1957: "**A SUFERIT, A INDURAT, DAR CU SPERANT**A." Din prima copilărie m-am rugat să fiu scriitor, să mă facă Dumnezeu

scriitor, şi i-am spus că orice altceva nu mă interesează şi iată-mă scriitor şi nimic mai mult, scriitor şi nimic, dar adevărul e că nimicul e celălalt lucru pe care l-am cerut de parcă aş fi citit din Pateric de la 4 ani, dar nimicul e adevărata bogăţie o ştiu, însă unu e cifra durerii de aceea Dumnezeu e în agonie de la prima până la ultima literă a timpului şi non-timpului, probabil de aceea ne iubeşte cimpanzei cu suflete cum suntem. Şi probabil aceasta e iubirea anularea dezastrului cifrei unu, iubirea ca şi istoria omului şi cerului. De mult deja ochii nu mai îmi sunt ochi ci două lacrimi mari grele în orbite ca gogoloaiele de răsină amară de scoarţă neagră de cireş. Mereu am simţit că viaţa mea i s-a întâmplat altcuiva şi că tot ce aveam, tot ce simţeam şi tot ce eram e nimic, de parcă aş fi fost făcut de YHWH după schiţele lui Malamud, de parcă aş fi doar un personaj din nişte pagini ale cărţii menţionate ori de parcă aş fi fratele lui Taylor Swift aşa cum e în cântecele ei triste într-un amestec de dramă autentică şi kitsch de calitate şi vreau să spun şi eu ca Mary Weiss că asta a fost ceva din trecut, dar mi-am trăit cea mai mare parte a vieţii într-un absolut de lipsă de semnificaţie, reală nu a fost decât durerea cum spunea şi J. Cash şi ştiu că oamenii se sinucid pentru că nu se roagă, o ştiu pentru că şi eu m-am sinucis odată. Uite o poveste. Zimbru îngenucheat. În pământurile astea ale noastre demult era întuneric. Cerul era gol şi negru şi se oglindea în tăurile din munţi până jos în smârcuri. Şi animalelor şi oamenilor le era frică. Stăteau în păduri şi în bordeie, tăcând. Se întâmplă că în pădurile de deasupra Streiului goni un zimbru venit din munţii de aur din miazănoapte. Era un zimbru neobişnuit. Când nu fusese încă fătat maică-sa bău apă dintr-un izvor de aur, iar zimbrul ce ieşise pe lume ieşise cu coarne de aur curat şi cu păr de aramă şi aur. Când crescu era mare, asemeni unui munte împădurit în toamnă, cu fruntea de cremene şi ochii de chihlimbar. Zimbrul bătu cătunele de sus de deasupra Streiului, căutând ceva. Oamenii nu-l uciseră, îi făcură pietre cioplite prin toate culmile de-aici de sub munţi. Se-ntâmplă că în rătăcirile sale ajunse acolo în dealurile împădurite pe Vârfu Ăl Nalt unde în cele din urmă oamenii îl îngrădiră de nu mai putu pleca. Bourul îşi lustruia coarnele în întunericul ce era o datină în pământurile noastre, îşi lustruia coarnele de trunchiurile de cer şi stejar, de pământul pietros şi de bolovanii mari ascunşi ca barabulele în pământ, aurind totul trunchiurile de copaci,

pământul şi pietrele. Se întâmplă că un bolovan mare care acum era poleit deja de o săptămână de rostogolit prin pământ i se înţepeni între coarnele uriaşe de aur. După ce îl tot smuci în trunchiurile copacilor, până când izbi din grumaz atât de tare încât bolovanul de aur zbură pe cer pe deasupra amfiteatrului văii noastre de să făcu lumină. Şi oamenii spun că atunci când soarele răsare, zimbrul a mai aruncat un bolovan aurit pe cer, iar pietrele aruncate de zimbru se pierd în lacul cerului cum se-nfundă pietrele ce le arunci într-un smârc să calci pe ele, de le vedem şi azi pe cer, poleite de coarnele de aur ale zimbrului, neştiutorii numindu-le stele pe cer. Zimbrul stătea acolo închis când cătunul de sus dinspre munte se risipise de mult, când trecu Dumnezeu cu Sfântu Petre pe acolo privind lumea cu luare aminte. -Doamne uite ce dobitoc neobişnuit, spusese Sfântul. Se apropiară de zimbru şi ochii de chihlimbar întunecat ai zimbrului se întâlniră cu ochii luminoşi de lumină ai Domnului. Când Domnul întinse mâna de-i atinse steaua ca de fagure din frunte, zimbrul îngenuche acolo în închisoarea lui trunchiuri prăbuşite de furtună. Primul personaj al meu care ţi-a plăcut, Raluca Târlă, o fiinţă în care ne-am împărtăşit compasiunea, Mamă, noi cei vrednici de compasiune cum eram; dumneata i-ai înţeles pe toţi oamenii ca şi bunica Ana, mama ta: ...iar când deschise o văzu pe Raluca stând în prag pe treptele de beton în zig-zaguri neacoperite de gresie. Raluca era o femeie zveltă şi totodată masivă, blondă cu o privire verde, într-o nuanţă deschisă asemeni sticlei dacă sticla ar putea avea viaţă ori asemeni apei dacă ar putea fi numit vreun suflet al apei. Purta o haină de blană mare de vulpe argintie vânată în pământurile arctice cu nasturii albi şi tociţi de os desfăcuţi, pe sub care avea o rochie subţire, albastră. Femeia îl rugă să îi permită să îi vorbească pentru câteva minute, astfel că o invită înăuntru conducând-o la măsuţa de cafea din sufrageria mare în care totul era ca înainte. Raluca îi vorbea, puţin agitat, sărind de la un lucru la altul şi parcă fără nici o logică între subiectele de conversaţie pe care le deschidea doar pentru a le părăsi câteva momente mai târziu. În timp ce vorbeau, pr. Ghenadie se gândea disperat: ce vrea femeia asta cu mine, nici măcar nu e de pe-aici! Apoi întâmplarea, destinul ori poate doar Raluca aduse vorba de Felix Târlă, fostul ei soţ iar după ce îi pronunţă numele se opri puţin din ciripitul ei chinuit ca lovită de o săgeată. În acele momente nu mai

aparţinea speciei umane, era doar o fiinţă rănită având în ochi durerea unei priviri de animal. Se cunoscuseră la un concert în aer liber la Sighişoara de la care au plecat împreună ducându-se pe malul râului de acolo al cărui nume nu îl ştia nici unul din ei, iar apoi s-au plimbat toată seara până noaptea târziu pe îngustele străzi pietruite pe marginea cărora era plin de găşti diferite de adolescenţi majoritatea beţi îmbrăcaţi în blugi rupţi şi murdari de vomă şi sânge legaţi cu lanţuri de câini, care ascultau muzică supărate la casetofoane cu baterii mari, cu mâinile tatuate, în tricouri de cele mai multe ori negre, cu o varietate parcă nefârşită de freze fistichii la modă, câţiva chiar erau adormiţi pe jos în postura fetusului, iar ceilalţi beau şi fumau ţigări proaste sprijiniţi cu spatele de zidurile medievale povestind pe străzile gălăgioase asemeni unor berării. Trecuse timpul, ani de zile despărţindu-i unul de celălalt, dar iată că suferinţa ce îi legase asemeni unui lanţ ruginit de carceră nu se desprinsese de ei urmându-i oriunde ca un blestem. O eroină romantică pentru toate târfele din oraş, avea un farmec personal, ceva ce nu poate fi analizat, un *je ne sais qoi* care îi înfrumuseţa descompunerea sufletească pe când îşi petrecea toată vremea când dl. Târlă nu era acasă în maşini ori apartamente străine, ori pe străzi. Era o bijuterie autentică şi ieftină, jinduită de cei mai mulţi. Dl. Târlă încărunţise complet la treizeci şi cinci de ani, apăsat de toate câte se întâmplau trecând pe uliţa evreiască a vieţii sale fără nici o speranţă, cu o expresie de suferinţă fără vindecare, de inimă rănită, cu furia unui crin strivit şi aruncat în gunoi. Nu mai era demult respectabilul dl. Târlă, haţegan, nepot de diacon, de mult timp devenise şi se simţea un claun tragic fără nici o speranţă pe pământul acesta. Era patetic. Viaţa ei era o suferinţă de o complexitate infinită asemeni suferinţei Indiei, o suferinţă ce o învăluia asemeni slavei unui nor de abjecţie orice ar fi făcut, în orice ceas al zilei, parcă pierdută pentru eternitate în ea însăşi, singură în propriile simţuri, o suferinţă a plăcerii al cărei izvor era plăcerea şi singură raţiune de a trăi era ceea ce primea de la toţi bărbaţii pe care îi întâlnea. Într-un mod pervers unii oameni o priveau chiar cu admiraţie, exrimându-şi cu un râs vulgar ca ei să fie următorii în timp ce stăteau în vreo speluncă ieftină la o bere acră la halbă. Era frumuseţea şi plăcerea Petroşaniului, o bijuterie căzută pe trotuar la picioarele trecătorilor în bălţile curate de pe asfalt. Cu multă

vreme în urmă veniseră aici în judeţ de la Satu Mare, cumpărând un apartament într-unul din blocurile turn cu magazine la parter de lângă gară în Petroşani. Dl. Târlă îşi găsi un serviciu de funcţionar la birourile minei Lonea şi viaţa ar fi trebuit să-şi urmeze cursul. Au crezut chiar că sunt fericiţi iarăşi pentru câtăva vreme până când trimis de un coleg de muncă să aducă o mătură dl. Târlă îşi găsi soţia într-una din debaralele de la etajul întâi ale minei, aproape dezbrăcată, printre pline găleţi de apă sau de gunoi în care se aflau cârpe ori făraşe, printre mături strânse grămadă, mopuri, cutii de carton aşezate unele peste altele pline cu ziare, maşini de scris uriaşe şi antice, la lumina pătratului minuscul al unei ferestre potrivită pentru o celulă cu geamul spart şi umplut pe jumătate cu placaj înnegrit şi pătruns de picurii de ploaie, printre cuiere pline cu paltoane jilave, sticle pline de urină, pălării desfundate, haine albastre sau gri de miner decolorate de vreme, bluze vechi demodate ce aparţinuseră unor funcţionari care acum erau demult pensionaţi, călcând pe pachete tercite de ţigări, pe cioburi, împiedicându-se în semiîntuneric de căşti cu lămpaş de subteran, clarinete negre şi acordeoane sparte, de sticluţe goale de votcă de plastic şi şi de sticlă, pe podeaua presărată de excremente uscate de şobolani şi udă lângă unul din pereţi datorită unei ţevi de fier ruginit din instalaţia de apă a clădirii care picura, împreună cu un funcţionar de rang inferior, un individ sordid în stare de ebrietate, iar în timp ce-şi privea îngrozit soţia ea nu făcea decât să-l privească la rândul ei cu privirea ei care îl făcuse să o dorească atât, cu ochii ei uriaşi, fascinaţi, verzi, hipnotici, de pisică sălbatică, imenşi, mai mari parcă de patru ori decât ochii de femeie, cu privirea ei de animal, materializare a vrăjii misterioase ce se afla asupra lor, păzindu-i asemeni unui călău ori asemeni unui djinn încruntat cu un iatagan divin în mână din *O Mie Şi Una De Nopţi*, manifestare a unei pedepse ori a unui test, Raluca se uita la el cu ochi şi buze de duh păgân, fericită în abjecţie aruncându-i serotonina unei căutături insuficient desprinse din subsolurile propriului ei trup încărcat de sarcini electrice, ochii ei prizonieri între două cosmosuri, captivă în cătuşele mângâierilor şi iubirilor ei neindividuate, îmbrăcată într-o haină neagră asemeni unei preotse a lui Saturn, aruncându-i un zâmbet de credinţă şi abejcţie cu o privire infinită, zăbovindă, imprimată asemeni unei sirene a mării în pelicula de film

neorealist italian a vieţii sale, privirea ei de iele supranaturală pregătită să-şi ia zborul însă încă agăţată cu unghiile ei lungi de pământeanul pe care îl devora, scorpie nesăturată încă de trupul de om. După ce o iertă iar şi pe urmă o găsi de multe alte ori ascunsă pe oriunde încăpeau doi oameni, în birouri cu broasca defectă, în garajele de tablă din spatele blocului, în holul apartamentului de vizavi, în taxiuri închiriate, în toaletele infecte ale trenului personal Simeria-Lupeni, pe scena Teatrului din centru adormită la ora cinci dimineaţa, în cabinele camioanelor ce opresc lângă micul parc de la după intrarea în oraş, în casele uriaşe de ţigani ori bordeiele vechi momârlăneşti de la marginea Petroşaniului, în pădure pe când mergeau la grătar cu colegii de serviciu, în microbuzul echipei de rugbi, în barăcile sau Volkswagenurile vechi ale barabelor din colonie, în frigiderul celui de-al doilea restaurant ca mărime din Petroşani, lângă turnurile de pază ale unităţii militare, în rulotele înţepenite pe butuci în care se vindeau langoşi simpli, cu gem ori cu brânză, oprind maşini pe autostrada spre Haţeg, în toaleta discotecii din centru, în canalizarea oraşului, în barurile cu poker şi biliard, în vestiarele stadionului din Aeroport, în veceurile publice, pe bancă vara în parc după ora 1: 30 AM, în ghereta de la poarta minei, în Paroşeni şi toate satele din jurul oraşului, în căminele sordide de nefamilişti din partea celalaltă a oraşului, în camerele supraîncărcate ale căminului studenţesc din Petrila, ascunsă cu un tânăr în pădurile de lângă Jiu la praznicul mănăstirii de la Lainici când lumea umplea poarta mănăstirii cântând cu lumânări în flăcări asemeni săbiilor arhanghelilor în mâini, în Dacia lor crem 1310, în depozitele interminabile ale celei mai mari firme de comerţ cu alimente şi băuturi alcoolice din Valea Jiului, în camera din spate de la cabana Straja, în ringul clubului de box, în toate cinematografele două dintre ele desfiinţate, în discoteca în aer liber din cartierul ţigănesc, în apa murdară a ştrandului, în trei corturi în Poiana Pelegii, în modulele muncitorilor dinspre munte, în benzinării după ora trei dimineaţa, în cabinele de probă din magazinele de haine second-hand, în apa îngheţată a Jiului vara, în atelierele de reparaţii auto, pe aparatura de emisie a postului de radio local, ascunsă după vagonetele pline de cărbuni care ieşeau din mină, la petrecerile cu vodcă de Anul Nou ale băieţilor întorşi din armată de la casele de la periferie, în barăcile cu

cornier, în drumurile pline de apă care duc spre pădure, în vechiul autobuz Petroşani-Uricani plin cu navetişti, în cele două lifturi, pe acoperişul sau în subsolul blocului, în impecabilele WC-uri ale băncilor, în şoselele galbene ale autostopului nocturn, în cabinele telefonice cu cartelă, în spatele scenelor improvizate de la festivalurile Văii Jiului, în baia apartamentului lor, în bucătărie în timp ce pregătea spaghete cu brânză şi şuncă, pe canapeaua de la televizor, în spatele uşii de la intrare, pe maşina de spălat ori pe barul din bucătărie, pe pragul uşii când refuza să-i deschidă uşa când venea beată cu cineva la ora două jumate dimineaţa, pe masa din camera de zi, în toate fotoliile din casă, pe masa sa de scris la care îşi scria el eseurile asupra lui Rambam, pe aragazul aprins în care se coceau plăcinte moldoveneşti, deasupra dulapurilor prăbuşite printre hainele doborâte la pământ, în biblioteca răvăşită, în patul conjugal, şi cât ascultaseră împreună melodia din „Ghost" dansând bluz după bluz, acelaşi, la nesfârşit în apartamentul lor trist ruină a familiei lor – degeaba -, după ce trecu o veşnicie în care dl. Târlă simţea că nu mai poate ridica fruntea din pământ oriunde merge ca şi la Satu Mare, după ce fusese parcă o eternitate batjocura şi distracţia întregului sediu de birouri al minei, dl. Târlă se hotărâ să plece iarăşi, altundeva, oriunde. Fusese chiar poreclit în batjocură „Creştinul Dreptmăritor, Jidovul Rătăcitor" şi oriunde mergea era însoţit de o vorbă de duh aruncată în spate-i, de un râs satisfăcut, un rânjet ori de o privire abjectă şi pătrunzătoare asemeni unui cuţit. Atunci veniseră la Haţeg, angajându-se amândoi la fabrica de bere Haţegana de la marginea oraşului cu clădirile ei mari fără ferestre şi cu turnul paralelipipedic şi înalt, cu poarta largă de metal pe care plecau rabe roşii Haţegana cu bere de la trei jumate dimineaţa vizavi de care se afla barul The King construit atunci fără concesionare de teren şi fără autorizaţie de construcţie care avea să fie demolat de către autorităţi mai târziu, ridicat la începutul anilor '90 şi inspirat din *Twin Peaks*, făcut în întregime din lemn pe autostrada ce ducea înspre Petroşani, după Satu Mare al doilea oraş al infernului său personal, făcând naveta la 5: 50 dimineaţa cu vechiul autobuz fără căldură care apoi fusese scos din uz şi toată lumea din fabrică remarcând, femeile cu regret ori nostalgie iar bărbaţii şi chiar băieţii glumind cu invidie, cât de frumoasă e doamna Raluca Târlă, lucru adevărat căci doamna Raluca era o

frumuseţe, cu părul arzându-i blond şi lins asemeni a două aripi de înger alcătuite din migălos aur nativ, cu un nas grecesc perfect, cu ochii ei hipnotici de heruvim, Raluca era un monstru al frumuseţii. În rest, în general aveau o viaţă liniştită; soţia lui avea o personalitate minunată, fiind parcă mereu zâmbitoare şi veselă şi tratându-l cu bunătate. Stătea prin casă îmbrăcată în vreo rochie de blugi, ascultând *Capuccino* şi citind mereu şi mereu *„Alchimistul”* în vreme ce pe aragaz clocotea o ciorbă de os afumat, ori mai târziu când se uitau amândoi la televizor la *Seinfeld* ori la un film de la ora 9 seara „Aventură, Dramă, Dragoste”, ori la sfârşit de săptămână când mergeau în vizită, momente în care Raluca devenea cu adevărat elegantă, în haine de culoare închisă, cu o rochie gri vopsită în model raiat care îi ajungea până la genunchi şi cu cizme negre de piele până la jumătatea de sus a pulpelor, Raluca, *„soţia ortodoxului”*, făcea să se întoarcă aproape toate capetele după ea, toţi oamenii aceia satisfăcuţi şi blazaţi de la petreceri dorind să o studieze pentru a o comenta între ei. Cea mai frumoasă amintire a lor pe când erau împreună era de după 2000 de pe vremea când făcuseră o excursie în Crimeea – Raluca era de origini amestecate din actualul Cérnivci din Bucovina de Nord – iar acolo pe ţărmurile Mării Negre frumuseţea femei sale ajunsese parcă la zenit. Mult mai frumoasă decât femeile lui Rafael Sanzio, avea o frumuseţe autentică şi ireală în acelaşi timp, o frumuseţe de trup şi de epidermă, purtând părul unei cununi de aur pe cap, lăsându-se asemeni a două aripi galbene dintre care una o ţinea cu mâna dreaptă, cunună metalică, moale, zgâriată gros cu linii uniforme, cu obrajii mari şi albi, cu gura asemeni unei rodii desfăcute în vinul unui sărut zdrobit, cu fruntea parcă asemeni unui pergament alb pregătit pentru un poem sacru, vreo rugăciune de vindecare din America de Sud precolumbiană, cu fruntea ei scufundată în blestem care nu se gândea decât la un singur lucru şi cu privirea ei atât de pură, atât de curată pentru care trebuia să treacă mai mult timp ca să înţelegi ce înseamnă. Purta şi în ziua aceea, chiar când la întoarcere îi făcuse o fotografie stând lângă ancora mare de fier din staţiune cea cu lanţul uriaş, o rochie modernă albastră, culoarea ei, pictată parcă în pete ude de acuarelă ori acoperită de arabescuri purtând parcă pe trupul ei palpitând de femeie însăşi pânza mării, stând cu picioarele în şlapii *Nike* pe care i-i

cumpărase el de la o reprezentanţă goale în mare pe plaja acoperită de pietre şi scoici sparte în spatele ei întinzându-se Marea Neagră, transparentă în care pietrele întunecate alcătuiseră odată un nume, cenuşie, verde, întinsă, cu valurile izbindu-se calm pe ţărmul plin de pietre mari rotunde asemeni ouălor de vultur negru, cu un plescăit ce îi înconjura din toate părţile pe ei şi întreaga plaja, în acea zi răcoroasă până deperte pe mare într-o perspectivă infinită sub cerul gonit de nori, cu soarele dinspre răsărit asemeni unui far marin uriaş, cosmic aprins pe undeva pe un pământ al Armeniei, arătând asemeni Ţarinei Mării, despletită, cu medalionul de aur alb atârnându-i pe pieptul dezgolit, cu sutienul şi slipul ei de baie curat pe sub rochie din care poate că fusese blestemat ca destinul să împletească funia care îl va trimite de pe lumea asta ca pe prietenii deznădăjduiţi şi pocăiţi ai lui Francois Villon părăsind-o astfel pentru a se recăsători şi a-şi continua patimile, ochii ei curaţi din care niciodată nu ieşise vreo lacrimă, ţinându-şi fusta între genunchi pentru a nu fi smulsă de briza puternică a mării, incandescentă asemeni unui înger şi frumoasă asemeni unei sclave, cu zâmbetul ei aparent de fecioară care niciodată nu fusese nici măcar sărutată, zâmbetul ei care o încojura din toate părţile asemeni trenei imperiale a Ecaterinei a II-a cu trupul ei pătat de adulter, murdărit de mâinile tuturor bărbaţilor aproape necunoscuţi care o avuseră şi care rămâneau apoi îndrăgostiţi de ea pe viaţă, - totul în ce o privea era superb chiar şi sufletul ei era perfect, doar după ce trecu mult timp după ce se căsătoriseră putând să observe blestemul din toate aceste renascentiste ori antice perfecţiuni mai târziu ajungând s-o numească cu cinism Prinţesa de Manciuria -, arăta de parcă tocmai ieşise din mare, minunată şi udă în frumuseţea ei asemeni suferinţei unei tragedii greceşti. După vreo şase luni de stat în Haţeg, dl. Târlă înaintă actele de divorţ, lumea neştiind dacă motivul era ceva din trecut ori o altă situaţie prezentă iar după separare Raluca plecă înapoi în Maramureş, la Satu Mare ori poate în Sighet locul unde venise familia ei după război. În timpul divorţului dl. Felix Târlă veni la el căutând un sfat iar părintele Ioan îi dădu exemplul suferinţei lui Avraam care asemeni lui fusese un biet om cu nevastă frumoasă. Viaţa ei era o suferinţă de o complexitate infinită asemeni suferinţei Indiei, o suferinţă ce o învăluia asemeni slavei unui nor de abjecţie orice ar fi făcut, în

orice ceas al zilei, parcă pierdută pentru eternitate în ea însăşi, singură în propriile simţuri, o suferinţă a plăcerii al cărei izvor era plăcerea şi singură raţiune de a trăi era ceea ce primea de la toţi bărbaţii pe care îi întâlnea. Într-un mod pervers unii oameni o priveau chiar cu admiraţie, exrimându-şi cu un râs vulgar ca ei să fie următorii în timp ce stăteau în vreo speluncă ieftină la o bere acră la halbă. Era frumuseţea şi plăcerea Petroşaniului, o bijuterie căzută pe trotuar la picioarele trecătorilor în bălţile curate de pe asfalt. O eroină romantică pentru toate târfele din oraş, avea un farmec personal, ceva ce nu poate fi analizat, un *je ne sais qoi* care îi înfrumuseţa descompunerea sufletească îşi petrecea toată vremea când dl. Târlă nu era acasă în maşini ori apartamente străine, ori pe străzi. Era o bijuterie autentică şi ieftină, jinduită de cei mai mulţi. Dl. Târlă încărunţise complet la treizeci şi cinci de ani, apăsat de toate câte se întâmplau trecând pe uliţa evreiască a vieţii sale fără nici o speranţă, cu o expresie de suferinţă fără vindecare, de inimă rănită, cu furia unui crin strivit şi aruncat în gunoi. Nu mai era demult respectabilul dl. Târlă, haţegan, nepot de diacon, de mult timp devenise şi se simţea un claun tragic fără nici o speranţă pe pământul acesta. Era patetic. Acum stătea aşezată pe colţarul portocaliu în L din dreptul măsuţei de cafea şi al ferestrei cu sfeşnicul cu şapte braţe acum stins în sufrageria luminată de dimineaţa ce abia începuse, în partea de jos a casei încă auzindu-se radioul uitat pornit peste noapte, cu o chitară acustică sprijinită pe stâlpul din mijlocul sufrageriei modificate în stil american, cu trepte interioare, iar pe holul de jos toate uşile erau deschise, iar în bucătărie rămăsese pe masă omleta pe care şi-o făcuse şi nu mai avusese timp să o mănânce, câinele lătra afară, iar vecinul de la casa cu turnuleţe de lângă el încerca să-şi repare motorul la microbuzul vechi ambalându-l periodic, Raluca spunându-i că e doar în trecere prin Haţeg spre o prietenă din Petroşani din vremurile când locuiseră acolo anii '97, '98 şi întrebând ce mai face Felix. S-a recăsătorit? Ce face, e fericit? După puţină vreme se ridică să plece şi pe când se îndrepta spre uşa de lemn cafeniu părintele Ioan îi spuse povestea cu rabinul care îi spune soţului supărat pe soţie că e de părere ca are dreptate, apoi după ce o ascultă pe soţie îi spune şi ei acelaşi lucru iar pe urmă după ce propria lui nevastă îi atrage atenţia că nu se poate să aibă amândoi dreptate înclină să-i dea dreptate şi

ei. Plecară amândoi înspre oraş, părintele Ioan o duse cu maşina în centru şi o lăsă lângă troiţa cu numele eroilor păzită de cele două tunuri de culoare verde închisă din Primul Război Mondial; pe când se îndepărta încă îşi amintea privirea ei infinită, zăbovindă, imprimată asemeni unei sirene a mării în pelicula de aur a unui timbru roşu emis de statul Rusiei, cu cămăşuţa ultramarin închis a rochie vizibilă sub haina groasă de blană cu părul dat acum într-o parte pe fruntea ei imaculată de statuie de marmură a Afroditei, cu ochii ei uriaşi, fascinaţi, verzi, hipnotici, de pisică sălbatică, imenşi, mai mari parcă de patru ori decât ochii de femeie, cu privirea ei de animal, Raluca era o pasăre rară în Haţegul ăsta agonizant printre frunzele galbene ale lămâiului mare ornamental din farmacia în care intrase pentru a dispărea apoi după câteva secunde între oamenii de pe stradă care parcă se strângeau în jurul ei într-o mulţime pe când el ajunse la vopseaua ştearsă de pe asfalt a celei de-a doua treceri de pietoni. Privirea ei era asemeni privirii personajelor feminine atât de îndrăgostite din Codex Buranus, era o Flora ce îşi pierduse cununa pe câmp, ocrotită doar de singurătatea ei arhetipală şi de părul ei de aur, mai preţios decât grâul din câmpurile de vară. Înconjurată din toate părţile de frigul de ianuarie şi de iarnă cosmică, Raluca era asemeni unei zâne a verii, anacronică, uitată, singură şi minunată, mai frumoasă decât Doamna Di, o femeie care după tot ce a fost venise să spună *iartă-mă*, iar pe pământul acesta nu mai avea cui, arăta de parcă lămâiul galben şi ofilit era însuşi sufletul ei, ars, sterp şi ignorat. Doar atunci observă fulgii rari de zăpadă. Îi spuse parabola asta dorind să o înveselească şi să o mângâie cu o vorbă înţeleaptă dacă şi-o va aminti şi o va înţelege vreodată, iar apoi Raluca plecă apucându-şi poşeta de piele cu degetele ei fine însă puţin pătate de nicotină cu unghii date doar cu lac semitransparent şi luându-şi rămas bun de la preot, prietenul fostei lor familii, fostul lor prieten salutându-l cu durerea unei priviri de felină rănită, privindu-l cu ochii ei mesmerici de înger captiv în trup de tigroaică siberiană, o femeie damnată de propria ei frumuseţe, anatemizată de propriul ei trup. Sunt un Iov care după ce a fost vindecat se întoarce pe grămada de gunoi. Rudele noastre când au venit sâmbătă la capelă au mers la o florărie şi când florarul i-a întrebat unde merg le-a spus că el, adică tata, te-a băgat în pământ. La aceasta eu mă adaug pe mine şi pe tot

restul familiei noastre de şapte luzări. Diferenţa e şi având în vedere că e scriere nu vorbire trebuie s-o spun e că eu sunt singurul care mi-am cerut iertare din timpul vieţii dumitale, Mamă, şi de fapt sunt singurul care şi-a cerut iertare de la dumneata şi care şi-a văzut păcatul, încercând să-l schimbe, zbătându-se ca un copil care a băut sodă caustică. Restul nu. Acum îmi e bine şi sunt chiar un om respectat dar eu vreau să mă întorc pe grămada mea de gunoi sătul de ruşine şi cufundat în amărăciunea mea pentru că asemeni lui Beatrix Potter acolo mi-e locul. Din toate acestea învăţătura pe care pot s-o dau este ceva de genul acesta: Copii care au taţi răi cred că Dumnezeu este rău. Oamenii care cred că Dumnezeu este rău nu pot fi taţi buni, iar un creştin ipocrit e ceva absurd, cum ar fi de exemplu un rabin încruntat. Sunt un Iov care în sufletul său ştie că nu este nimic altceva decât un Johnny Cash. M-am cercetat pe mine însumi căutând să-mi desluşesc forma propriului suflet şi la sfârşit n-am putut spune decât: latin, ca şi dumneata; (românii suntem la fel de latini ca ibericii şi latinoamericanii, doar că nu suntem catolici, majoritatea); de când am rămas singur cea mai frumoasă parte a vieţii mele sunt paginile pe care le scriu în care-mi caut sufletul care eşti tu care sunt eu, paginile parcă sunt frumoase, deşi nu totdeauna, parcă cel mai adesea nu, poate frumoasă e doar mărturisirea, părând imposibilă totuşi, şi împărtăşania noastră cu sufletul nostru probabil pentru că frumoasă e doar iertarea. Mamă anii mei grei şi strigători la cer de respingere a Dumnezeului a cărui credinţă am primit-o la vârsta de patru ani te-au chemat pe dumneata la Biserică şi te-au făcut dintr-un intelectual destul de agnostic să fii o mărturisitoare creştină cum puţine am văzut; aveai atâta putere şi atâta frumuseţe, mai mult decât toate călugăriţele ortodoxe pe care le-am văzut, pentru că dumneata eşti Mamă, rugăciunile dumitale erau ca ale femeii cananeence care l-a întâlnit pe Christos şi nu a fost vreun om să aibă rugăciuni mai puternice ca ea. Dumneata ai fost un om care te-ai rugat. Acum eşti în cer pentru că ai fost o mămucă sfântă, dar ce-mi pare rău e că ai suferit din partea tuturor când drept ar fi fost să ai bucurie şi acum amintirea suferinţei dumitale mă doare mai mult decât orice suferinţă a aruncat demonul asupra mea. Şi dumitale prin mine şi mie prin ce a hotărât odată Dumnezeu asupra minţii mele din care îmi făcusem idol din copilărie, Dumnezeu ne-a făcut precum

Corleone o ofertă pe care n-o puteam refuza şi din păcate e adevărat că de cele mai multe ori providenţa are degetele străpunse de acul de lemn de măslin care ne ţese viaţa, atât degetele noastre cât şi cele ale lui Dumnezeu şi acum când teoretic mă mai aşteaptă zeci de ani în acest Minister al Iubirii pe care îl numim cu ignoranţă lume mă gândesc precum Soljeniţân şi toţi ceilalţi martiri, sfinţi şi fraieri care încearcă să o schimbe că dacă Hristos I(i)sus a suferit atât cât a fost pe pământ de ce să fiu eu scutit în pământul oamenilor, unde nimeni e iertat vreodată de pajură de e slab şi toţi suntem slabi şi inestructibili totuşi, dar ceea ce vreau eu cu adevărat ca să fiu sincer e să merg în cer ca tâlharul, doar simpla biologie mă mai ţine pe pământ, dacă aş fi japonez aş pleca probabil chiar azi la strămoşi, dar pentru că sunt creştin trebuie să aştept până se termină toată oroarea asta de lume ori măcar viaţa mea siropoasă şi oribilă ca o pastilă cu olanzapină şi până cântă doamna cea grasă cum zic oamenii săraci şi pentru că tot e să fiu sincer Andrei Bolkonski mi se pare un prost, nu-nţeleg de ce le place la oameni de el. Dacă oamenii nu ar mai avea să-mi dea medicamentul pe care trebuie să-l iau şi de care sunt dependent acum îmi dau seama că aş intra într-un sevraj ca oricare altul precum băiatul din *No More Drama* al înlăcrimatei Mary J. Blige, şi nu trebuie să mă tem atât. În umilinţă spun că sufletul meu e un Pateric, cu cele mai atroce căderi şi cele mai davidice ridicări, un tablou rembrandtian cu cea mai luminoasă lumină şi cel mai adânc întuneric, eu nu pot trăi calea de mijloc, nu pot fi decât cel mai mare luzăr ori un Melhisedec literar pentru pământul ăsta, pământul meu. Cred că aproape dintotdeaun a a fost aşa, şi îmi amintesc că dumitale, Mamă, nu ţi-a plăcut lucrul ăsta la mine. Dumneata mă voiai totuşi un om mai de rând cu familie etc, iar eu pentru că în contemporaneitate nu mai pleacă oamenii în deşerturi mi-am făcut de mic viaţa un deşert locuit doar de mine şi de Evanghelia după Matei, iar după aceea bineînţeles a început războiul nevăzut şi iată-mă azi iar în acelaşi deşert al inimii mele, lovit rău dar nu ucis fiindcă limba lui Dumnezeu a vorbit. Mamă, duc lipsă de multe lucruri recunosc, dar mă gândesc că am cea mai tare mamă lucru pe care l-au spus generaţii întregi de elevi şi am prieteni adevăraţi astfel cred că ar fi cazul să spun ca toţi americanii *It's A Wonderful Life*, aşa înclăcrimată precum chipul lui Iisus acoperit de lacrimi şi sânge,

pentru că ceea ce nu e e mai puternic decât ceea ce e, ca nucleul atomului şi orice alt fel de invizibil, pendru că dumneata eşti acum mai puternică decât ai fost când făceai parte din această lume şi şi atunci erai mai puternică decât orice alt om pe care l-am cunoascut vreodată, Valy. Despre mine ce să-ţi povestesc? Dumneata ştii că dintotdeauna am încercat să fac colecţii, când eram copil am încercat chiar să fac o colecţie tematică de pietre, lucru pe care băiatul celui mai mare colecţionar din oraş îl considera imposibil. Dolarii sunt cele mai frumoase bancnote făcute vreodată, sunt muncite, masonii chiar au lucrat ceva la ele, iar un secret dintotdeauna nepătruns al lumii e că cei mai dispreţuiţi oameni din lume sunt creştinii, evreii, musulmanii şi masonii – al patrulea popor monoteist. Aceasta pentru că dintotdeauna dispreţuiţi au fost credincioşii. Îmi propun să fac o colecţie pe dolari, chiar dacă trebuie s-o vând periodic, dar mă gândesc că măcar aşa pot studia diferitele bancnote pe care le primesc la schimb valutar, asemeni oricărui colecţionar. Vechi de peste 250 de ani binecuvântatul ochi masonic al lui Dumnezeu de pe bancnota ONE DOLLAR IN GOD WE TRUST, este un semn jungian în esenţă, reprezentând pe lângă conţinutul religios şi trezirea în conştiinţă, a masonului, a credinciosului şi a omului. Pentru că e şi ceva serios în toată colecţionarea aceasta a mea cred într-adevăr că în ziua în care nu va mai scrie *In God We Trust* pe dolari aceasta va însemna sfârşitul Americii, al adevăratei Americi aşa cum o cunoaştem din 1776, America lui Jefferson şi bunul sălbatic, Lincoln şi Walt Whitman şi Kennedy şi Jerome David Salinger. Primi dolari pe care i-am avut mi i-ai păstrat dumneata, acum parcă nu mai am cine să m-i păstreze, nu e acelaşi lucru. Singura asemănare ce ţi-o pot găsi, Mami, este America pentru că America este o mamă pentru cei asemeni mie, a noastră a creştinilor Reformei permanente, iar eu sunt doar ca Rose Dawson sunând în fluierul acela de semnalizare, undeva în mijlocul oceanului de lacrimi plânse de dumneata şi poate de îngeri, Ocean Atlantic aflat între două lumi care este această carte al cărui cartograf sunt şi în care sunt o stâncă de care se sparg valuri de alte şi alte amintiri fericite şi triste. Vreau ca această carte să fie considerată ilizibilă de către oamenii de pe stradă, vreau ca cineva să nu poată citi această carte decât dacă se dedică ei, după cum dumneata te-ai dedicat mie cu totul. Oricât

de cabalişti de la natură şi doritori am fi niciunul dintre noi nu avem timp suficient să înţelegem literele cuvintelor, suntem doar apă care curge. Şi-a imaginat veodată cineva toate planetele de deasupra noastră învârtejite într-un şuvoi nabist până sus la izvorul universului, şi mai sus la cele trei izvoare amestecându-se cum se amestecă aripile porumbeilor răspândiţi peste tot în jurul nostru în zborul lor dinspre Galbena până pe acoperişul sălii liceului? Dacă universul ar fi infinit atunci logic ar trebui ca oamenii să trăiască în această viaţă la infinit. Răul se va sfârşi odată, odată cu muşuroiul acesta numit Pământ, un labirint în care omul se rătăceşte tot mai mult, singurătatea ontologică transformându-l progesiv cu fiecare generaţie în minotaur. Dacă oamenii trec din această lume în necunoscut şi nu rămân pentru totdeauna aici înseamnă că trebuie să fie ceva după. Raţionalismul e o boală şi ca şi în Antichitate nu există decât o singură tragedie în întreaga umanitate: lipsa de credinţă. Unde ne ducem când plecăm? Unde ajungem când nu mai suntem aici? Dacă tot trebuie să fii nebun în lumea asta fii un nebun sfânt. Când mă uit la *Faith Like Potatoes* mă gândesc că mi-ar fi plăcut să fi fost Angus Buchan tatăl meu, şi orice poate fi ca el dacă vrea cu adevărat. Iar adevărata Jill Buchan a fost o femeie ca dumneata, puţine pe pământ ca cei alături de Ulise. În apartamentul acesta mereu neprimitor şi întunecat, casa familiei noastre sau întâmplat toate lucrurile rele pe care mi le pot imagina, mi le-ai spus sau le ştiu, aproape toate, pe lângă cele ce le-am făcut eu, apartamentul acesta în care m-am născut e *inima întunericului*, e casa unui paianjen păsărar, iar eu ce-am ieşit, ce sunt asta e întrebarea: pasăre sau paianjen? Către orice cititor. După ce vei termina de citit tot ce mi-a rămas nedistrus din suflet scrie de mână unul din aceste două cuvinte, oricare ar fi el, pe pagina albă de la sfârşitul cărţii şi poate că acesta e unul din cele şapte rosturi ale acestei reţele de nervuri de cuvinte care simt eu că nu trebuie să aibă sfârşit după ce eu pe Pământ voi fi rămas doar un nume pe această carte. Ce nu am înţeles niciodată e că viaţa mea e un purgatoriu, dar când am citit volumul 2 din Dante mi-am regăsit sufletul precum omul de zăpadă al lui Hans Christian Andersen cu vătraiul în inimă care privea pe fereastra casei soba. Îmi amintesc, Mami, cum spuneai cuvintele care aveau să devină crezul meu din copilărie: "*Carte frumoasă, cinste cui te-*

a scris!" În sfârşit după treizeci de ani de întrebări ştiu ce sunt: un Girolamo Savonarola al Reformei povestitului. Izvorul scrisului e durerea, izvorul povestitului e durerea. Încă înainte să ştiu să citesc l-am rugat pe Christos să mă facă să scriu şi atunci Dumnezeu mi-a dăruit casca de pene a durerii. Adevărul e că dacă Dumnezeu nu ar fi existat, atunci ar fi fost imposibil să poată vreodată să fie inventat, ca şi dumneata. Un venetic în locurile noastre ar putea să spună că dumneata nici nu ai existat, Mamă, dacă el nu te-a întâlnit şi tot aşa şi Bunica Ana. Şi tot aşa este şi cu I(i)sus Christos. Dumneata cu Mama ta, Ana, sunteţi oameni sfinţi, voi sunteţi sfinţii care plâng pentru noi fii risipitori la care se referă cântecul Leeland din pământul ferit de vânt. Oamenii nu pot visa ce sunt oamenii când ajung în cer. Mamă, dumneata nu ai dispărut, ci exişti undeva cum existai când te vedeam şi puteam să te mângâi pe frunte, exişti, numai că nu eşti accesibilă percepţiei mele, poţi fi aproape căci şi împărăţia cerurilor este înăuntrul nostru numai că nu te pot vedea. Mamă dacă doar ai mai trăi, totul ar fi bine; dacă ai mai trăi ne-am putea uita amândoi la *-25 de grade*, şi eu abia acum îmi dau seama că dintotdeauna eu am fost ca băiatul cu câinii din film numai că pentru mine câinele meu a fost Dumnezeu; dar dumneata trăieşti, doar eu sunt orb ca orbul din naştere vindecat de scuipatul lui Cristos, ca părintele Teofil Părăian, sau – mai greu – ca Borges. Acum fiecare cântec frumos ce apare la radio mă întristează ca pe un biet orb, un biet *pobre Julio*, pentru că lumea nu rămâne aceeaşi cum o ştiu de când erai şi dumneata aici de te puteam ţine de mână, Mamă. Gabo şi-a concentrat scrisul unui singur continent, eu îmi concentrez scrisul asupra unei singure persoane, Mama mea, galaxia pe care sufletul meu o oglindeşte precum o fântână astronomică din Antichitate. Videoclipul *Ode to my Family* e atât de magic pentru că fiecare om are o familie, aproape. Pe atunci nu era greu să te rogi că ceru' era atât de aproape. Acuma păcatele oamenilor l-au depărtat şi l-or mai depărta că ne spun oamenii cu carte că stelele să-ndăpărtează de pământ. Să-ndăpărtează ceru' că el îi prea şi prea curat pentru sărăcanii de noi, asta o fi. Şi odată un heruvim sfânt şi învăpăiat cu zalele suflate cu lacrimi coborî din cerul spuzit de stele şi-i dădu Anişcăi o jucărioară. O păpuşă. Nu ştia Anişca din ce era păpuşica aista a ei da era grozav, mămucă. Avea o cheiţă şi putea să întoarcă de

cheiţă şi păpuşa umbla şi vorbea… Pr. Ioan se opri din povestit căci Ionuţ adormise încovrigat în jurul genunchiului său. Tatăl îl puse pe pernă, îl acoperi şi mai stătu puţin privindu-l. Povestea i-o spunea pe când era copil bunica sa Ana care îl iubise mult, iar el o spunea aşa cum i-o spusese ea din respect pentru bunica sa, o muncitoare româncă greco-catolică din Ardeal şi din preţuire pentru amintirea ei. Cu câteva zile în urmă duminica începuse prin înflorirea smochinului de apartament din glastra mare de ceramică albă modelată cu imprimări de fire textile, arbore roşu, carmin, purpuriu, imperial asemeni unei răstigniri din Antichitate după care acvariul improvizat dintr-un borcan vechi, mare de socată al celor trei mrene negre pe care le prinseseră pe Sibişel deveni un lac argintiu ca scoarţa albă ruptă de vântul dinspre munţi despre mestecenii arşi şi sfinţiţi de mâinile zeilor precum carbunele alb, pătruns de flacără până în ultimele nervuri ca omul de durere, calm cu unde feminine, tremurânde în forma grecească de Θ în mijlocul sufrageriei, pe ale cărui margini sclipea jadul viu al frunzelor măslinilor ce crescuseră pe malul apei, zbuciumate de vântul de răsărit al respiraţiei a ceea ce oamenii numesc nimic. Bucătăria de tip vestic şi sufrageria cu trepte a casei erau umplute în jumătatea de sus de nor, iar în camerele de la etaj n-ar mai fi putut intra nimeni din cauza furtunii şi flăcărilor, fulgerele formându-se de la un colţ al camerelor la altul iar de atâta apă pe pereţii tuturor camerelor personajele picturilor parcă se treziseră la viaţă captive însă în spatele ramelor de lemn acoperit cu vopsea albă tablourile asemănându-se unor televizoare cu imaginea înţepenită, lichidă, pâlpâind. În lacul mare din mijlocul sufrageriei un somn uriaş gri-albastru cu mustăţi eliptice, prelungite se dădea la fundul apei aproape transparente iar malurile lacului erau acum acoperite cu pământ reavăn, fumegând ca tămâia, presărat de ghindă ascunsă de smocuri rispite de iarbă arsă de vânt. Pereţii casei dispăruseră camera fiind străjuită acum de pădure şi tăcere, lucru ce făcea ca încăperea să devină răcoroasă, plină de un aer lichid şi pietate picurând mereu asemeni luminii şi să posede o atmosferă de amurg, asemeni interiorului dintr-o catedrală intepretată în piatră ca pe claviatura unui pian austriac fotografiată în sfumato de ochii obosiţi de prea multe revelaţii ai unui pelerin cu trupul plin, ars, consumat de prea multă lumină, un om care ştie că nu va mai avea ocazia să se

întoarcă niciodată în boltele contrapunctice ale acestei epifanii, ale cărei evanghelii scrise în cioburi de sticlă colorate din frunze şi flori reflectă steiul hexagonal de marmură scobită de după poarta mare de lemn negru bună pentru o cetate din vremea asediilor medievale în care se află apa sfinţită în care tot pământul şi-a vârât degetele negre de ţărână pentru a-şi uda fruntea cu flăcări. Şi tocmai atunci sună telefonul, fiind Aurelian, vărul preotului singurul din familie care părăsise învăţătura Sfinţilor Părinţi alegându-şi existenţa tihnită a unui profesor de biologie evoluţionistă, încercând atât cât stă în puterea unui om să-l încurajeze, în vreme ce părintele îi mulţumea monosilabic şi ascultându-l privea somnul indigo şi mare cât un Cadillac albastru care stătea în mâlul lacului din sufragerie, cu mustăţile întunecate unduindu-i în direcţia undelor curate ale apei, iar pe tavan crescuse deja viţă-de-vie, ca un cer înstelat de stele vegetale, cu mănunchiuri mari de ciorchini atârnând drepte asemeni turnurilor Sulamitei. În seara aceea după ce au trecut doar cinci minute de când îl sunase Aurelian, preotul Ioan închise telefonul mobil şi rămase în locul în care se afla privind cumva mecanic ţărmul umed şi răcoros al lacului din sufrageria sa ochii observându-i fără să le vadă cu adevărat bucăţile de ghindă presărate pe malul apei, spartă de colţii porcilor mistreţi care-şi lăsaseră urmele copitelor în nămol peste noapte -, căzute din stejarii ce urcau de e o parte a bălţii, stejari din care se auzeau exhortaţiile neînţelese ale păsărilor, iar când îşi întoarse ochii goi dorind să plece văzu trei oameni obosiţi stând în picioare înaintea sa. Fără să conştientizeze exact ce face a alergat spre ei, i-a pus la masa din bucătăria sa americană cu familia sa şi toţi au mâncat pâine neagră cu tărâţe şi carne de somn fript cu saft gros de usturoi şi cu păstrăv de fag scăldat în oţet şi vin. Mâncând nu au prea vorbit auzindu-se doar ciripitul familiar şi incomprehensibil al unei ciocârlii ce se oprise la ei în bucătărie pe o ramură uscată, cocârjată, scorojită, aproape putredă şi pe jumătate ruptă de la marginea pădurii. Mămică, nu eu ci dumneata eşti centrul sufletului meu, după cum eu am fost centrul sufletului tău şi sunt. În miracolul serii de Ajun ştiu că vei veni după mine Mamă, mai curând decât îşi poate imagina oricine pentru că timpul e aproape. Acesta e cadoul pe care îl primesc de Crăciun, mai frumos decât orice alt cadou ar putea fi în lume. Îmi deschid sufletul cum se

deschide o floare pe ea însăşi. Cât despre Dumnezeu - mă urc pe firul veacurilor până la mâna ta pusă peste ochii mei deschişi, până la fruntea ta pe care îmi sprijinesc eu fruntea, Stăpâne jertfit. Viaţa se preschimbă în parabolă, ca întotdeauna. Sufletul îmi încolţeşte în mine răsărind din pământul trupului meu. Mă transform într-un copac a cărui rădăcină mie trupul, un arbore cu frunzele de duh răsfirate de vânt. Realitatea devine mit pentru că realitatea este mit, pentru că orice mit în stare pură e realitate. De durere inima îmi moare în piept aducând multă roadă. Mamă, Dumnezeu e unul aşa că dacă tace nu mai are cine vorbi. Sufăr de mult timp am pierdut şi socoteala anilor de când sufăr. Şi când mă rog ca orice om disperat Dumnezeu face ce a făcut întotdeauna: tace şi mă lasă să sufăr. Singurele lucruri pe care le ştiu de la Dumnezeu sunt despre viaţa eternă, în rest nu ştiu nimic, îmbrăcat cum sunt de haina de sac a suferinţei şi a abjecţiei. Iar Dumnezeu mă ignoră. Eu am crezut în Dumnezeu de copil mic pentru că am crezut în minuni dar refuză să facă şi cu mine vreo minune atunci când am nevoie şi am nevoie de zece ani de o minune, am nevoie ca Dumnezeu să mă salveze că nu mai pot continua aşa. Dar asta nu se întâmplă. Mă rog în fiecare zi şi toate celelalte cum spunea corespondentul lui Diognetus dar Dumnezeu nici măcar nu priveşte asupra sufletului meu. Pentru el nu exist deşi el există pentru mine şi alţii în schimb există şi sunt importanţi pentru el deşi ei nu dau doi bani pe el. Mi-a băgat viaţa într-o hrubă în care sunt încuiat şi deşi numai el poate nu mă scoate de acolo; când îmi privesc viaţa nu funcţionează harisma ci catharsisul. Şi de ani de zile zic şi eu ca Iov, dar nu voi mai avea ani de trăit cel mai probabil şi de fapt nu de trăit pentru că viaţa mea nu mai este viaţă ci de suferit. Dacă aş putea aş muri, dar nu pot decât să sufăr şi să mă rog în fiecare zi Dumnezeului meu care nu mă aude. În acest moment nu mai ştiu nimic despre Dumnezeu, cu mine Dumnezeu se poartă contrar tuturor promisiunile sale pe care le-a scris în toate Bibliile de pe tot pământul. Nu înţeleg nimic, Dumnezeu s-a ridicat de la mine iar viaţa mea a devenit o tragedie căreia îi supravieţuiesc doar eu ştiu cum sau poate nici eu, dar cu toate acestea şi tragediile pot fi privite cu ochi plângăcioşi de consumator postmodern ori ochi arşi şi patericici de Nemesis bizantin. Sunt tânăr dar de tânăr Dumnezeu m-a dezgustat de viaţă. Şi nu mă rog decât ca să să fie

binecuvântat Dumnezeu şi de viaţa mea distrusă din copilărie şi adolescenţă. Dar ce vorbesc, doar tatăl meu luat singur din jocul de cuburi al vieţii mele e o nenorocire aducătoare de catharsis şi nefericire în sine, un *Aguirre, mânia zeilor*, pentru nenorociţii care ne-am numit vreodată familia lui şi de aceasta devreme vieţile noastre au fost un *My Heart Will Go On*, care au fost. Poate ar trebui să mă duc la mănăstire sau poate ar trebui să întemeiez o mănăstire sau poate ar trebui să mă lupt să nu-mi pierd sufletul, dar cum spuneam la început Mamă, Dumnezeu e unul aşa că dacă tace nu mai are cine vorbi, şi toate suferinţele existenţialiste acestea pe care ţi le-am spus acum nici măcar nu sunt durerea mea cea mai mare. Toate acestea pentru că nu cunosc puterea lui Dumnezeu, n-am cunoscut-o niciodată sau nu o mai cunosc. Totuşi în copilărie am cunoscut-o, în copilărie am făcut minuni ca toţi copiii. Dumnezeu a spus să cer că mi se va da, să caut că voi găsi şi să bat că mi se va deschide. Şi a a mai spus că dacă nu mă voi îndoi în inima mea ci voi crede că ceea ce spun se va face voi avea lucrul cerut şi orice lucri îl cer când mă rog să cred că l-am şi primit şi va fi al meu. Unul din cele trei lucruri pe care îl cer eu este vindecare – iar în creştinism nu contează specificul bolii ori infirmităţii - şi dacă nu am primit-o nu înseamnă că Dumnezeu e mincinos cum cred necredincioşii ori că nu a intenţiona să spună ceea ce a spus cum cred credincioşii, ci înseamnă că încă nu am cerut în credinţă, cu încrederea că voi primi. Acum ştiu că orice vindecare e posibilă. L-am întrebat pe Dumnezeu şi m-a învăţat. Şi orii pot fi vindecaţi dacă are omul destulă credinţă. Ceea ce numesc oamenii boli cronice nu e decât în gândirea cronică a necredincioşilor. Iar eu, dacă voi muri fără să fiu vreodată vindecat, nu voi spune nimic altceva decât că nu am avut destulă credinţă, aşa voi pleca la Dumnezeu. Azi Dumnezeu a fost un Godfather care precum Marlon Brando m-a întrebat dacă vreau să-I fiu prieten, mi-a pus mâna pe umăr, luându-mă apoi pe după umăr, conducându-mă şi liniştindu-mă iar când eu bietul de mine la ieşire i-am spus: "*-Grazie!*" El mi-a spus: "*-Prego.*" Ştiu acum că Dumnezeu e un fel de Marlon Brando. Scrisori din întuneric. Am devenit un tuareg îmbrăcat în noua lui singurătate şi înnegrit în durere. Pe patratul mic al ferestrei băii, lumea se întunecase. În vreme ce mă bărbieream îmi amintea cuvintele de început ale unei poveşti pe care o auzisem poate pe când era băiat mic: 'A

fost odata ca niciodată un sat aflat peste un râu de lacrimi care izvora din cer. Satul era tare mic si casele erau doar ca niste bordeie, trei la stânga râului şi două la dreapta. În partea stângă era şi bisericuţa, mare doar cât un bordei puţintel mai răsărit şi cu un turnuleţ cu un clopot mititel ceva mai mare ca talanga de la vaci. Pe râul de lacrimi căzute din cer creşteau nuferi mari cât un ostrov fiecare ce îmbatau aerul de miresme. Daca priveai frunzele udate de apă ale nuferilor îţi puteai vedea chipul ca într-o fotografie plutind pe apă. Fetele satului veneau să spele rufele în apa curată a râului şi de pe câmp se auzeau turmele şi cuvintele oamenilor...' Îmi aminteam momentul pe când mă rugasem mai înainte şi mâinile îmi luaseră foc. În rugăciunea mea mâinile îmi ardeau fumegând asemeni tămâiei, picurate din ochii mei deschişi lacrimi de untdelemn, templul cu zece coloane al mâinilor mele ardea cu o flacără purtată de vânt care nu se mistuia, era un rug aprins în faţa lui Moise, arzând şi neconsumându-se, asemeni tufişului în flăcări oglindite de flăcările ochilor lui Moise. Mâinile împreunate îmi erau cuprinse de flăcări prelungi ca literele ebraice sau arabe şi flăcările îmi pătrundeau în fruntea înclinată gotic cum ar pătrunde degetele lui Dumnezeu. În încăperea cu fereastra înnegrită de noapte era lumină pentru că omul acesta se ruga, ori poate cine ştie mă rugam pentru că era lumină iar mâinile mele ridicate spre tavan erau ca două săbii de heruvim. Respiram şi trăgeam aer în piept şi mai adăstam de mai stăteam cu fruntea sprijinită în jarul alb al palmelor lui Dumnezeu de le mai inspiram tămâia arsă anesteziantă, alinătoare de vin amestecat cu smirnă. Mai spuneam o rugăciune şi apoi încă una şi apoi a treia oară până sufletul îmi devenise un şirag de mătănii, mâinile îmi erau două fulgere în flăcări cu câte cinci degete iar peretele camerei de zi vibra de tunete precum cutia de rezonanţă a unei chitare, fereastra deschisă a încăperii vibrând ca toba mare a unei orchestre interptretând în explozii electrice o partitură scrisă pentru Luciano Pavarotti, mâinile mele erau două flăcări iar eu atunci eram întradevăr un rug aprins, arzând în eternitate ca un arbust de tămâie ce fumegă şi nu se consumă, încă eram ca un om viu pe pământ, un om îndurerat ca tot ce este viu, iar rugăciunea îmi picura din ochi în palmele arzânde precum un undelemn vărsându-se din candelă mistuindu-se pe degete şi pe misterioasele MA-uri ce le am săpate în podul palmelor.

Rugăciunea mea fusese un cântec fără note, în care cuvintele nu erau scrise cu litere, ci cu altceva, ceva asemănător poate oglindirilor luminilor tainice şi umbrelor previzibile din tablourile rembrandtiene. În vreme ce carnea mea se prăbuşea în adâncuri unde lumina scade cu fiecare rugăciune, singur şi neştiutor asemeni unui gândăcel degerat, sufletul înălţându-mi-se însă, spre cupolele geometriei în spaţiu ale celor sublime şi ale tăcerii şi ale celorlalte izvoare ale existenţei şi ale celor ce sunt vii; asemeni lui Alexandr Soljeniţân, care era deja mort la treizeci de ani, în trupul meu de bronz în care ca într-o icoană armeană vie mai este doar durerea; cu toate acestea nu-şi uitase numele deşi orice viaţă este o compoziţie impenetrabilă de fugi ale timpului, iar iubirea un incomprehensibil contrapunct. Mă rugasem în ceasul acela greu iar camera în care mă aflam se preschimbase într-o capelă cu ziduri de untdelemn şi smirnă miniate cu lapislazuli, turcoaz şi pulbere de mărgean, în care flăcările lumânărilor erau de aur lichid, topit, asemeni aripilor ceteleor de heruvimi şi pâlcurilor de îngeri; Ezekiel era acolo cu părul şi barba de flăcări, nespunând nimic şi privindu-mă; pe cap avea cununa halucinantă a unui Maghen David în şase colţuri, înscris în sfera unui nimb medieval novgorodian de lacrimi. Ochii, gura, fruntea, jumătatea stângă a pieptului, şi mâinile sale erau nişte izvoare neînţelese, nişte linii plecând din ele, coborând în tezaurele pământului şi apoi urcându-mi prin tălpi şi prin nervi până în oasele mâinilor mele alimentând flăcările ce mă învăluiau acum din toate părţile de parcă aş fi fost ars pe rug în veo epocă a arderii, în momente în care nu mai ştiam nimic şi în care sufletul din el îmi alimenta flăcările, arzând ca uleiurile din opaiţurile de lut din valurile înghiţite deja de şuvoaiele fără capăt ale istoriei şi întunericului şi adevărul e că nu mai ştiam dacă reuşisem să-mi scot mâinile acoperite de vâlvătăi de vitraliu prin placenta cerurilor pentru că Ezekiel levita în capelă ori invers; D-zeu mă fericise; un om în Israel şi Iordania se poate considera fericit chiar dacă numai îl visează pe ben Azzai, cel pe care Tora îl mistuise, ori eu îi văzusem într-o viziune pe Moise cel ars de pustiuri, cel dintâi, şi literele care mă alcătuiesc îl văzuseră pe Ezekiel, al doilea după Moise. Dumnezeu mă fericise, deşi sunt o Antigonă şi poate o Cassandră. Am murit fără să mor şi trăiesc fără tot ceea ce poate fi numit lumină. Nu mai am nici măcar dorinţe şi faptul că mai sunt viu e doar o metaforă. Solilocviul unei

cifre arabe. Universul a murit şi el odată cu moartea noastră. După mulţi ani de la evenimentele înfăţişate aici am avut un vis, un vis pe care l-am uitat şi pe care pentru a-l descoperi trebuie să-l calculez cum a calculat matematicianul acela planeta Neptun. M-am văzut în mijlocul unui continent de gheaţă în ostrovurile şi pământurile din Nord, eram printre rătăcitori şi eschimoşi pe un pământ de gheaţă curată ca jeraticul din care se desprindeau încet triburi de aisberguri, răsfirându-se valurile fără început şi fără sfârşit ale celor trei oceane. Eram acolo şi singurătatea mea stătea singură pe axul Polului Nord cum stăteam cu o generaţie în urmă în anii '80 la grădiniţa cu program prelungit cu schimbul în mijlocul *linghişpirului* învârtit de ceilalţi copii. Am fost singur în visul meu şi ăsta e un vis recuperat pe care cred că l-a avut tot Patericul, cât a fost. Cea vie, cea fericită, cea luminoasă eşti dumneata, Mamă. Tu eşti Ea. Locuiesc pe fundul unei mări printre suflete primitive fără ţinere de minte. Aici unde sunt eu oamenii sunt orbi precum peştii din cele mai joaste adâncuri, aici unde sunt eu sunt puţini. E puţin spus că-mi doresc trecerea. Aş căuta orice pretext să trec la dumneata şi să o scot la capăt. Acum trecerea mi se pare ceva normal, ca o trecere la sârbi pe vremuri. Cum ne-am înţeles aşa trebuie să fie. Dumneata eşti acum în lumină. Eu sunt încă în întuneric. Trebuie să ajung şi eu în lumină şi acolo dumneata vei fi mama mea şi eu voi fi copilul tău pentru veşnicie, Mamă. Pe pământ suferinţa e o halucinaţie, iar restul lucrurilor nu contează. Tot ce există eşti doar dumneata şi cei ce-ţi sunt asemeni. Vreau să ajung în Imperiul Cerului şi cât mai repede. Pământul e o mare plictiseală. Dar pentru asta e nevoie de ceva mai mult decât de cuvinte, iar până acum toată viaţa cuvintele sunt tot ce-am avut. De mic am încercat să-mi imaginez cum era mama lui Huck Finn şi să caut indicii în cele patru cărţi. Tu, Mamă, tu eşti un om, iar eu ca dumneata vreau să fiu. Dumneata mi-ai dat cea mai frumoasă copilărie care a fost vreodată, iar eu în schimb când a

Şi eu i-am spus îngerului spunându-i: Mamă îmi amintesc de când eram pe clasa a zecea, aveam 15 ani şi eram ca un om trecut prin Piteşti şi nimeni nu ştia, nici măcar dumneata, Mamă. Nemaiştiind ce să fac datorită sufrinţei e la camera de internat, suferinţă care pentru aolescentul de cinşpe ai

care eram dura de mai bine de un an de zile şi părea să fie pentru totdeauna am băut trei halbe de bere Timişoreana în fiecare turnând câte un pahar mare de vodcă sau de rom, nu mai ţin minte, la o cârciumă de lângă liceu unde am mers cu un coleg cel mai prost elev din clasă. Era să mor atunci. Aşa am ajuns în comă alcoolică şi nimeni afară de colegii de cameră nu ştia de ce care astfel ajunseseră la un motiv în plus să chinuie un pui de om. Şi acum mi-l amintesc pe basarabean cum după ce am scăpat cu bine şi am venit iarăşi la internat de acasă m-a numit de când am intrat pe uşă: -Cânele comat! Să nu mai îmi spuneţi de Basarabia, România, Cadrilater şi Insula Şerpilor etc. Războiaiele îs pentru proşti şi pentru ăia care nu ştiu să facă business. De când l-am cunoscut pe basarabeanul ăla şi pe ceilalţi colegi care erau ţigănuşi şi românaşi de pe-aici de pe la noi in judeţul nostru şi cu unul dintre deştepţi eram chiar şi ceva neam pierdut, de atunci fraţii mei sunt doar cei care sunt sângele meu, cum spunea Santino. Până şi la fotbal ţin cu Beşiktaş Istanbul. Da, doi ani de zile pentru ei am fost un câine cu suflet şi chip de om, un câine pe care îl puteai chinui cum nici un câine n-a fost chinuit vreodată pe pământul acesta, un câine pe care l-au chinuit zi de zi zile întregi de dimineaţa până-n noapte ani de zile ca pe un tăcut indian inca. Iar după aceea, cu sufletul odată zdrobit am fost câinele oricui a vrut la Deva, Cluj, Haţeg, oriunde în locurile unde am mers, ani de zile nu am mai putut să-mi revin pentru că ce ar merita lumea după cum spunea pastorul creştin Wilhelm Busch nu e să fie mântuită ci să fie zdrobită cu şină de cale ferată, precum sufletul meu în adolescenţă şi anii ce au urmat. Poate pare nepotrivit că spun asta dar vreau să o spun pentru adolescentul chinuit care am fost din ’96 până în Anul Domnului 1998. Cu câţiva ani în urmă am scris şi o poezie despre variatele mele experienţe ca elev intern în în internatul unui liceu din românia anilor 90: Copiii înving dacă rup tăcerea. Copiii înving dacă rup tăcerea/ Pentru că în internatele şcolare/ Sunt şi băieţi cu suflete de păianjeni/ Şi copiii cheamă lumina în ajutor// Copiii înving dacă rup tăcerea/ Pentru că în internatele şcolare sunt/ Bătăi batjocură şi lacrimi neplânse/ Copiii trebuie să rupă tăcerea. Numai când poezia asta o să fie citită în fosta mea cameră de internat transformată acum într-o sală de clasă am să spun că sunt mulţumit deşi nu voi fi nici atunci. Şi acum, după cinşpe ani e când a început totul în camera

3 a internatului liceului acela de prestigiu nenorocit, mai sufăr asemeni lui Kelly Klarkson. Cât eram de crud şi de copil pe atunci se va putea vedea poate din următorul document – o temă la *meditaţii* de engleză - datând din periada haţegană, cu câteva luni dinainte de oroarea din camera 3 de internat şcolar devean. *Haţeg, 3-aprilie-1996 St. .., no. .., bl. .. . Dear Magic, my name is Constantinescu Felix and I have fourteen years and my residence is in Romania. I learn in Haţeg, at gymnasium, and I am in the last year. When somebody says NBA means Maic Johnson, Michael Jordan or Shaquel O'Neal. I can't understand how you and the other two don't miss a basket. I want that you get rid of the AIDS, for NBA, for you and for the basketball all over the World, and be the King of basketball. Yours Felix from Romania.* Şi-mi amintesc de dumneata, Mamă, când ai venit cu inima strânsă la spitalul judeţean unde stătusem peste noapte, neştiind nimic de cele ce treceam eu în fiecare zi de mai mult de un an şi-mi amintesc că era chiar noiembrie şi în ziua dumitale şi bestiile îţi distruseră copilul şi copilul nu putea nici măcar să-ţi spună. Cât ai fost de necăjită şi eu tot nu puteam să-ţi spun despre lucrurile prin care mă treceau colegii mei *mai mari*, tinerele speranţe ale marilor profesori de la profilul real al marelui nostru liceu, cei trei băieţi care m-au strivit, cei care mi-au făcut sufletul zob ca pe un câine lovit de maşini pe autostradă. Mamă dragă, şi acum îmi mai amintesc cum am aşteptat amândoi să schimbăm trenul la Simeria şi dumneata erai surmenată şi necăjită iar eu nu-ţi spuneam nimic din tot ce ar fi trebuit să-ţi spun, iar dumneata erai atât de obosită şi de tristă şi-ţi sprijineai fruntea de bancheta din faţa noastră din sala e aşteptare a gării şi spuneai că acesta a fost cadoul pe care ţi l-am adus de ziua ta. Ca să mă exprim într-o cheie în genul Annei Frank voi spune că după cât am suferit ca un câine în el doi ani de zile unul după altul liceul meu ar trebui să-mi poarte numele, - propoziţia aceasta nu e megalomanie ci doar o hiperbolă, mai pe româneşte vreau să exprim cât de mult am suferit pentru nimic cred - cam aşa ar fi drept, este al *meu* nu al tuturor tocilarilor cu zece pe linie care au urmat la el care niciodată n-au ştiut că filele florilor ca şi ale cărţilor sunt nişte mătănii, iar dacă nu liceul - pentru că de învăţat n-am învăţat decât cât să pot pluti mai departe şi să pot continua să citesc cărţi -, măcar clădirea internatului, în vremurile trecute administrată de

profesori beţivi şi cazând mai ales copii de mineri din Valea Jiului, elevi la şcolile profesionale ale altor licee, măcar internatul acela nenorocit ar trebui să-mi poarte numele, ori măcar prenumele meu împreună cu prenumele lui Zed, cum e şi la biserici, în cultul ortodox, de sunt toate acele biserici şi bisericuţe care au hramul cu numele lui Petru şi Pavel. Şi ştiu că Zed, Dez şi Edz – foştii mei colegi mei de la camera de internat –, - oameni fără chip şi fără nume precum oamenii care l-au jefuit pe Ibn Battuta în 1342 - s-ar distra foarte mult şi acum dacă ar citi să vadă câtă suferinţă au reuşit să aducă pentru că aşa e omul, oricine ar fi, dacă n-are măcar o urmă de Christos în sufletul său. Ei şi mai ales primul dintre ei, Zed, mi-a distrus sufletul neştiind că prin faptul că îmi distrugea sufletul de fapt şi-l distrugea pe al său şi îl ajuta pe Dumnezeu să îl repare pe al meu. Asta a fost. Cuvânt către Zed: 'Oricum Zed, deşi eu nu-l trimit, într-o zi stăpânul meu va veni după tine pentru că am uitat să-ţi spun că fac parte şi eu ca oricine dintr-o mafie, de fapt fac parte din cea mai tare mafie, mafia creştinismului, noi cei care îi nenorocim pe oameni pentru eternitate doar cu rugăciuni şi iubire. Te iubesc, Zed, întotdeauna te-am iubit şi de aceea te-am lăsat să te porţi cum vrei pentru că speram în fiecare zi că vei intra în tine însuţi şi vei face binele şi nu mă vei mai chinui, am sperat până m-ai distrus, până ai distrus sufletul unui copil creştin şi singurul motiv pentru care pot să-ţi scriu aceste cuvinte e pentru că în Dumnezeu sufletul ca şi scoarţa de copac tăiată de bricege se regenerează. Cine ştie poate şi sufletul tău pe care ţi l-ai distrus singur distrugându-mi-l pe al meu se va regenera odată. Tot ce pot eu să-ţi spun e să te rogi cât mai mult cât eşti pe pământ, să te rogi lui Dumnezeu să nu ajungi în iad – în locul unde te-ndrepţi prin răutatea ta - unde dacă, Doamne fereşte, vei ajunge va trebui să treci pentru o eternitate borgesiană prin ce m-ai trecut tu pe mine timp de doi ani, prin iadul prin care m-ai trecut tu pe mine.' După viaţa pe care am avut-o nu mai cred decât într-un Dumnezeu în agonie, un Dumnezeu al suferinţei, un Dumnezeu care suferă. Dacă I(i)sus Christos nu ar fi existat, nu aş fi fost nici budist, nici sufi nici prozelit circumcis, aş fi fost ateu. Dacă ar veni Dumnezeu la mine şi mi-ar spune că e cu totul şi cu totul altcineva decât Christos, l-aş scuipa în faţă pe acel Dumnezeu al umanităţii. Şi nu mai spun decât: Doamne, eu am iertat, aşa că Tu răzbună-mă. Adică nu mă

răzbuna, dar lasă-mă să-mi exprim sentimentele. Când îţi tot spuneam că ai fi putut să ai o altă viaţă, îmi răspundeai că nu-ţi pare rău pentru viaţa pe care o ai că altfel nu m-ai fi avut pe mine, şi că nu-ţi pare rău pentru cum am ieşit pentru că altfel nu aş fi fost eu; ai fost o mamă minunată, eşti o mamă minunată. Mamă, îmi pare rău, atât de rău că ţi-am spus că nu-mi place tortul de zahăr ars. Am făcut multe alte lucruri mai rele, dar şi acesta mă chinuie, nu am apreciat şi am fost un copil prost şi un om prost, cred că dacă nu ţi-aş spune lucrurile acestea şi nu mi-aş cere iertare de la dumneata mi-aş pierde minţile şi dacă nu ţi-aş spune cât te iubesc şi cât te-am iubit întoteauna numai că nu am ştiut şi nu am ştiut cum să te iubesc, Mamă, tu eşti un înger şi ai fost întotdeauna şi eu nu am ştiut niciodată cu adevărat cum trebuie să te iubesc, Mamă, am fost doar un băiat cum spune cântecul acela, *If I Were a Boy*; orice artist genuin de azi poate spune: din cărticelele lui Kierkegaard am ieşit toţi, iar cei meseriaşi cu atât mai mult, deşi poate unii datorită propriilor convingeri, nu vor să recunoască. De când a apărut în istoria filozofiei Kierkegaard e cel mai influent scriitor - după Biblia pe care a predicat-o într-un fel extrem de personal şi extrem de nou - care a existat vreodată, dacă ne gândim că e receptat la nivel global. Însă oricum Lumea este un Titanic pe care vreau să-l părăsesc cât mai repede; cine nu înţelege asta nu înţelege ce a profetizat Apostolul Pavel, că undeva dincolo există ceva cu mult mai bun, cu un cer mai mult. Am multe păcate. Noi suntem un şir de moai cioplişi în suflet, privind cerul muţi de milenii, iar mâna ta, Mamă, este pe umărul meu. Îţi aminteşti mamă cât mai citeam eu la Pirke Avot şi toate lucrurile pe care le ştiam despre maximele rabinice şi propriile mele idei, cel mai probabil încă indezirabile pentru majoritatea iudaică? Cea mai înaltă lucrare a oamenilor, mai mare decât cromlehul de la Stonehenge, Talmudul totuşi nu e decât un joc cu mărgele de sticlă în absenţa sau în aşteptarea adevărului, un adevăr unic precum partidele politice în statele dictatoriale. Talmudul este întradevăr un templu al înţelepciunii creat de poporul Cărţii, însă un templu incomplet lipsindu-i chiar piatra din capul unghiului, unde ar trebui să se întâlnească toate liniile sale arhitecturale. După Noul Testament piatra aceea este Isus, fără de care templul iudaismului este un templu prăbuşit nemairămânându-i decât un zid, adoratul zid al îndreptăţirii de

sine şi - în unele cazuri – mandriei, rabinice. Pentru a fi complet ca şi codex de spiritualitate iudaică, pericopele cuvintelor lui Yeshua ar trebui puse la un loc cu restul Talmudului. Fără Yeshua dreptatea poporului nu e dreptate. Fără Yeshua glorificarea e mânie, căci este scris: „Sărutaţi pe Fiul, ca să nu se mânie şi să nu pieriţi pe calea voastră; căci mânia lui e gata să se aprindă. Ferice de toţi câţi se încred în El!” Doar Yeshua poate umple templul. Dictatul de la Viena din 1940 nu dădea doar jumătate de Ardeal Ungariei, nici doar zona secuiască împreună cu o relativă cale de acces; pe lângă acestea dădea nordul Ardealului, Maramureşul care era plin de evrei hasidici, un fel de pocăiţi ai mozaismului – din partea Germaniei îl oferea ca o piesă de puzzle în imaginea mai mare a *soluţiei finale*, iar din partea regimului hortyst fascismul maghiar primea totul – şi osul şi planul de lucru - cu o râvnă deosebită de învăţăcel plin de admiraţie în a-şi împlini sarcinile trasate de arhitecţii Axei. Adevărul e că nu pot înţelege motivele maghiare în executarea Holocaustului, ca şi cele române de altfel, iar cât despre motivele germane acestea nu au fost decât demenţa lui Nietzsche. Când erau fete de şcoală Nory i-a spus Mamei că dacă nu se încheia războiul şi familia Hirsch din Haţeg din Ardealul de sud ar fi ajuns în sistemul industrial de cuptoare pentru ars oameni patentat de Germania în prima jumătate a secolului al douăzecilea. *„Rabi Janania a spus: „Nu stă în puterea noastră (să explicăm) nici prosperitatea celor răi ori necazurile celor drepţi.”* (*„Pirke Avot”*) E o vorbă înţeleaptă, dar oare aşa să fie? Este scris: „...tot ce e mai bun în ţara Egiptului va fi pentru voi.” Şi mai este scris: „Mai bună este întristarea decât râsul.” Cât despre mine, Doamne, acum ştiu, de aia m-ai făcut şi pe mine pe lumea asta ca să aibă de cine-şi bate joc oamenii, Doamne, ăsta e destinul meu pe care m-ai răstignit de copil cum răstignea Generalič păsările pe care voia să le transforme în tablouri. Dintotdeuna pentru orice lucru rău sau bun pe care l-am făcut am primit acelaşi lucru din partea acestor fiinţe care se autonumesc foarte lejer oameni: batjocura, şi pe mine mă batjocoresc toţi, prietenii la fel ca cei ce mă duşmănesc, oameni mai mari la vârstă ca mine ca şi mai mici, ţiganii la fel ca românii, vecinii la fel ca străinii şi necunoscuţii, cei care îmi sunt indiferenţi ca şi cei pe care îi iubesc, la bucurie şi în cel mai greu necaz. Probabil că pentru toţi sunt o gânganie stranie, necunoscută care

ar putea fi numită Scarabeus Anderseniensis pe care toţi simt nevoia cumva s-o pună într-un insectar şi de mic ţi-am spus Mamă că am să sufăr mult toată viaţa din partea oamenilor dar n-am să mă pierd pentru că Dumnezeu mă va ajuta. Şi aşa este, în fiecare zi, mi-a fost gura aurită. De asta m-ai făcut ca să aibă de cine râde oamenii şi ca să am eu de ce mă-nlăcrima pentru că cei mai mulţi oameni fără să o ştie au un comportament de prădător când se trezeşte mamiferul din ei, iar natural cei ca mine, ca Valeria şi ca Ana, ca David, Ieremia şi Iosif laolaltă cu îngerii lui Lot fratele lui Avraam sunt vânaţi şi mâncaţi dacă nu intervine O Putere Superioară. Eu de mult pe pământ nu mai am nici o speranţă şi privind înapoi percep în suflet că niciodată nu am avut -, dar în cer, în cer e cu totul altceva. Sunt în mâinile oamenilor lucrul de care era îngrozit David dar dacă aş ajunge în mâinile oamenilor – oamenii ăştia pe care îi salut prin oraş şi prin case – m-ar devora ca peştii piranha cum au făcut-o deja de ani de zile. Dar cu toate acestea, pe măsură ce trec zilele mă deştept. - Interpolare Învăţătura lui M. Un prieten M. – de fapt un domn, sau cum să zic, un om adult - mi-a spus că pe lumea asta toţi îs batjocoriţi şi că şi cei ce batjocoresc pe oameni sunt la rândul lor batjocoriţi de alţii. Şi de regulă cei ce au fost batjocoriţi vor să se scoată şi batjocoresc pe alţii. A zis că nu există omul ăla pe pământ care să fie scutit de batjocură vreodată. Eu i-am spus că toată viaţa eu am crezut că doar eu sunt batjocorit. Motivul pentru care un om este lumpenproletar nu este fiindcă este sărac cum ar părea la prima vedere, ci pentru că nu respectă. Dacă ar respecta cu adevărat, până la urmă ar ajunge să dea sfaturi ducilor. Deasmenea un om care nu te respectă în nici un caz nu te iubeşte chiar de poate o spune până te amete, fiindcă a respecta e cu atât mai puţin decât a iubi; aşa îi poţi calcula pe oameni şi socoti cu relativă dar destulă acurateţe ce ascund în recea şi întunecata fântână de piatră ce le coboară în inimă. Suntem abia în decembrie 2011 şi lu tată-mio îi trebuie un *tovarăş de viaţă*; după cât o muncit mama să facă casa ca s-o avem, - că mai ales pe munca şi pe meditaţiile ei s-a făcut, şi munca ei sisifică la Oraca la grădină ca să nu dăm banii pe mâncare şi să se poată pună la casă - probabil că tată-mio o s-o dea acum unei străine. Dar asta nu e o problemă, bătrânu meu nu mai îmi poate face probleme deşi şi-a martirizat toţi copiii pe care nu a dat ucaz să fie avortaţi, mă maturizez

sufleteşte. Christos însuşi a spus: "*Feriţi-vă de oameni...*"; şi cu toate astea se găsesc capete seci – cum am fost şi eu – care se apucă să spună altceva pentru că ei îs deştepţi şi ca în *Raţa sălbatică* a lui Henrik Johan Ibsen deşteptăciunea nobilă a unora aduce suferinţa salingeriană a altora. Dar oricum ce am văzut e că să suferi e uşor, a te răzvrăti în suferinţă e suferinţă în adevăr, grea ca un cancer de măduvă osoasă. Poate că Domnul le dă celor drepţi suferinţă în loc de veselie şi întristare în loc de râs pentru că întristarea e mai bună ca râsul, pentru că suferinţa e acel ceva ce e tot ce e mai bun în această ţara a Egiptului păstrat pentru poporul Domnului, circumcis în carne ori circumcis în suflet. Astfel Domnul dă cele mai bune lucruri – cum e întristarea – celor drepţi, lăsând cele rămase şi mai puţin valoroase – cum e râsul -, celor răi. Pentru că suferinţa dă inimă şi trezeşte conştiinţa, pe când fericirea celor răi împietreşte sufletul pregătindu-l pentru gehinnom, căci este scris: „Căci râsul celor fără minte este ca pârâitul spinilor sub căldare.” *„Akabia, fiul lui Mahalalel, a spus: „Ia aminte asupra acestor trei lucruri, şi nu vei cădea în puterea păcatului: conştientizează de unde vii, şi unde mergi şi înaintea cui vei avea în viitor să dai bilanţ şi socoteală. De unde vii: dintr-o picătură fetidă; unde mergi: spre un loc al prafului, viermilor şi larvelor; şi înaintea cui vei avea în viitor să dai bilanţ şi socoteală: înaintea Regelui Suprem al regilor, Sfântul Unic, binecuvântat fie El.”* (*„Pirke Avot”*) Şi cuvintele acestea sunt înţelepte şi frumoase, dar oare sunt adevărate până la capăt? Motivul pentru care citesc oamenii toate cărţile astea fără număr care s-au scris pe lumea aceasta este unul singur, căutând în tot ce citesc ceva adevărat, fie că citesc lucruri petrecute sau minciuni, poate pentru că adevărul din cărţi rar ca stolurile de lumină în univers e ca o *fata morgana* în deşerturile fără zări în care hagiul crede măcar pentru o clipă că a ajuns la tălpile Meccăi, înainte de a fi îngropat în nisip sub privirea de Sfinx a lui D-zeu. Şi poate că vreo câteva bucăţi de adevăr de densitatea unor rânduri haiku răsfirate ca aurul nativ în vreo carte de dimensiunile Muntelui vrăjit justifică existenţa întregii cărţi, tot aşa cum câteva pietre fosile justifică un întreg muzeu de ştiinţe naturale şi câteva icoane ruseşti catedrala Vasili Blajenii în întregime. Pot oare picăturile fetide care suntem să nu cadă sub coasa puterii păcatului? Unii zic într-un fel (bisericile), alţii într-altul (sinagogile), dar poate că toţi spun acelaşi lucru, fără

să-şi dea seama, aşa cum – inconştient – palma unei fete unită cu palma unui băiat alcătuiesc un yin-yang pe acest pământ. „Conştientizează de unde vii.” Personal vorbind, toată viaţa am încercat să-mi imaginez de unde am venit, gândindu-mă la posibilul loc de unde ar veni sufletele înainte de a fi create, dar adevărul e că vin din mizerie, din ceva ce dacă întâlneşti trebuie să cureţi cu pastă Axion. Şi daca asta a fost tot ceea ce am fost nu cu mult timp în urmă, „o picătură fetidă”, poate că asta am şi rămas, un sistem fetid. Dacă nu m-aş spăla, dacă nu aş curăţa după mine aş fi respingător la propriu. Aşa ca poate doar sufletul îmi e respingător. Odată un DJ de radio a vrut să-mi pună o întrebare încuietoare pe un post de radio local şi m-a întrebat care ar fi lucrul pe care l-ar face un punkist şmecher ca mine în spiritul nopţii de Halloween ca să-şi bată joc de cetăţenii oneşti şi de oamenii de bine. Am răspuns ce probabil aş răspunde şi acum: ar înfunda canalizarea. Suntem respingători în multe privinţe, suntem cel mai asemănător lucru cu animelele care se poate găsi, şi cu toate acestea mândria ne iese pe ochi, de parcă nu am fi îndeajuns de nenorociţi. Doar Dumnezeu e frumos pentru că doar el nu a venit din vreo picătură fetidă. Este scris: „Dumnezeu este Duh”, şi poate că toate câte se întâmplă se întâmplă pentru ca încet încet şi noi să ne transmutăm din mizeria trupului în acest aur al Duhului. Şi revine întrebarea: poate oare ceea ce sunt să nu mai fie ceea ce e şi dacă da, atunci ce ar fi? Nimeni nu a văzut vreodată îngeri de carne. În faţa lui Dumnezeu nu putem veni decât în spiritul celor spuse de bătrânul Abdulah din *O mie şi una de nopţi*, adresându-se califului Harun al-Raşid: *„Îmi recunosc greşeala, dar după cum atunci nu-ţi cunoşteam maiestatea, îţi implor mila şi sper că vei lua în socoteală ignoranţa mea.” „Rabi Akiba a spus: „ glumele şi frivolitatea conduc pe om la obscenitate. (...), scopurile bune sunt un gard pentru abstinenţă, (...)”* Mamă, nu ştiu cât o să ţină şi dacă D-zeu nu mă va prăbuşi până la urmă ca şi altă dată din purgatoriu în tenebre pentru a mă lăsa apoi să urc sau nu, dar dacă aş ţine un jurnal aş scrie pentru ziua de azi: azi am dat gaură la macaroană. Am întins mâna în tăişul clocotind al invizibilului şi m-am tăiat la degete. În cer este scris că nu s-a urcat decât un Om, Fiul Omului care este în cer. Pe muntele Sinai este scris că nu s-au urcat decât doi oameni, Moise şi Ilie. Pe muntele Taborului s-au urcat trei dintre apostoli. Iar la

muntele Sionului este chemat oricine primeşte legământul şi vrea să vină în vederea sărbătorii. Dar nici unul din aceşti sfinţi munţi nu pot fi urcaţi în acelaşi timp ce urci şi muntele lui Venus, pentru că nimeni nu a urcat vreodată doi munţi deodată. Cat despre acest lucru, după cum cea mai înţeleaptă mutare la sah e să dobori regele cu degetele, pentru om ce îi este dat în această privinţă e să stea cu fruntea în ţărână şi pietre. *„Patru* (înţelepţi) *au intrat în paradis, ben Azzai, ben Zoma, Acher şi Akiba. Ben Azzai s-a uitat şi a murit; Ben Zoma a înnebunit; Acher a distrus plantele; Akiba singur a ieşit afară nerănit"* (*„Chagigah"*) Pentru că Akiba a iubit. Tora este paradisul care începe de jos de pe pământ şi urcă până sus în cer. Adeseori, fericirea ca şi durerea şi asemeni păcii sunt indescriptibile, mai ales pe pământul acesta unde Bertold Brecht nu a avut dreptate, dacă rechinii ar fi oameni adevărul e că doar ar pune alţi peşti în acvarii pe toată durata vieţii lor acvatice dar peştii de lumină nu pot fi ţinuţi în acvarii. Nu cred în om şi cred că Faulkner a fost un drum frumos şi greşit şi acum îmi aduc aminte cum ziceau după mine acum vreo două trei ierni ţăranii fruntaşi, dreptmăritori, avuţi şi făloşi din satul unde ne-am putut face şi noi casă la şapte kilometri de Haţeg: -*Nebunul Domnului.* Şi peste tot e aşa. Dra asta au spus despre toţi fraţii mei de la Marcel *Nebunul* – pace peste el - până la Vladimir Pustan. Nu cred în om. Cred doar că în fiecare an pământul negru se transformă pe nesimţite în pâine albă şi cu toate acestea chiar şi Biserica spune sigură pe ea însăşi şi fără înţelepciune că la D-zeu nu mai sunt minuni. Ani Maamin (versete). Doamne a cam sosit timpul să te arăţi/ Intru în cuptorul înlăcrimat de flăcări/ inima mea e o meghila/ Probabil că în cuptor mă aşteaptă moartea ori poate altceva/ Dar a sosit timpul ca eu să te aştept/ Inima îmi e o meghila pe care Tu o arunci în flăcări/ Nu am mai călcat legea Ta dar totuşi sunt înghiţit/ Tu eşti departe şi în singurătatea în care mă aflu probabil voi muri ca un bizon rătăcit în zăpadă/ A sosit timpul să te arăţi Doamne/ În încăperea aceasta a sosit timpul să te arăţi/ Înainte să mor asemeni flăcării/ flăcării din templu/ Durerea mi-a fost dată din copilărie şi din copilărie îmi rog moartea/ Pentru că ai hotărât să fiu un tzadik pe care să-l zdrobeşti/ Tu ai hotărât ca Avraam să fie părintele credincioşilor/ şi cred că tot Tu ai hotărât ca Iov să fie părintele celor căror aparţin eu/ A sosit timpul să te arăţi pentru că Iovul acesta se

stinge cum se stinge un foc etern/ Un foc etern care nu trebuie să se stingă/ Arată-te/ Arată-te şi scapă-mă Doamne. * Z * Haţeg, 2 ian 2011 * *EMISIUNE COMUNĂ ROMÂNIA – VATICAN * CRĂCIUN 2010 CHRISTMAS * ROMÂNIA-VATICAN JOINT STAMP ISSUE * CHRISTMAS 2010 CRĂCIUN.* Este scris: „Împrieteneşte-te cu Dumnezeu şi fii în pace; în felul acesta fericirea va veni la tine.” Învăţătura adevărului îl duce pe om către paradis încă din timpul vieţii însă totodată paradisul şi adevărul sunt o flacără eternă de măslin veşnic, căci este scris: „Cine dintre noi va putea să rămână lângă un foc mistuitor? Cine dintre noi va putea să rămână lângă nişte flăcări veşnice?” Suntem păcătoşi şi natura păcătoasă e în noi de aceea trebuie să ne păzim piciorul când păşim între măslinii de flăcări sfinte ale paradisului. Lui ben Azzai flăcările paradisului care ajung din cer până pe pământ i-au mistuit trupul, lui ben Zoma i-au mistuit sufletul, lui Acher i-au mistuit duhul şi doar Akiba s-a şi putut întoarce înapoi pentru că parţial flăcările paradisului sunt aceleaşi cu flăcările muntelui Sinai. Pentru că înaintea Domnului şi pericopelor sale se poate veni şi înainta doar ca Indiana Jones în faţa uşii cu ghilotină: *„cu capul plecat!”* Despre Ben Azzai se spune: *„El obişnuia să spună, 'Nu dispreţui pe nici un om şi nu critica în legătură cu nici un lucru; pentru că nu se află vreun om care să nu-şi aibă ora şi nu există nici un lucru care să nu-şi aibă locul.* '” Fratele Vladimir Pustan spunea cândva că *totu-n viaţă se plăteşte.* Probabil că şi eu am de plătit acum pentru că de când ai plecat Mămică am necazuri cu o vecină obsedată care spune oamenilor - şi probabil şi crede - că eu aş fi copilul ei. Mă simt cum probabil s-a simţit Natalia Oreiro când a apărut femeia aceea ciudată. Încerc de luni de zile să scap de ea şi până acum n-a fost chip. I-am şi spus atât de limpede cât am putut după ce a intrat cu de-a sila la mine-n casă – e jenant totuşi – şi până azi am tot tras. Dar azi i-am spus să nu mai vină la mine cu bani şi mai ştiu eu ce şi cu sentimente materne. I-am spus că nu mai primesc nimic de la ea, şi că am primit azi doar pentru copilul ei care a murit şi cu care am fost preten. De azi nu-i mai deschid uşa şi o ignor. De altfel nu i-am deschis uşa nici înainte dar nu a fost chip să scap de ea. E aşa de urât Mamă; eu te jelesc pe dumneata sufletul meu minunat şi trebuie să vină vieţi ciudate să mă deranjeze şi să-mi arate câtă decădere sufletească e pe lumea aceasta ce trebuie să se sfârşească neapărat cândva. Şi m-am

hotărât dacă nu mă lasă-n pace am să mă plâng părintelui de la biserica unde merge, un preot pe care îl cunosc şi care poate mă va ajuta să scap de acest vis urât pe care îl trăiesc. Spuneam că probabil că şi eu am de plătit pentru că odată şi eu am necăjit - fără să-mi dau seama ca un prost - o fată cu *dragostea* mea şi acum Dumnezeu îmi arată cum îi, dar mă rog Doamne, mă rog şi de fata aceea căreia e mai bine să nu-i spun numele pentru că am deranjat-o destul, iertaţi-mă şi Christoase te rog salvează-mă şi ajută-mă să plâng în linişte după Mama mea afară de care nu poate fi vreodată alta şi deasemenea tu Mamă, Valeria, Valy, Mama mea – ajută-mă şi tu. Cât de lipsită de minte e bătrâna aceea să creadă că cineva ar putea vrodeată să te înlocuiască Mama mea Valeria şi fiindcă veni vorba de vecina aia a fost jignită când i-a spus să mă lase-n pace, probabil că şi păianjenul e jignit când îi rupi pânza. „Şi nu critica în legătură cu nici un lucru” este comentat în Avot ca având sensul „nu considera nimic ca fiind imposibil”, cerul ca şi iadul, pedeapsa ca şi vindecarea. La pasajul acesta face referire bietul Ghimpl din povestirea lui Isaac Bashevis-Singer. Instrucţiuni. Dacă vei fi împins vreodată într-o cameră de gazare Ce trebuie să faci este să te trânteşti la pământ Să stai în genunchi cu mâinile puţin ridicate Sau una în alta şi să te rogi până ajungi în cer Asta trebuie să faci dacă vrei să nu-ţi pierzi cerul Viaţa fără sfârşit şi dacă vrei să nu-l pierzi pe D-zeu Pentru că orice altceva ai face e moarte. Mult timp m-am întrebat care să fie semnificaţia eternă a Shoahului, pe lângă prima, validă şi ea, a martiriului. Poate că povestirea „Ghimpl-netotul” explică cealaltă jumătate a Shoahului care astfel a fost pe lângă martiriu al celor curăţiţi şi sfinţiţi şi knock-out al celorlalţi, iar asta pentru noi, pentru ceilalţi oameni nu poate fi decât un dur avertisment căci nu suntem mai buni ca cei din bietul Frampol şi Apostolul a spus: „întâi iudeului, apoi grecului.” Oamenii au tendinţa să trăiască făcând abstracţie de timp. Aceasta e o perspectivă greşită, de fapt o non-perspectivă; existenţa umană implică timp, este condiţionată şi limitată până la un punct de timp. Deschidem ochii şi privim cerul deasupra pădurii şi ne închipuim inconştient că aşa vor rămâne pentru totdeauna. De fapt e deajuns să vină toamna sau iarna, să se mai facă un pas în timp ca totul să se schimbe. Motivul pentru care spun toate acestea e acela că perspectiva temporală dă sens suferinţei etice, tot aşa

necunoscutul pe care îl numim Dumnezeu o transfigurează. Când mureau evreii în lagărul de la Auschwitz, pe moment totul părea ceva lipsit de sens, absurd. Probabil că până la un punct a fost ceva absurd, dar ceea ce ştiu eu e că timpul va pune toată această suferinţă în perspectivă, transformând-o în conştiinţa umanităţii în ceea ce este, un martiraj, milioane de martiraje. Peste cinci mii de ani umanitatea va privi victimele Shoahului asemeni martirilor sfâşiaţi de lei. Probabil că Biserica Romano-Catolică îi va beatifica. Tot dispreţul contemporanilor va pieri, i se va acoperi gura cu ţărână, tot aşa cum dispreţul anticilor pentru creştini a fost acoperit până la urmă cu pardoselele răcoroase ale catedralelor medievală de piatră. După cum se aplică la comunităţi, principiul acesta se aplică şi la indivizi. *„Iar cine va răbda până la sfârşit va fi mântuit.”* Scrisoare din Israel. Orice sistem social bazat pe *consumatori* o duce rău. Societatea umană trebuie să se bazeze pe *producători.* Orice stat are nevoie de kibbutz-uri ori dacă nu măcar de echivalentul lor. Vis. Mama s-a întors din cer din cauza că gândurile mele o chemau şi atitudinea ei era: Mie mi-e bine acolo unde sunt. De ce să vin înapoi, să sufăr? Creştinismul pe care l-am învăţat de la dumneata Mamă a fost unul al spiritului lui Ilie, creştinismul nostru al românilor – creştinismul lui Ioan Botezătorul şi are o puternică legătură cu ciobănitul pe coclauri timp de zeci de generaţii; eu sunt la patru generaţii distanţă de strămoşii mei păcurari cei mai apropiaţi şi simt toate acestea şi le-am simţit toată viaţa de când m-am născut. Numele Ioan şi Ion în România este definitoriu pentru *Weltanschauungul* creştin românesc, până în ziua de azi dar cu mult mai mult pentru perioada de început. Prorocul Ioan Botezătorul este apostolul pământurilor româneşti cu mult mai mult decât Andrei. Vărul Domnului Christos este arhetipul spiritualităţii româneşti. Orice român îşi imaginează viaţa de credinţă adevărată după standardele lui Sânt Ion şi nu ale lui Petru precum italienii care au sacralizat familia ori Sfântului Iacob precum spaniolii care au mers să lupte şi să moară în războaie spirituale şi sfinte pe tot pământul, de aceea la noi călugării adevăraţi şi pusnicii adevăraţi sunt veneraţi de toţi, pentru că în România toţi românii - şi chiar şi ţiganii care au fost educaţi de noi de sute de ani -, toţi am vrea să fim ca ei dacă am putea. În schimb arhetipul spiritual al Israelului – arhetip încă latent dar real

– este chiar Domnul Christos, Israelul e singurul pământ din lume care îl are pe Christos ca simbol şi aceasta arată cât este de binecuvântat, iar când evreii ortodocşi, hasidici şi agnostici vor deveni cu toţii evrei mesianici Israelul de lapte şi miere şi lumină amestecate. Închid ochii şi văd un Pământ creştin. Cerul îmi vorbeşte iar eu sunt în ipostaza unui Augustin născut între două lumi, prins între mecanismele de orologiu alor două ere. Tot Pământul va fi o biserică cu mult înainte de sfârşitul lui. Din copilărie am fost iertat prea uşor de mama şi de tata şi de oricine de fapt şi de aceea etica mea a rămas până azi cu sechele. Nu avem prieteni pentru că nu dăruim – nimic -, suntem singuri pentru că nu iubim, lucrul acesta l-a spus şi Gabo şi îl poate spune oricine. De când e lumea lume, şuie şi năhuie dintotdeauna nebăgaţii în seamă se bagă singuri în seamă cu orice preţ, orice i-ar costa, unii ajung şi în iad pentru că n-au putut să nu încerce să fie şi sufletele lor mici şi pitice băgate în seamă. Şi Pittiş a scris despre beteşugul acesta. Eu nu sunt dintre aceia, dar dintotdeauna piticii i-au luat în râs pe uriaşi pentru că nu puteau să nu-i observe şi pentru că erau prea mici pe lângă ei şi dintotdeauna uriaşii n-au ştiut niciodată cum îi cheamă pe pitici. Asta a fost şi viaţa ta, Mamă; eşti unul dintre uriaşii care mă ţin pe umeri. Aici unde am rămas parcă singur sunt oameni care nu contează de îs pocăiţi sau nu - îşi bat joc de oamenii săraci, flămânzi şi îndureraţi. Încerc de ani de zile să dezvolt o compasiune pentru ei, căci nu ce s-ar putea face un scriitor fără compasiune, şi tot ce pot spune e că încerc. În privinţa aceasta nici măcar lui D-zeu nu i-aş putea spune altceva. Mama mea şi toţi ai ei – şi de fapt toţi *sătenii* - gândeau la fel. Toţi oamenii se ceartă, diferenţa e că cei mai mulţi întotdeauna se împacă. *And this made all the difference.* Scrisul e magic. *„Simeon fiul lui a spus, 'Toate zilele mele am crescut printre înţelepţi şi nu am găsit nimic mai bun pentru om decât tăcerea; nu a învăţa ci a face este lucrul major; şi oricine înmulţeşte cuvintele cauzează păcat.*'” „...nu am găsit nimic mai bun pentru om decât tăcerea”. Tăcerea – împreună cu adevărul învăţăturii face ca omul să aibă cuvinte de plumb – însă nu e nevoie să ne bucurăm prea mult de asta – pentru că Revelaţia este acea greutate de plumb prin care se zideşte şi se rezideşte toată construcţia. De asta putem să ne bucurăm căci va veni ziua când şi templul sufletelor noastre va fi

gata. Am dus o viaţă de gunoi aproape toată viaţa şi nu trebuia să fiu aşa ceva, trebuia să fiu un băiat pur şi simplu, băiatul tău – iar eu am ales să fiu viitor artist, apoi punkist şi gunoi cu suflet. Azi a fost sâmbătă şi trecând pe lângă mica sinagogă dintre blocuri am văzut un om stând pe gardul de beton de lângă poartă. Se vedea că are o pasiune în suflet, stătea aşezat şi privea asfaltul şi era foarte serios şi se vedea pe el că e un domn gras care nu e serios decât pentru lucrurile care merită. Prima dată am crezut că se odihneşte pentru că este beat. Apoi pentru că îşi aşteaptă fiul să vină cu maşina. Dar nu, omul acela aştepta altceva, singur, departe, şi era aşa de atent pentru că poate auzea paşii Mesiei. Ultimul evreu din oraş, de ani de zile voiam să văd unul. Am fost martorul unei singurătăţi, azi D-zeu mi-a arătat că la noi în oraş există un om mai singur ca mine lucru pe care îl credeam imposibil. Ţie ţi-ar fi plăcut să-ţi povestesc lucrurile astea. Era târziu si nu plecasem acasă. Ma gândeam la o istorioară veche. Un credincios e credincios de mulţi ani, se roagă de ani de zile, merge la sinagogă, este chiar kohelet, şi se roagă de mai mulţi ani pentru ceva fără să primească răspuns. Ajutorul de rabin îi spune chiar că trebuie să-şi accepte soarta şi că harul lui Dumnezeu pentru el e puterea de a o accepta. Dar lacrimile evreului sunt una de durere şi următoarea de fericire, ca şi zâmbetul lui o dată fericit şi altă dată îndurerat, evreul este un inimaginabil amestec de sentimente poate pentru că Ierusalimul e centrul universului iar restul lumii nu. Iar apoi se roagă în deznădejde, cu lacrimi şi o zdrobire care străbate marile porţi de aramă ale cerului şi Domnul său într-un sfârşit îi răspunde. Domnul său îi spune: "-Cine eşti tu?" poate omul acela a fost chiar omul ce stătea pe gardul sinagogii ori cine ştie poate sunt chiar eu. Un creştin de bază pe care cu timpul am să-l uit spunea într-o biserică, omniscient, - criticându-te după ce te-ai dus - că m-ai iubit prea mult şi-şi predica propriul patent, gramaj şi reţetă de iubire bazată pe ego şi bani, patent care nici pe dumneata şi nici pe mine nu ne interesează dar probabil că şi acum într-o nu ştiu care seară un cetăţean al Lumii şi al Bisericii predică omniscient într-o biserică la care eu nu mai merg, că m-ai iubit prea mult numindu-mă pe mine un om *în derivă* pentru că nu vreau să te uit, Mamă şi pentru că oricum mie imposibil să te uit. Ce pot să spun Mamă mă pocăiesc şi mă smeresc ca Ahab în sac şi cenuşă şi vreau să fiu

toată viaţa sărac pentru că asta îmi aduce aminte de tine, şi vreau să mănânc toată viaţa cartofi înghesuiţi în puţin ulei pentru că asta îmi aduce aminte de tine, şi vreau să fiu toată viaţa în lipsă pentru că asta îmi aduce aminte de dumneata, Mamă, şi vreau să citesc toată viaţa *„Steaua fără nume”*, *„Titanic Vals”* şi literatura franceză şi acum totul pare prea târziu dar doar dacă D-zeu nu există totul e prea târziu, iar tot tot Pământul ştie în sinea sa că D-zeu există şi mă gândesc mă tot gândesc că am avut cea mai bună mamă dintre toţi oamenii şi mă gândesc mă tot gândesc că şi acuma o am, şi acum te am Mamă, eşti a mea – azi asemeni tristeţii. Nu eram un om cu un palton cum au spus povestitorii şi scriitorii; în mine inima mea pompa sângele meu în sistemul de robot biologic care sunt, puţin mai complicat, totul existând pentru un zâmbet adevărat şi câteva iluzii. Ar fi cu totul altecva dacă aş putea să mă privesc din interior, şi dacă e să meditez ani de zile, să meditez până dincolo de lumină. În mine se întâmplau lucruri de care Muzele nu ştiau, după cum nu cunosc ochii noştri universul. Şi chiar şi sufletul îmi poate fi turnat în tipare şi lăsat să se usuce ca betonul dacă nu sunt atent. Majoritatea bărbaţilor care rămân cu copii şi se căsătoresc a doua oară sunt nişte tâmpiţi, ca Robert de Niro în *This Boy's Life*; dacă nu a funcţionat de prima dată nu va mai funcţiona niciodată, dar oamenii nu ştiu asta şi din cauza aceasta atâta suferinţă în familii. Iubirea e pentru oameni normali sau ar trebui să fie, iar având în vedere că D-zeul evreilor şi Christosul nostru există normal nu e numai cine nu vrea să fie. Deasemenea, toate familiile de alcoolici sunt nefericite; unii oameni trebuie părăsiţi, însă întrebarea e ce faci după aceea. Încă din copilărie simţeam că tu eşti copilul meu, Mamă, şi aşa am simţit toată viaţa. Exişti atât de mult, cât iubeşti de mult, iar satul Livadia de Coastă e centrul inconştientului colectiv al familiei mele, şi satul Ponor. Toţi părinţii ştiu că omul pe cel ce mărturiseşte îl osândeşte şi pe cel ce tace îl binecuvântează, nu este aşa însă cu Dumnezeu fiindcă moartea e un moment în care vizibilul cu invizibilul se întâlnesc într-un punct de legătură ca un axon plin de electricitate, ca cifra 21:12 pe laptop şi pentru că fiecare stea de pe cer îşi are rostul ei; cum cânta Anda Călugăreanu: "*Jucăria minunată dup-o vreme s-a stricat.*" Undeva la periferia unui deşert de beton La lumina candelei mele electrice îmi ofer viaţa ca sa primesc raspunsuri

Stau aici la marginea deşertului singur Între minciună şi viziuni supraconştiente Asemeni unor cuvinte de sare Voi vrea să fug dar nu voi fugi Pentru că tăcerea vorbeşte mai mult decât vorbirea. Trebuie să-mi deschid inima faţă de Dumnezeu şi faţă de oameni, căci dacă n-o fac simt că voi muri. Poetul e omul care nu are nevoie de ochii pe care i-a primit, regizorul nu are nevoie decât de unul din ochii săi, copilul ca să plângă are nevoie de amândoi ochii, iar credinciosul – creştin, evreu sau musulman – are nevoie de trei ochi, în schimb eu parcă nu mai am nevoie decât de o noapte polară în care să mă cobor pe cochilia fără sfârşit a unor trepte până în propriul meu mormânt până când mă va auzi şi-i va fi milă de mine; e adevărat că uneori nu mai rămâne decât cerul ca pentru bolnavii de SIDA, dar orice voi pierde pe pământul acesta care şi-a uitat numele te am pe tine, Mamă. *„Eight Below”*. Meditaţie. Câinii sunt de mai multe feluri. Sunt câini ca cei din film care aleargă, trag, toată ziua, trăiesc pentru ceva mai presus de ei şi pentru acel ceva îşi pun tot ce sunt. Şi mai sunt câini care stau în vile şi apartamente de bloc şi sunt îndopaţi toată ziua cu bomboane de ciocolată, mănâncă mereu şi merg la plimbare să-şi consume energia, nu trăiesc pentru nimic mai presus de ei şi stăpân, nu trăiesc nici măcar pentru ei ca animalele sălbatice, trăiesc pentru nimic. La fel sunt şi oamenii, de mai multe feluri şi dumneata mămico, eşti făcută de Dumnezeu şi când te-a făcut El a caligrafiat în reflexele de safir ale sufletului tău rar întâlnita în lume inscripţie *handmade* şi Mamă, am mers împreună la Colţ pe când ceea ce numim om şi suferinţa mă stricaseră ca pe o jucărie şi eu eram împreună cu un preot în biserica veche de 700 de ani vorbind pentru prima dată cu un călugăr, iar dumneata aşteptai afară dincolo de uşa deschisă a bisericii unde cerul se întuneca în seară îngroşându-se parcă, văzduhul arătând precum văzduhul dintr-un prespapier de sticlă cu Biserica Neagră scufundată într-un cer construit din apă sub stele căzătoare care atunci când ne vine rândul suntem noi înşine. Ori de câte ori te vedeam ochii îmi erau doi faguri de miere înlăcrimaţi de sare şi cenuşă iar ochii tăi erau două lacrimi amărui. Am visat că erai lângă mine şi că sufereai în familia noastră. Eu ţi-am promis că o să-mi fac o temă suplimentară la latină pentru d-na Ciuceanu, că o să traduc un text latin, şi am făcut amândoi pariu pe orice ar vrea cel ce câştigă şi tu m-ai sărutat pe ochiul drept, Mamă. Am mai visat că

am urcat foarte uşor pe un munte pe care era o mănăstire, care în acelaşi timp era o cetate şi în acelaşi timp era cerul. Avea poarta deschisă larg iar deasupra porţii era o cruce. Eu urcam dar parcă nu eu urcam ci alteceva mă urca, şi în vreme ce urcam mă întrebam dacă voi prinde poarta deschisă pentru că ştiam că în curând se va închide. Mă uitam tot în sus vertical şi nu vedeam decât cerul şi am trecut pe sub poartă văzând-o şi văzân crucea argintie din mijlocul porţii când am intrat trecând pe deasupra capului meu şi atunci am ştiut că am intrat şi că toate grijile mele s-au sfârşit. Şi acum tu eşti o sărutare din vremea când timp nu exista pentru că toate păsările frumoase pleacă toamna, doar îngerii pleacă în orice timp din an sosind uneori toamna şi plecând după mijlocul verii. Pentru că până la urmă ştim fiecare când ne vine rândul că cele mai sărate lacrimi sunt cele pe care le plângi singur dinainte să mă nasc ai fost o Mamă mâhnită până când sufletul ţi s-a stins ca flacăra unei lumânări singură spre miez de noapte la spital şi mâhnirea ta e a mea. Doar Dumnezeu a putut să te fabrice, Mamă. Şi acum tu eşti o sărutare din vremea când timp nu exista pentru că universul e o scriere cifrată, neînţeleasă şi plină de semnificaţii, un o tăbliţă în cuneiforme ori un text Braille scris cu stele şi în palmele mele Dumnezeu a scris cu linii numele tău. Îmi pare rău că în anii din urmă n-am mai putut să călătorim, îmi pare rău că n-ai văzut niciodată Neapolele cum zicea Nori, Parisul – l-ai fi văzut ca domnişoara Gena Necşulescu -, Israelul, dacă te-aş mai avea aici şi dacă sănătatea ţi-ar fi permis aş fi mers cu dumneata oriunde. Ca şi pentru Creştinul al lui Bunyan moartea ta a fost o victorie, ai scăpat de ce e aici şi ai ajuns dincolo de Râu la porţile cerului unde ai fost primită de însuşi Christos şi acum faţa ta oglindeşte Chipul lui D-zeu şi mai mult de atât nu se poate spune. Tot stând şi gândindu-mă asemeni unui om de piatră mă gândesc că noi fiecare om suntem asemeni unui fir de păpădie, galbenă şi oarbă azi, risipită în invizibil într-o mie de unghiuri diferite mâine. Şi eu sunt una din aceste păpădii deja cu globul alb înlăcrimat de cer aşteptându-şi dezintegrarea, aşteptând suflarea buzelor vântului ori suflarea buzelor de copil curat care este Dumnezeu al cărui cuvânt mă cheamă iarăşi în nevăzut şi asemeni întregului Orient după ce am venit de unde am plecat aştept să mă întorc de unde am venit ca un nexus prăbuşindu-se în sine însuşi, precum circuitul râurilor şi

al lacrimilor lumea izvorăşte din Sine pentru a se întoarce în Sine, asemeni destinului, iar acest Sine nu l-a văzut nimeni niciodată afară de Isa, făcătorul de miracole, iar noi suntem doar oglindirile în lacrimile plânse de Dumnezeu căzute şi presărate în constelaţii ca boabe de rouă sub forma întregului univers şi dumneata ai suferit atât de mult, Mamă, aproape la fel de mult cât Dumnezeu, toate lacrimile tale de ar fi fost aruncate de o mână divină în spaţiu s-ar fi răsfirat ca o păpădie suflată de vânt şi pe cer ar fi apărut o nouă galaxie. Am patru litere săpate în palme, două litere care se repetă în fiecare palmă, câte un M şi un A; toată viaţa le voi avea şi în cer le voi avea, în mâinile mele Dumnezeu a scris când ceea ce numim timp era doar un vis: M*A*M*A, Dumnezeu a săpat numele tău în palmele mele pentru totdeauna, şi în cer pentru totdeauna voi avea scris în mâini numele tău, Mamă. Mamă astăzi tu eşti Isus şi eu sunt Johnny Cash, un biet bătrân distrus, iar lucrurile astea acum sunt adevărate şi la propriu, acum tu în cer eşti o Isusă în vreme ce eu aici nesigur pe pământ sunt un nenorocit. Te-am rănit mult Mamă cât te-am avut acum a sosit timpul să mă rănesc doar pe mine. Sunt un nenorocit, sufleteşte, chiar şi dintre oamenii pe care îi citesc puţini îi mai simt prieteni şi afară de copilul tău nu simt că mai am nici un frate, deşi fraţii mei ar spune că nu e aşa şi deşi şi D-zeu a spus când a fost pe pământ că există acest ceva numit fraţi sufleteşti. Sincer să fiu nu simt că mai am cu adevărat nici de aceia deşi multă lume mă iubeşte. Este pentru că simt că tot ce am avut vreodată ai fost dumneata Mamă, iar acum din 21 iulie 2011 nu mai am nimic din tot ce am avut vreodată, sunt un vagabond, sunt un *homeless*, sunt cel mai sărac şi mai amărât om de pe pământ, un cerşetor – îi cerşesc Dumnezeului meu încă o pagină şi încă o pagină în fiecare zi doar ca să simt că îţi vorbesc. Dacă *Hurt* al lui Johnny Cash ar fi durat trei ore la aceeaşi intensitate ar fi fost cel mai bun film din istorie. Cei mai mulţi artişti îşi împrăştie sufletul în bucăţele precum cioburile unui geam. Nevoia de unitate, de ceva mai mult decât unitate, *oneness* – ca în *The Oneness Choir*. Iar eu de acum dacă voi fi un scriitor nu voi fi ca majoritatea scriitorilor, voi folosi metoda alfredojamesalpaciniană de producere a artei. De exemplu de Niro e de nerecunoscut de la un film la altul, pe când când mă uit la un film cu Al Pacino aproape că nici nu mă interesează personajele pe care le reprezintă cât mă interesează

să-l văd pe el, mai precis nu pe el – ci lumea lui, existenţială, ontologică şi sufletească; este *self-absorbed art*. Sunt puţini artiştii de felul acesta, Natalia Bodnarchuk în *Solaris* a fost astfel, ea şi pelicula fuzionau până la indistinctibilitate. Borges a fost un mare precursor în privinţa asta şi ca şi mărturisitorii gulagului care au pus creionul pe hârtie, autorul îşi devine propriul personaj scris cu mâna destinului de adevăr. Iar opera lui Robert de Niro e o expoziţie de tablouri diferite pe când în acest sens creaţia lui Pacino e o saga complexă cât o Mahabharată încă fără sfârşit a sufletului, iar felul ăsta dur şi sublim precum Islanda de a înţelege arta Al Pacino l-a meşterit încă e când era doar un vagabond. Ca altă dată Piet Mondrian, i-aş putea spune unui teoretician al literaturii că nu vreau să fac un discurs, încerc să fac ceva viu, un text viu care să-şi amintească şi să vorbească atunci când eu nu voi mai vori decât în zbuciumul de vânt. Cu limitele de rigoare şi păstrând proporţiile voi fi un povestaş cam în felul în care este Al Pacino în meseria sa. Mamă, plânsul meu după tine mi-a adus lumină, pentru că tu eşti în lumină, îmi aduce lumină din mâinile tale fir cu fir din covorul acesta care e viaţa mea după dezastru pe care numai dumneata şi Cel Căruia Acum Dumneata Îi Vezi Chipurile mă împuteriţi să o pot duce, deşi dacă ar fi după mine eu aş pleca acum de aici, aş veni acum la tine. Ajută-mă Doamne să mă pregătesc de călătorie, asta e ultima mea rugăciune, nu cred că va mai fi vreo alta. Sufletul meu e discul COLUMBIA STEREO *Johnny Cash at San Quentin* CS 9827 cu sticla spartă şi pe alocuri căzută, când primesc ce merit sufăr şi când primesc ce nu merit sufăr şi nu te-am meritat, mamă, doamnă Alving, şi poate de aceea a murit Christos ca să moară împreună cu noi cu toţi; şi eu îmi simt ziua, se apropie ca un pelerin de-al lui Bunyan, voi muri şi nu-şi va mai aduce aminte nimeni chipul meu poate doar vreo fată, vreo femeie încă tânără pe care lumea şi liderii şi credincioşii bisericii încă nu a învăţat-o că morţii trebuie uitaţi, ca să fiu sincer aici ar fi mare nevoie în cuvintele din partea aceasta de frază de o înjurătură dar strică ritmul şi compoziţia. Te-am rănit mult, Mamă, şi eu am fost stăpân de sclavi, abject, precum personajele lui William Faulkner, dintotdeauna locul nostru se afla nu lângă Galbena ci lângă Mississippi, Sudul e în mine, ori a fost cel puţin acum sunt altceva o chitară dezacordată pe care nu ştie nimeni s-o facă să sune corect d-apoi să o facă să cânte, sunt o chitară în

mâinile cuiva, un instrument muzical în mâinile meşteşugarului şi la mine ori se vor cânta psalmi ori voi sfârşi zdrobit pe scenă într-un moment de nebunie muzicală. Viaţa este foarte fragilă în mine, şi eu fac parte din familia Glass a lui Fran şi a fraţilor ei şi eu sunt dintre oamenii cu capete de ou, ce să fac nu putem fi toţi deştepţi şi nu putem avea toţi minte cum ai avut dumneata şi cum ai, Mamă. Şi simbolul care te reprezintă pe dumneata şi familia noastră poate cel mai bine este într-adevăr cel al lui Christos din tabloul "*Hristos ducându-şi crucea*", pictat în 1480 de Hieronymus Bosch, de aceea am spus că tu eşti Isus. De mic am vrut să fiu asemeni lui Ioan, iar când mai târziu în adolescenţă am citit piesa *Salomeea* de Wilde această dorinţă a devenit oglindire şi după ce m-am pus mai mult timp la o oarecare distanţă şi am lăsat să treacă timp să tot pritocesc am ajuns la concluzia că omul pe care pământul îl numeşte tatăl meu e vrednic de milă, un om duşmănos, un om neom, e vai ş-amar de capul lui ca toţi Constantineştii şi niciodată n-a ştiut cu adevărat pe ce lume trăieşte, iar eu de mic am vrut să fiu asemeni lui Ioan şi cred că dacă Ioan ar fi avut ca tată un tată ca al meu, s-ar fi asemănat mult cu mine, ar fi avut un suflet făcut cioburi precum portretul unui mozaic din Imperiul Roman de Răsărit. Ca oricărui copil al durerii, tatăl meu mi-a dat bluesul şi parcă nimic altceva. În tablou tata e ăla gras care urlă lângă Isus, eu sunt idiotul ăla cu ochii holbaţi, legat la cap şi cu cercei atârnaţi de bărbie, mama tatei e cel cu pălărie ascuţită din vârful piramidei dintre mine şi tata, unul din fraţi e soldatul gras în armură din partea dreaptă, iar celălalt e omul cu privire moartă din colţul din dreapta sus, iar soră-mea trebuie să fie şi ea pe undeva deşi nu am găsit-o, iar dumneata, Mamă, dumneata eşti Hristos ducându-ţi crucea cum doar el a dus-o. Însă astăzi Duminică 22 ianuarie 2012, am avut un tată schimbat care s-a întors de la biserică, azi am avut un tată, încât chiar îmi pare rău de diferite lucruri pe care le-am scris, dar am suferit prea mult să nu scriu şi să nu-mi las scrisul aşa cum e ca Feodor Mihailovici, dar azi a fost o zi senină în familia nostră sfârâmată, ca nişte tonuri *cool* de pictură jazz. Cu multă vreme în urmă am sărutat o fată care după aceea a murit, dar ce trăiesc azi nici nu mi-aş fi putut imagina. Eu sunt mânzul dus de mâini străine de-acasă, după cum am fost căţelul bătut peste cap de mic de copiii vecinilor, eu sunt puiul de urs rămas singur pe lume

lângă mama sa împuşcată de vânătorul fără inimă. Azi sunt nefericit; de două luni sunt nefericit, dar Dumnezeu veghează asupra mea. Am fost astăzi pe drumul spre Haţeg dinspre Strei, peste linia ferată şi pe lângă conducta poate de un metru şi jumătate grosime amintindu-mi cum mergeam pe lângă ea cu tine, cu tata şi cu fratele meu şi mi se părea că drumul nu se va mai termina niciodată. Când am mers azi spre pod pe linia ferată cu şinele, traversele şi bolovanii acoperiţi de buruieni şi murari mi se părea că mă îndrept spre un loc aflat în propriul meu suflet şi când în sfârşit trecând printre toate catapetesmele acelea vegetale am ajuns în faţa podului ruginit aproate în întregime, construit în câte un semicerc cu unsprezece stâlpi de o parte şi de cealaltă a liniei cu traverese şi elemente metalice lipsă pe punţi. Am văzut acum puntea din dreapta de pe care era să cad eu atunci când te aveam pe tine, iar jos de tot era râul, acelaşi şi mi-am amintit cum la vârsta aceea îmi era frică să calc de pe o traversă pe alta şi nu mai ţin minte exact dacă era să cad de pe punte sau de pe traverse. Oricum ar fi dumneata ai zis după aceea că pe mine trebuie să mă ocrotească un înger, care mi-a oprit pasul atunci pe pod chiar pe marginea gaurei prin care copil de vreo doi ani cum eram aş fi căzut cu totul şi de multe ori după aceea cineva m-a ocrotit ca pe Rocky deşi lipseam uneori toată ziua în pădurile de pe dealurile din jurul Haţegului sau băteam pe jos tot oraşul totdeauna ajungeam cu bine acasă. Aş fi mers oriunde doar atâta timp cât era în Haţeg pentru că îmi era frică să părăsesc oraşul, dincolo de oraş era lumea mare ca în poveştile lui Hans Christian Andersen, din care puteam să nu mai ştiu pe unde să mă întorc. Cât m-ai căutat pe când am avut cinci ani, m-a căutat toată ziua până seara când eu am plecat cu tata la un cetăţean fără să-ţi spun. Făcuseşi baie şi când ai văzut că nu mai vin ai plecat cu părul ud pe Galbena în jos să mă cauţi întrebânu-le pe femei şi pe copii, parcă tanti Lenuţa îţi spusese că s-ar putea să fiu în josul Galbenei & ce knockout i-ai făcut tatei în amurg când în sfârşit ne-ai găsit la omul acela privind la diapozitive cu munţii Retezat, de cetăţeanul acela pe atunci un profesor tânăr i-a spus după aia lui tata: -Domnule profesor, păi cred că eu n-o să mă mai căsătoresc. Spunea că l-ai speriat. :) mamă cum ţi-am mărturisit şi în ultima sâmbătă în care am vorbit, pentru mine cerul fără de dumneata ar fi o glumă, nu ar fi cer, dar dumneata

eşti acolo acum, fericită şi când voi veni şi eu acolo prin mila lui Dumnezeu şi vei reveni aproape de mine vei fi fericită ca atunci când m-ai născut şi eu voi fi fericit atunci cum nu am fost poate niciodată până acum. Iar după ce m-am urcat în maşină şi am plecat spre Haţeg de lângă pod am văzut soarele de septembrie asfinţind, uriaş şi roşu ca stema Japoniei. I-am cerut şoferului să mă ducă pe lângă centrala barajului de la Sântămărie Orlea încercând să mai văd soarele acesta măiastru şi mi-am amintit educaţia pe care am primit-o: în fiecare zi să mai experimentezi ceva frumos, să mai vezi ceva, să mai mergi undeva. Iar pentru un scriitor cum încerc să fiu eu dinainte să am zece ani experienţele sunt mai importante decât pentru o profesoară de chimie de aceea azi după ce am mai văzut şi soarele acela de stampă şi podul feroviar ruginit din sufletul meu am mâncat carne goală ca ţiganii până m-am îngreţoşat. Eu tot cum mă ştii; acum învăţ de la maestrul meu tăcut şi nevăzut că sufletul uman e ca un instrument muzical, ca o chitară ce trebuie descifrată are o serie de tonalităţi şi game, ori ca o paletă de pictor sau o ladă de chei mecanice şi încă nu ştiu bine la ce îmi va folosi asta. Îţi aminteşti mamă, când eram eu mic probabil abia învăţasem sau învăţam să merg şi am fost de la Haţeg pe Strei, am trecut calea ferată cu semafoarele acelea ciudate, apoi ne-am întors şi am mers acasă pe podul feroviar de peste Galbena şi eu am luat-o înainte aşa piştimoc cum eram şi m-am oprit brusc pe la mijlocul podului, un înger mi-a oprit pasul după cum mi-ai spus dumneata după aceea chiar înaintea unei traverse căzute unde dacă mai făceam un pas cădeam jos în râu; îmi amintesc şi eu toate astea. Atunci a fost unul din primele semne că eu am un înger păzitor puternic, un înger care m-a salvat de atâtea ori după aceea. Sau îţi aminteşti când tot cam în perioada aceea v-am pus pe dumneata şi pe tata să căraţi piatra aia de la bolovănişul Streiului până acasă, piatra avea poate un kilogram, iar voi abia aţi cărat-o în nişte pungi de nylon care se tot rupeau, bieţii de voi. Cât de mult m-aţi iubit şi eu parcă n-am ştiut. Şi se ruga fata. Se ruga când era întristată, se ruga când avea fercire în suflet. Atâta se ruga încât nu se ocupa cu multe lucruri doar stătea la rugăciune, şi se ruga ca un copil. Atâta se ruga încât când se ridica de pe genunchi de-şi scutura *şurţul*, faţa îi strălucea. Era luna urmatoare de după Brumar şi încă nu căzuse zăpadă, de-abia în ajun de Sân' Nicolae. Într-o zi fata

plecă dorind să aducă apă de la râu, căci fântâna li se îmburdase de cu toamna şi când ajunse găsi râul îngheţat. Îngenunche în zăpada de lângă apă şi sparse gheaţa cu mâinile. Lăsându-şi mâna căuş in apa îngheţată bău doi pumni de apă şi apoi fără să-şi dea seama, pentru că se afla în genunchi, începu să se roage Domnului ei. Se ruga să o scoată la lumină din întuneric. Stătea îngenucheată în zăpada afânată şi rece şi trecu mult timp, două ceasuri, şi măicuţa ei se mira de ce nu mai vine Opriţa cu ulciorul de apă, dar Dumnezeu îi ascultase rugăciunea şi începu să se facă lumină în chipul fetei în timp ce afară se îmbezna. Când fu întuneric electric afară Opriţa strălucea asemeni unei lumânări, toată fiinţa ei se preschimbase. Ochii ei erau acum ca argintul topit şi obrazul ei era ca flacăra aurie şi mâinile ca Duhul Sfânt. Satul acum se cufunda în noaptea lungă din ajun de solstiţiu, o noapte neagră asemeni viselor de singuratec sau de băieş la gherlă şi doar câte o stea se vedea sus spre cer. Fata cu chip de lumină stând în genunchi pe zăpada care îi refracta frumuseţea incandescenţei sale privi cerul şi i se păru că aude un glas. I se păru că aude un glas din cer. Stelele o chemau şi îi spuneau: ‘Şi tu eşti acum asemeni nouă, Opriţa.’ Glasul devenea gradat tot mai puternic pe măsură ce apăreau mai multe licăriri pe cer: ‘Eşti o stea acum, Opriţa. Eşti o picătură de apă în şuvoiul viu.’ Şi doar când lumina nopţii începu să o ridice încet-încet în văzduh văzu fata că stelele ce îi vorbeau sunt oameni ca şi ea oameni de expresie şi lumină iar luna aproape rotundă ca un galben de aur de pus la basma de pe cer era masa Cinei cele de Taină. Jos se vedea satul luminat acum de obrajii fetei şi mult timp stătu fata luminând mai coborât deasupra satului înainte să ajungă încetuţ în cer la celelalte stele. Era un sat binecuvântat atunci sătucul morilor, era; când fata strălucea asemeni unei icoane de aur ciocănit de meşteri şi se apropiau colindele. Copiii satului cântau “Vifleemul” arătând cu degetul către Opriţa, fata preschimbată în stea deasupra satului luminând mai coborât deasupra satului înainte să ajungă încetuţ încetuţ la celelalte stele. Ce să facă, iaca, norocul lor. Eu am vrut să păstrez piatra respectivă toată viaţa; era o piatră mare aratând cam ca un ou de struţ, albă cu vinişoare roşii, dar când am mai crescut a fost pusă în butoiul cu varză şi apoi s-a pierdut şi mi-e ciudă că la fel cu orice copil am fost ca orice copil. Mi se pare că abia acum ştiu cum să te iubesc dacă

într-adevăr ştiu în timp ce dumneata m-ai iubit întotdeauna şi pentru iubirea ta voi merge la capătul pământului şi voi urca muntele şi voi intra pe poarta cerului cu bucurie ca printr-o poartă de mănăstire veşnic deschisă, ca şi negrul Jim voi căuta şi eu adăpost la porţile cerului. Am să cos aici în carte câteva pagini despre somn, pentru că dumitale Mamă ţi-a plăcut atât să dormi, deşi de multe ori... deşi de multe ori. Şi apoi nu mai rămâne decât tristeţe, ca a lui Mary Weiss şi a mamei ei sau a mea şi a mamei mele. Pelerin oceanul adormit. Ca să brodez două clişee în aceeaşi propoziţie am să spun că asemeni unui zahir turnat în vreun aliaj de însuşi Borges pe restrânsele sale pagini, ce poate ori nu poate conţine argint, mă urmăreşte cotul Braziliei, imaginea cotului Braziliei vreau să spun văzut pe coperta cărţii lui Umberto Eco, versiunea română, văzut apoi iar şi iar pe timbre, stampe gravate sau abţibilduri de fructe tropicale până când într-o sinapsă de revelaţie am văzut epifania pe cerul ţintat de stele al nopţii, pâna când acum vreo două zile i-am ghicit ţărmurile supte de valurile indescriptibile ale secundelor de somn asemeni un nou continent şi apoi l-am văzut pe cerul visului – Nova Twilightia, mai încoace de Vera Ama şi Rio de la Psyche. Sunt un descoperitor în aceste ape tăcute şi întunecate de ceţuri gri asemeni lui Bartolomeo Diaz ori Leif cel Fericit; mai mult decât visul am descoperit – somnul; pentru mine somnul e o Brazilia nesfârşită hrănită de giganticul *catfish* al Amazonului. Şi drept concluzie, un lucru ce l-am învăţat în această Lume Nouă, e că lucrurile pe care acasă în Lumea Veche le-am numit concluzii nu mai există. Îmi amintesc când am văzut poate pentru prima dată cartea lui Eco, la camera de cămin a lui Ştefan, fratele meu; pe atunci eram copil când am privit prima dată harta aceea a Americii de Sud şi am privit în ea ca un primitiv într-o oglindă. În plus, nici acum nu ştiu despre ce e vorba în romanul *„Insula din ziua de ieri”* şi nu ştiu dacă aceasta contează.

Şi eu i-am spus îngerului: Mamă, acum îmi amintesc că adevăratul meu nume nu e nici Felix, nici Gelu, ci Mihai; ăsta e numele pe care mi l-ai fi pus dumneata de nu era cântăreţul ăla de care nu ţi-a plăcut şi chiar spuneai că după ani de zile când nu va mai fi respectivul la modă pot chiar să-mi schimb numele în numele care mi l-ai fi dat dumneata şi că pot chiar să-mi schimb şi

numele de familie ca să nu mai sune ca al cântăreţului ăluia şi deasemenea să pun numele Mihai copilului meu, de îmi va da Dumnezeu un copil. Şi acum îmi amintesc că hramul Mănăstirii Colţ la care ai făcut atâtea şi atâtea pelerinaje este Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavriil; acolo îţi căutai sufletul adevărat al copilului tău pe care copilul tău şi-l pierduse sau îi fusese furat. De acum le voi spune prietenilor mei adevăraţi că adevăratul meu nume e Mihai, nu ca să mă numească astfel ci ca să-mi ştie adevăratul nume, şi voi şti de acum că acesta e numele meu. Şi eu i-am spus îngerului spunându-i cuvintele ce le-am scris pentru îngerul meu: -Bădie Ieremia, aş vrea să vă povestesc despre o mamă, mama omului pe care îl ocrotesc eu. Poate că ştiţi greutăţile prin care a trecut, mai ales cele cu băiatul ei, care au fost cele care i-au zdrobit inima. Pentru că se căsătorise într-o familie de atei şi-a părăsit credinţa greco-catolică ca să fie totul bine şi a devenit ortodoxă. Pe copil a încercat să-l educe, dacă a văzut că copilul e cuminţel, nu s-a străduit prea mult, dar de încercat a încercat, iar apoi din motive necunoscute ori în urma unor traume băiatul ei a ales o viaţă care nu trebuie aleasă. S-o fi văzut pe măicuţă, bădie, cum începuse să facă ce nu făcuse în viaţa ei şi începuse să se roage, cel mai mult nu pentru ea ci pentru nemernic, cum mergea la biserică stând în spate proptită de stâlp ca Leonardo da Vinci, cum ţinea tot calendarul bisericesc ortodox, cât îi el de 366 de zile, mergea la preoţi luminaţi şi la văzători înainte, mergea la sihaştri ca Ştefan cel Mare, se punea singură pe autocar şi mergea din Haţeg până în Argeş până la Cotmeana, mănăstire luminată în acele vremuri cu vechea biserică şi casă ridicate de Mircea cel Bătrân. Era minunată. Şi câte posturi şi câte lacrimi, câte acatiste şi câţi psalmi repetaţi în miez de noapte de parcă ea era Sfântul David, câtă credinţă şi câtă speranţă şi câtă iubire, mamă-mamă, era mai mare dragul. Merse la mănăstirea nouă la Colţ unde e părintele Calinic – soldatul puternic al lui Hristos - încă de când părintele acesta nu venise, şi cât de mult îi ajutaseră cei de acolo, îi binecuvântau mereu, cum vorbise băiatul pe când era un adolescent rocker întunecat ca un demon cu unul din preoţii călugări care apoi fusese mutat înapoi la mănăstirea-mamă de la Bodrog, spunându-i că muzica rock e venin pentru suflet, că muzica aceasta face rău sufletului, şi cum mergea ea în posturi în fiecare noapte de vineri

de la ora nouă post-meridian la maslu ducându-i din haine, nemâncând până la ora 3 dimineaţa, mâncând uneori poate doar o bucată de pâine ruptă de vreo ţărancă ce spunea „Doamne ajută!”, şi nemaimîncând nimic după aceea până ziua următoare când iarăşi începea roboteala, cum se împrieteniseră cu frăţia sa Flaviu care le cunoştea toate problemele ajutându-i ca o cruciuliţă de mir pe frunte, cum stătea ea, mama, fană Dalida şi Monica Vitti, batjocurile ce le primea de la ateii familiei care-i spuneau că s-a dat cu popii, ori cuvintele oamenilor batjocoroşi din satul unde era casa lor de la ţară, venite de la foştii ei elevi pe care se îndurase să-i treacă clasa, batjocuri de oameni buni să zicem şi beţi, în biserica veche de ruină reconstituită plină de neobişnuiţi preoţi bărboşi şi de oameni simpli prin care se mai nimerea câte un om cu stare, mafiot poate dar care ca orice vameş pocăit arunca bani cu ghiotura pentru biserică, inexplicabil acolo ca şi credinţa sa, stătea acolo în biserica medievală proaspăt reconstituită în sunetul unei muzici mai veci chiar decât biserica, spunând „Amin” şi făcându-şi cruce în Numele Tatălui, al Fiului şi al Sfântului Duh din zece în zece secunde. Ori, mai târziu drumurile la mănăstirea Lainici la un părinte slăbuţ şi cu suflet deschis care stătea în sihăstrie dincolo de autostradă în afara mănăstirii, şi cum mai spusei după aceea multele drumuri la Cotmeana, pe când în biserica nouă a mănăstirii nu fusese încă pictat decât altarul; şi părintele Ioasaf, proroc cu glas de Duh Sfânt şi cu privire de copil, în mănăstirea pe lângă care trecea un pârâu muntenesc, cu arhondaricul plin de oameni evlavioşi şi necăjiţi, cu biserica veche din incintă ridicată de Mircea cel Bătrân. Cum stătea pe pernă în genunchi în biserică toată slujba, cum stătea şi aştepta în rând cu târgoveţii şi orăşenii veniţi din toată ţara, de la Braşov, de la Bucureşti, de la Bacău în rând la ghereta deasupra căruia scria: *„Celor ce vin, pace/ Celor ce pleacă binecuvântare/ Celor ce rămân, bucurie”*, cum stătea toată ziua în curtea mănăstirii sau în biserică, cum povestea cu unii din oamenii necăjiţi care veneau, cum îl dusese şi pe băiat şi se rugaseră ca răul să fie îndepărtat, cum cumpărau vara fructe de la ţărani la poartă, cum îi ponegreau vrăjitoarele pe călugări la oamenii ce voiau să intre în mănăstire, cerul în care soarele strălucea ca un ochi de ou fript dimineaţa înainte să mergi la şcoală, pârâiaşul dintre mănăstire şi arhondaric, bolborosind într-o limbă moartă,

pricesnele care îi alinau sufletul sfâşiat, şi speranţa în Dumnezeu, în Dumnezeul românilor şi speranţa ei de mamă. Toată suferinţa, a îmbolnăvit-o, dorinţa ei de a-l vedea pe nemernic, singurul ei copil adevărat, au biruit în lupta ei îndârjită îndurarea lui Dumnezeu, după ce i-au vizitat multe alte necazuri de parcă suferinţa şi necazul cel mare al Apocalipsei Sfântului Apostol Ioan se mutase la ei în casă pentru cine ştie câtă vreme. Au câştigat în cele din urmă, nemernicul de copil nu putuse face faţă rugăciunilor ei fără sfârşit asemeni nenumăratelor reflexii în lentilele cerurilor ale tuturor acestor mănăstiri în care primise ajutor, cu preoţii, călugării şi credincioşii lor, cu arabescurile inexplicabile ale traiectoriilor şi drumurilor neînţelese ale vieţilor lor. A câştigat, făcându-i totodată Măriei Sale o sumedenie de promisiuni. Iar după ce a câştigat şi nemernicul a fost incendiat de atingerea unei mâini din cer, după ce nemernicul s-a întors lăsându-şi în urmă necazurile şi redevenind credincios mama asta sfântă cum nu mai sunt altele a început să se răcească devenind ce nu era şi nu fusese niciodată; fără credinţă, fără rugăciune, fără biserică, fără Evanghelie, fără Scriptură. Mama a câştigat în lupta ei cu Dumnezeu şi copilul ei s-a întors, mama l-a înduplecat pe Dumnezeu, dar totodată mama l-a păcălit pe Dumnezeu, l-a înşelat, preacinstit părinte Ieremia, îi spusei înlăcrimatului proroc cu ochi incandescenţi ca ai lui Nicolaevici Tolstoi, dar eu cred în ignoranţa mea de suflet neîncercat că de Dumnezeu nu i-ar fi răspuns şi băiatul i-ar fi murit în droguri, odată cu doliul ar fi îmbrăcat şi pietatea pentru toată viaţa, de asta vreau să te-ntreb Sfinte Ieremia. – Un text despre dumneata Mamă pe care l-am scris în Ianuarie, Februarie anul acesta. Dar dumneata eşti îngerul şi acum eşti lângă Dumnezeu. Ascultă-mă, Mamă. O inimă sfărâmată e simbolul acestui copil rău. Eu sunt Gabriel, câinele lui Gabi. E adevărat sunt un căţel şi de obicei nu pot decât să latru, să muşc şi să dau din coadă dar uneori când dorm în vis pot să şi vorbesc. Eu sunt un căţel ca oricare, mama lui Gabi spune că sunt prea jucăuş, zice că nu sunt un câine serios. E adevărat, însă în schimb stăpânul meu e mult prea serios pentru vârsta lui, e atât de serios şi sobru cum cred că aş fi eu dacă nu s-ar mai da Chappi la magazin vreo patru luni; patru luni e o perioadă foarte îndelungată pentru un biet căţel. Stăpânul meu e un băieţel cu părul blond arămiu, cu ochii nisipii şi care se poartă foarte bine cu

mine dar totodată are ceva în sufletul lui, o tristeţe covârşitoare uneori când îl privesc simt ceva ca şi cum stăpânul meu e cel mai trist băieţel pe care l-am văzut vreodată. Câteodată parcă are o expresie dură pe chip, ca şi cum lumea aceasta nu are taine pentru el şi ca şi cum lumea aceasta e un vis rău. Parcă ar privi lumea aceasta cu ochi de filozof bătrân supărat pe ea. Ca şi cum are un secret care îl macină, taina unei tragedii care a venit peste el şi l-a năruit, ceva rău, mult prea rău pentru a-i putea face faţă de unul singur, ceva de care trebuie să fie salvat, cum am fost salvat eu când cineva voia să mă arunce în râu. E un băiat bun Gabi, dar e un copil rău. Fumează. Înjură. Bea din esenţele de rom ale lu' maică-sa. Nu învaţă. Uneori se bate. Joacă *ţic* pe bani. Fură bani din casă. La lecţia de desen o colegă l-a desenat sub chip de extraterestru rău şi toţi zic "-Gabi e un copil rău." Dar doar eu ştiu că o inimă sfărâmată e simbolul acesti copil rău, stăpânul meu. Da, Gabi e un copil rău, dar totuşi e băiat bun şi vă rog să mă credeţi că nu spun asta din pricină că e stăpânul meu. Numai eu îl ştiu cu adevărat pe Gabi, de aceea am zis că e băiat bun Gabi. Când e singur şi sunt doar eu prin preajmă atunci Gabi e cu adevărat el însuşi. Atunci îmi vorbeşte şi îmi spune lucruri pe care nu le înţeleg, mă ţine strâns cu faţa plină de lacrimi şi din tot ce spune nu înţeleg decât: "-Gabriel, fratele meu bun." Asta spune: "-Gabriel, fratele meu bun." Şi uneori mergem în pădure şi acolo Gabriel e cu totul altul decât cum îl ştiu mama sau colegii. Stă îngenuncheat în ţărâna plină de frunze moarte şi lemnişoare a pădurii şi acolo plânge în genunchi cu fruntea sa apăsând pământul. Şi uneori vântul probabil mişcă mestecenii pădurii în jurul lui sau poate copacii singuri se mişcă şi îl înconjoară plecându-şi crengile verzi sau galbene ca să-l ocrotească. Mergem tot timpul în pădure, nu numai vara. Şi toamna, şi iarna. Iarna Gabi stă în genunchi pe zăpadă şi vorbeşte cu cineva dar nu ştiu cu cine, fiindcă nu l-am văzut niciodată. Oricum trebuie să fie cineva foarte puternic fiindcă mereu Gabi îi cere să-l ajute. Odată mi-a spus ceva Gabi, mi-a povestit de o încăpere nu prea mare cu o uşă şi o fereastră. Mi-a spus că geamurile ferestrei sunt sparte şi asta nu e bine. Dar mi-a spus că totuşi asta nu ar conta prea mult dacă s-ar deschide ochiul mare care se află dincolo şi ar umple fereastra, şi dacă ar umple camera de lumină incandescentă ca o ceată de îngeri şi dacă retina acelui ochi mare ar fi geamuri

pentru fereastra acea spartă din camera aceea mică. Stăpânul meu e doar un băieţel dar probabil că pe pământul ăsta nici o făptură nu e îndeajuns de mică pentru a fi scutită de necazuri, probabil că aşa e. De multe ori eu şi Gabi stăm împreună şi e linişte şi Gabi tace privind vreun izvor sau o buburuză care încearcă să zboare şi se vede pe el că e un om care are necazuri. Eu încerc să-l înveselesc, îl apuc cu colţii de şireturi dar de multe ori nu merge. Când e cu doar cu mine atunci Gabi e el însuşi şi atunci toate lucrurile rele pe care le face în oraş de obicei nu mai au nici o importanţă. Ca şi căţel eu sunt fericit că am un stăpân aşa bun, dar mă gândesc că e trist că nimeni altcineva nu îl ajută pe Gabi şi că nici măcar mămica şi tăticul lui nu au timp de el, iar fraţii lui vitregi mai mari sunt răi nu ştiu de ce dar ştiu că Gabi e un copilaş rău pentru că sufletul lui e un suflet năruit ca un castel de jucărie construit pe malul mării, inima lui e doar o inimă sfărâmată nu ştiu de ce. Ceva i-a distrus copilăria copilului ăstuia şi l-a sfărâmat ca pe un sfinx de nisip, ceva l-a nenorocit de mic, de când era încă prea mic pentru a se putea împotrivi. Nimeni nu-l ştie cu adevărat pe Gabi şi doar eu ştiu că o inimă sfărâmată e simbolul acesti copil rău, o inimă de nisip sfărâmat de furună. Nu pot să ştiu ce va fi de omuleţul acesta, sper să-l ajute într-o zi cel căruia îi vorbeşte de ani de zile în pădure, sau noaptea stând în faţa geamului cu stele, lacrimile din ochii săi reflectând galaxii întregi. Mamă, vreau să-ţi spun ceva mai serios, mult prea serios, tu ştii, eu am fost Erin din copilărie, am fost toată viaţa Erin, eu sunt Erin, Mamă eu voi reuşi şi voi fi Erin. Voi fi un om - ca Tossia, Katerina şi cealaltă prietenă şi ca dumneata şi toate prietenele tale, Nori, Mioara, naşa, tanti Fira, mătuşa Rodica, mătuşa Mia, doamna Stela, tanti Lizica, doamna Vasiu, doamna Păsărel, doamna Iacoboni, doamna Lavinia, Mariana, tanti Lenuţa, doamna Mioara prietena mea, toate doamnele şi profesoarele la care nu le-am ţinut niciodată minte numele, elevele şi profesoarele mai tinere şi toate celelalte pentru că tot pământul te-a iubit mamă şi ai meritat să te iubească, voi fi un om aici pe Pământul acesta unde Dumnezeu l-a lăsat pe om în mâinile omului; unde aşa pare cel puţin, dar unde deşi nu pare viaţa înseamnă totuşi ceva mai mult decât durere, dacă crezi pentru că Religia, orice religie, e un numinos, doar credinţa e altceva. De exemplu, într-un fel sunt dezamăgit de cartea *Cărarea împărăţiei* şi de linia pe care mulţi

slujitori spirituali ortodocşi o adoptă; după ce că de la Marea Schismă de când s-au separat de catolicism regrupat ca Biserică Ortodoxă nu au făcut aproape nici o misiune rămânând doar în baclavaua Răsăritului cu excepţia numărului relativ de nativamericani ortodocşi din Alaska, acum se autopredică precum singura biserică legitimă spunându-ne nouă celor ce îndrăznim să fim puţini diferiţi ca şi triburilor întregi de primitivi de pe toate meridianele convertiţi în alte confesiuni că suntem toţi greşiţi şi doar ei stau pe scaunul lui Moise sau al lui Andrei. Suntem nişte eretici care nu avem voie să intrăm în biserica ortodoxă cum se întâmplă în satul meu, unul din satele mele. Şi până şi pe Papi îi judecă fiindcă nu poartă barbă ca ei ori pentru că mănânca pâinea nedospită, şi Arsenie Boca aşa sfânt cum a fost a fost la fel de înapoiat ca ceilalţi care spun lucruri de acest fel. Însă învăţături asemănătoare se pot întâlni în fiecare cult, şi la mine în biserică îs puzderie, radicali ignoranţi sau fanatici sunt peste tot, iar eu nu vreau să jignesc pe nimeni doar să picur pe hârtie ca altădată Alexandru Andrieş pe chitară un blues al dezamăgirii. Am observat că la necaz oamenii nu iau cu ei la spital de exemplu cu ei romane ori cărţi de povestiri. Eu vreau să fiu cărţi care să poată fi citite cu uşurinţă din închisori sufleteşti şi de pe paturi de spital. De altfel de când nu te mai am, Mamă, sufletul meu e o carte de pe care ploaia sau poate lacrimile a şters tuşul negru al gravurilor imprimate în cupru şi al literelor de plumb, acum sunt singura carte fără litere din lume, sunt o cutie de poştă de pe care timpul a şters numele şi spre care nu mai ştie drumul nici o scrisoare ori vreo vedere cu Voroneţul ori cu răsăritul de la 6 dimineaţa de la Eforie Nord, nici măcar eu nu mai îmi ştiu numele mai ştiu doar că sunt om precum statueta neolitică de la Hamangia, asta e tot ce mai ştiu. Azi noapte am avut un vis. Nu l-aş imprima în argila moale a literelor dacă nu ar fi fost atât de misterios, asemeni unei hărţi cu desene făcute de zei. Am visat nişte credincioşi care citeau fiecare unde se afla Filocalia, nişte carţi uriaşe pe care le ţineau în braţe. Restul oamenilor erau corupţi sufleteşte, stricaţi spiritual. Am văzut acolo pe F. L. şi pe pr. G. C, preotul cu privire de copil, aducând a preot soldat, cel care arată ca un avă al deşertului ori de parcă abia a coborât de pe un perete de biserică.; am mai visat şi pe alţii dar nu mai îmi amintesc pe cine; mergeau cu nişte motociclete. Deasemenea fiecare avea câte un

monument al unui înaintaş. Şi eu aveam mormântul Anei, care însă nu avea monument. Avea ceva dar nu avea altceva, nu mai îmi amintesc. Şi fiecare cititor al Filocaliei avea în preajma lui câte un leu uriaş, blând cu cititorii şi feroce cu cei stricaţi care deasemenea umpleau oraşul pe motociclete sau pe jos. Leii erau uriaşi şi magnifici. Şi eu aveam o Filocalie şi după ce am venit din stricăciune am încercat să citesc din ea dar nu am putut să găsesc pasajul de unde citeau ceilalţi. Eu am încercat să citesc de la capitolul 10, iar ei citeau de altundeva, nu ştiam de unde. Apoi au apărut doi cititori şi au spus că trebuie să mergem mai departe şi să o luam şi pe D. – o fată, prima mea iubire - cu noi. Le-am spus să o ia ei fiindcă eu nu sunt sigur de mersul meu pe motocicletă şi ei au spus că trebuie să o iau eu după care au plecat. După ce am fost de acord să o iau pe D. am găst pasajul în Filocalie, era capitolul 5 şi am început să citesc cu ceilalţi. Cărţile erau uriaşe şi magnifice. Da, poate că sunt Anakin Vader; sunt o piatră care a călătorit prin toate râurile, o cochilie spartă care a fost purtată de valuri prin toate mările. Îmi amintesc când eram amândoi la şcoală, dumneata profesoară iar eu elev de gimnaziu, cât de mult îmi plăcea să ascult muzică încă aproape adormit la ora şapte dimineaţa. Mamă tu eşti Fran a lui Charles Dickens, ca şi Ebenezer văd asta cu mult mai mult acum când nu mai eşti aici, prietena ta cea mai bună mi-a spus că dumneata ai fost un om care n-ai jignit niciodată pe nimeni. Cât ai lucrat la grădină mamă, locul unde te duceai să încerci să-ţi lepezi tristeţea şi să-ţi uiţi necazul ca psalmistul, bietul David, de fapt practic ai fost singura care ai lucrat la grădinile noastre, şi acum îmi amintesc cum când mergeam la ogorul de la Oraca înainte să te văd la lucru vedeam bluza dumitale lăsată pe marginea lanului de porumb. Mamă, când eram copil mic mă puneai să mănânc curu' de găină :) pentru că semăna cu o inimă, iar eu voiam să am mai multe inimi ca-n basme şi mereu eu mâncam inima puiului sau inimile precum calul măiastru sau năzdrăvan şi pe urmă credeam că am mai multe inimi ca-n poveştile lui Petre Ispirescu şi alte poveşti ce le citisem. Mie îmi dădeai de obicei inima puiului. Mămico, acum ştiu că dacă te-aş putea auzi dumneata mi-ai spune cuvintele pe care i le-a spus în fimul *Titanic* cu Leonardo di Caprio Jack Rosei pe când aşteptau bărcile în apă în mijlocul Atlanticului. Acum ştiu şi eu că *Titanicul* e un film care nu ar trebui să se termine niciodată ca

eternitatea. Pe Rose au trezit-o strigătele marinarilor din moarte, pe mine frumuseţea, frumuseţea Rosei când stătea în barcă privind cerul învelită în pătură ca într-un văl sacru. Trăiesc şi iau notiţe. Doamne, eu nu mai vreau să trăiesc pe pământ; vreau să trăiesc în cer. Neştiut orice biserică e o gară la care venim poate doar ca să plecăm ca în poemul cu pietre al lui Nichita Stănescu, marele uitat. Doar când viaţa mă aduce în sfârşit în genunchi conştientizez că în mine sufletul îmi e de mult aruncat cu fruntea în pietre înaintea Christosului categoric şi invizibil, precum leprosul şi cum ai fost şi dumneata pentru mine, Mamă, ca femeia canaaneancă. Privesc afară din suflet ca dintr-o elegie antică dincolo de uşă şi cerul se întunecă îngroşându-se parcă, arătând ca lichidul dintr-un presspapier cu un cerb de aur bombardat de stele căzătoare. Credinciosul, oricare credincios când uită de Dumnezeu se întunecă ca Mihai Eminescu ori mai degrabă ca bieţii oameni fără vreo credinţă de pe străzi cu buzele împietrite şi frunţile frânte, iar când i se face frică în tot întunericul acesta al lumii şi îşi aminteşte iarăşi de cei veşnici şi de zeu, primeşte lumină. Ies în faţa casei printre florile dalbe de stele ale universului şi strig asemeni lui Kevin: *Hei, nu mai mi-e frică.* Ştiu că orice blestemăţii ar mai cloci diavolul asupra mea, nu va avea timp să le şi facă prea mult pentru că cu viteza aştrilor pe care ne aflăm cu toţii voi trece din mâinile lumii în mâna lui Dumnezeu. Din copilărie toată viaţa m-am întrebat ce este de cealaltă parte a Retezatului; abia acuma ştiu, de cealaltă parte a Retezatului e Brâncuşi. Mămico, Christos e singurul în stare să ia imensa şi romboidala Coloană a infinitului şi să o îndoaie ca altădată lumina Nichita Stănescu şi să şi-o pună pe cap cunună a pământului şi a miliardelor de pământuri ale cerului. Asta am învăţat de la dumneata. Doar familia contează, dar cu anumite limite şi cerul e o familie din care dacă eşti om trebuie să faci parte. Arta, măcar cea adevărată, este după cum spunea tatăl meu despre o povestire, o nebunie frumoasă. Ce-i pot spune şi lui Dumnezeu dacă m-ar întreba e că tu întotdeauna m-ai înţeles sau dacă s-a întâmplat să nu mă înţelegi ai încercat să mă înţelegi până m-ai înţeles, mereu. M-ai înţeles aşa cum înţelege iubirea, înţelegând până la capăt pentru că iubeşte până la capăt. Eu cred în lacrimi. Îmi amintesc Mamă cum din pui mâncai şi dumneata abia câte o aripioară când o mâncai şi pe aceea. Viorile din *Et si tu n'existais*

pas – disperarea neoexistenţialistă şi neantul francez, asemănător nirvanei budiste şi tristeţii pustei maghiare. Iluzii toate, tu exişti şi acum, Mamă. pentru că unii dintre cei ce au murit sunt mai vii decât suntem noi încă. Dumneata m-ai făcut, viaţa mea trebuia să fie o şansonetă şi în schimb a fost un cântec punk, nenorocit până să te cunosc pe tine, Mamă. Acum când nu te mai am te cunosc cel mai mult şi sufletul tău de aur este motorul vieţii mele. Un lucru pe care îl învăţ acum de la dumneata, mamă, e cum să ajut oameni. *Ben Parvar*. Evanescenţă. Ofra vorbind despre părinţii ei din vremuri trecute, acum şi trecută în cealaltă dimensiune, mama mea călătorind ca un pelerin până în cer, urmând ca şi eu să mă preschimb în ceva nevăzut. Mamă, vreau să-ţi spun ceva vesel, deşi eu sunt un om trist; mi-am făcut acuma o omletă şi mi-a ieşit pentru prima dată cum o făceai dumneata, aproape de fapt, mi-a ieşit aproape întreagă, am reuşit s-o pliez şi a ieşit pufoasă deşi am făcut-o cu brânză. A ieşit pentru că am făcut cum mi-ai spus dumneata, să nu o rup cu furculiţa ci să-i ridic marginile. Îmi pare rău că nici măcar nu m-am gândit să încerc să învăţ să gătesc. E atât de uşor şi mi-ar fi plăcut atât de mult. Am pierdut ceva atât de frumos ce nu voi mai avea niciodată, doar dacă e adevărat ce spune Joni Eareckson Tada şi eu şi cu dumneata vom pregăti sarmale şi omlete pufoase în cer. Acum fotografia dumitale s-a transformat într-o icoană alb-negru asemeni unei gravuri în acvaforte făcute de Andrei Rubliov cu mijloacele tehnice ale lui Félix Nadar folosind ca ochi magic al aparatului de fotografiat Ochiul lui Dumnezeu şi chipul tău e scris în stele şi acum ştiu şi eu în sfârşit că iubirea nu înseamnă vorbe mari ci iubirea înseamnă ce scrii cu degetul pe geamul ferestrei când s-a aburit de lacrimi sau de ploaie. Vreau să-ţi spun ceva drăguţ, aici în chilia asta de la Colţ unde m-a adus providenţa, unde am învăţat că plăcerea iroseşte şi surpă duhul omului, în vreme ce nevoinţa îl agoniseşte şi-l zideşte şi de fapt cred că mănăstirea e singurul loc de pe Pământ, cu excepţia poate a Zidului de Apus, unde chiar că nu te poţi plictisi sufocat ca într-un sărut de atâta bucurie şi tăcere îmbibate de lacrimi şi zbicite de sare. Ca sectant, mănăstirea este iubirea mea interzisă, lucrul sălbatic, lucrul nebunesc cum au fost şi celelalte, ale lui Feodor Mihailovici şi Lev Nicolaevici. Călugării spun că cei care se duc în cer se roagă pentru că rugăciunea ţine de o altă dimensiune a existenţei. În cer toţi se roagă, îngeri sau

oameni şi Christos care e singurul care putea să-şi amintească cerul se ruga mereu; şi Dumnezeu se roagă deşi lucrul acesta e poate imposibil de înţeles. *A River Runs Through It*. Dacă o să merg vreodată în America, în Montana o să mă duc, locul în care şi dumneata ai fi ales să mergi şi de aceea de voi merge voi spune ca irlandezul din Braveheart că Montana e *a mea*. Dar totuşi cred că nu voi merge să văd Montana decât ca dumneata când voi merge să văd Montana din ceruri şi Turnul Eiffel de aur lichid, şi ca şi dumneata voi rămâne în locurile acestea ale noastre până voi fi băgat în pământ ca o grăunţă, iar dumneata ai plecat de tânără şi de acum vei fi tânără pentru totdeauna, m-am întâlnit cu doamna contabilă de la liceu care mereu mă confunda cu Ştefan şi după ce am vorbit de dumneata când ne-am despărţit mi-a spus: -Păcat! Când îmi va veni ziua voi intra şi eu în pământul acesta pentru a deveni pământul acesta umil şi pentru a redeveni iarăşi suflet, acolo vom fi fericiţi cei care vom fi şi la toţi ne va clocoti sufletul în priviri precum oţelul lichid al scriiitorilor comunişti din anii '60. Mă simt ca Anthony Quinn rupt plângând în nisip pe malul mării acoperit de ideogramele valurilor şi mă simt de parcă citesc o carte de parcă toată viaţa mea este o carte în care m-am împotmolit ca pe o tablă de *go* şi nici măcar nu mai ştiu la ce mă gândesc, sunt ca o fântână adâncă şi întunecată oglindind chipul tristeţii, cât despre mine ştiu acum că trebuie să zâmbesc altfel voi muri. Aici în camera cu oratoriu într-adevăr mă simt ca un prinţ, nu mi-aş fi închipuit că poţi fi atât de fericit într-o mănăstire; şi când Soarele care aici la munte e mult mai aproape îşi vâră capul blond pe fereastra de termopan a chiliei, o fereastră cu trei despărţituri şi o singură deschizătură îmbrăcându-mă în pulbere de aur ca pe filozoful în meditaţie al lui Rembrandt şi aici mă simt ca într-un palat precum Perpetua. Sunt pământ aici unde totul dintotdeauna a fost ca în *„Eight Below”* – *„-25˚”*, unul din filmele dumitale: hold on

hold on – Holden. Copilul care am fost - Copilul citind. In camera plina de carţi Doar mama. Poveste. A fost odată ca niciodată un băieţel care după ce tata sau mama îl aducea de la grădiniţă stătea pe covorul gros din camera lui şi se juca cu maşinuţe albe şi construia căsuţe din cuburi din lemn vopsit. Băieţelul nu mai putea de nerăbdare pentru că ziua ce avea să vină acea să fie Ajunul, iar el avea să primească atâtea cadouri de la Moş Crăciun. La fiecare Crăciun, părinţii, bunicii, unchii şi naşii îi aduceau multe cadouri pe care le primiseră pentru el de la Moşul. Ba chiar şi prietenele mamei lui îi aduceau cadouri pe care tot Moşul l-i le dăduse pentru el. Aşa că putem înţelege de ce

băieţelul avea mari emoţii şi era foarte curios. După ce ziua trecu, îşi făcu rugăciunea şi se puse în pat, însă nu reuşi să adoarmă. Nu se gândea decât că peste nici douăzeci şi patru de ore urma să primească atâtea şi atâtea lucruri: maşinuţe, cărţi de colorat, hăinuţe, cutii de cuburi, cărţi de poveşti din care să-i citească buni şi mami, pazăluri, peştişori de acvariu, papagali micuţi, tritoni şi atâtea şi atâtea lucruri frumoase. Dormi uşor în camera luminată de stele şi de luminile brăduţului, în timp ce afară ningea în noaptea luminoasă. Se trezi dimineaţa şi merse drept la ceas să vadă cât mai este până seara. Restul zilei trecu asemeni unui vis. Jucându-se nu se gândea decât um să treacă mai repede ziua şi să poată primi cadourile care facuseră atâta şi atâta drum. Un singur lucru îl întrista. Tatăl său nu avea să petreacă cu el, cu mama şi cu bunicuţa Crăciunul anul acela. Deşi era inginer, plecase şi se angajase muncitor pe o sondă petrolieră în Marea Nordului. Nu ştia unde este marea asta, dar ştia că acolo lucrează tatăl său şi că este foarte departe. De Crăciun tatăl său avea să stea singur, fără familie, împreună cu ceilalti muncitori, o să scoată petrol din adâncurile mării şi o să se gândească la el tot aşa cum şi el mergea la grădiniţă, se juca după-amiazele, stătea cu bunica şi merge să se dea pe gheaţă şi se gândea la tatăl său. De când plecase tata cu două luni în urmă, plânsese de trei ori, însă tati îl suna şi îl încuraja, spunându-i că va mai sta doar până în martie când expira contractul pe anul acela. Nu ştia ce e aia contract şi era greu să-l aibă pe tata aşa departe, însă acum nu mai plângea. Doar era bărbat.Aşa-i spunea şi tati la telefon: „Lasă că o să mă întorc repede. Ai grijă de mama şi de buni. Contez pe tine.” Da, tăticule, spunea el cu ochii în lacrimi, însă simţind în el o putere pe care nu o mai observase. Când se lăsă seara şi până aşteptau venirea colindătorilor, colegi de la grădiniţă, copii din curtea blocului, copii de la biserică, grupuri de copii mai mari, bunicuţa îi spuse o poveste. Era cu un bătrân râu care primeşte vizita a trei spirite în seara de Ajun, iar bătrânul după aceea începe să sărbătorească Crăciunul şi devine un om bun şi drept. Povestea era foarte frumoasă, însă băieţelul adormi chiar când bunica termina povestea şi dormi, şi dormi până când mami îl trezi, dându-i o sărutare şi chemându-l la brad să cerceteze împreună cadourile. Bucuros că are voie să se uite la cadouri, fugi cu mami repede la brad şi se aşeză în genunchi între cutii. După

ce deschide toate cadourile împreună cu ea, zâmbind, scotea sunete de surpriză la fiecare cadou, băieţelul văzu şi un plic. Îşi văzu numele pe plic, era singurul lucru pe care putea să-l citească, iar când îl deschide văzu că nu era înăuntru decât o poză cu tatăl său, făcută pe marginea sondei, cu marea vălurită în spate şi pe spatele pozei era desenată o inimă cu un creion colorat şi haşurată cu roşu. Privind plicul mai atent văzu pe o parte două bucăţi de hârtie colorată, foarte frumoase. Prima era cu un băieţel care îşi deschidea cadourile sub brăduţ, iar o doua era cu acelaşi copilaş privind de la fereastră o stea foarte strălucitoare. Privi timbrele, văzu faţa captivată a copilului în faţa cutiei cu cadouri care pentru el reprezentau mai mult decât toate comorile de aur şi argint ale pământului, şi uimirea copilului care se ridicase din pătuţ şi privea steaua aceea mare şi albă de pe cerul nopţii. Erau atâtea lucruri; si atât de greu de numit. Nu ştia prea bine ce se petrece, însă sufletul lui pur şi mintea sa neîncercată simţi ceva neobişnuit, ca o aripă a miracolului care pluteşte peste el, izvorâtă din scrisoarea tatălui său, din bucăţelele acelea de hârtie desenată şi colorată frumos, din inima desenată de tatăl său sau poate de altundeva şi acum simţea că dragostea putea să umple distanţele până departe, până în mijlocul mării unde ostenit, tatăl său se gândea la el şi poate face şi drumul înapoi de la tati la el. Era atât de adâncit în sentimente, încât nici nu auzi că nişte prichindei ca şi el intrară pe uşă şi începură să cânte privind la bradul mare şi încărcat de beculeţe şi de globuri albe care arătau de parcă nişte stele ar fi coborât din cer şi s-ar fi aşezat în brad, luându-şi locul printre bomboanele şi portocalele agăţate de ramuri. După câte înţeleg eu frumuseţea clasicismului, via Horaţiu, este frumuseţea unităţii de simţire, orice ar însemna ea. Îmi ţin mâinile împreunate în tăcere Deschizându-le ca pe o carte a Ta. Oamenii orbi nu văd pământul decât în lumina viselor sau în amintiri. Am spus odată la o biserică de mănăstire că cel mai frumos D-zeu e cel înlăcrimat. Totodată mă gândesc că cel mai frumos D-zeu e şi cel care zâmbeşte, şi cel care e un D-zeu plin de zâmbet ca un om, ca un băiat, ca o fată care se bucură. Dacă vrei să-L iubeşti pe D-zeu trebuie să suferi, dacă vrei să suferi trebuie să iubeşti.' Acesta este textul învăţăturii preotului Ioan pentru Ioan, băieţelul său. "*Sometimes I feel like a motherless child/ Sometimes I feel like a motherless child/*

Sometimes I feel like a motherless child/ Far away from home. " – aceasta e învăţătura ce am primit-o eu. întotdeauna prietenii au fost ca personajele lui Oscar Wilde, iar dumneata Mamă chiar ai fost în lumea aceasta ca florarul Hans cu mult mai mult ca mine, asta e povestea Prieteniei – suntem prieteni cu prietenii tot anul cu excepţia sărbătorilor de iarnă şi a momentelor când ai cu adevărat nevoie, aproape, dar în toate întrebările sunt inutile pe veci fiindcă într-adevăr totul este destin cum am crezut eu în copilărie, pe când mai credeam încă şi în Prietenie ca în Dumnezeu. Cerul către hominid. Dacă prinzi un pui de vultur Ce trebuie sa faci tu e sa-i tai aripile Şi sa-l laşi sa ţi se târască la picioare Trebuie sa-l laşi sa se tarască Şi sa-ţi fie milă de el bietul vultur Care ca şi tine habar n-are ca aripile Cresc la loc asemeni tăcutei nopţi. Mă gândesc uneori şi mă gândesc la cât am suferit începând de la paişpe ani din cauza lui x, viitorul medic, bestiei aceleia nietzscheene – spun doar ceea ce voia el să fie - de la internatul şcolar care şi acum o duce binemersi sub Ochiul deschis al lui Dumnezeu – căci adevărul e că Dumnezeu ne priveşte din fiecare Biblie şi Nou Testament şi din fiecare icoană şi de pe fiecare bancnotă de 1 dolar din câte sunt pe lume - în vreme ce eu am dat de la 16 ani în PTSD, din 1998 de când în sfârşit am scăpat de el, Zed, acesta îi e numele omului care mi-a distrus viaţa pentru totdeauna mie şi familiei mele, - dacă greşesc spunându-i numele real înseamnă că şi Pavel a greşit când a scris jos pe hârtie numele lui Alexandru căldărarul -, dar abia acum după cinşpe ani văd că problema mea era că eram un om orbit de idealurile educaţiei comuniste şi a unui creştinism greşit înţeles, eram şi am fost cred până azi orb în faţa realităţii existenţei şi când mă gândesc de exemplu la copilăria lui Vito Andolini, un coleg de-al meu care când a crescut nu avea bani în buzunar ci doar un revolver aşa cum până în zia de azi în buzunare n-am bani, doar poezii şi privind omul realizez că problema suferinţei e mai mare decât mine şi decât toţi oamenii care vor trăi vreodată şi că doar proştii ca mine se mai miră de răul care se întâmplă pe lume, iar internatele şcolare mai ales cele de băieţi ar trebui vizitate periodic de asistenţi sociali, preoţi, psihologi, poliţişti, gardieni publici şi alţi funcţionari care şi aşa nu fac mai nimic. Internatele şcolare au fost într-adevăr în secolul XX ce au fost casele de muncă ale lui Charles Dickens în secolul XIX şi nu ştiu ce

sunt în prezent dar cred că acum este mult mai rău în ele ca acum douăzeci de ani. Cuvânt către păianjen. Sufletul tău e un păianjen Eşti omul cu suflet de păianjen De ai ajunge în cer Însuşi Hristos n-ar fi drept Sufletul tău e un păianjen Eşti omul cu suflet de păianjen Hristoase iartă-l că nimic nu ştie Nimic n-a ştiut. Pe de altă parte în alte privinţe pe Pământ cel mai trist lucru, după cum a spus Profetul – deşi nu pot fi niciodată de acord cu ei – e că marxiştii au dreptate, iar existenţa crudă este înveşmântată în epifaniile şi iluziile sufletelor noastre n-aş fi crezut niciodată că voi spune asta dar Marx a spus adevărul, atât cât a ştiut din el; visul marxismului trebuie să nu fie Comuna din Paris din secolul XIX ci Comuna din Ierusalim din secolul I. însă cu toate acestea ca un punct în plus pentru Whitman în secolul douăzeci pe Pământ buni au fost americanii şi aliaţii lor; restul de la Germania neagră şi roşie, China şi până la România înainte de decembrie 1989 au fost băieţi răi. Lucrurile acestea, cum spun evreii, nu trebuie uitate niciodată, dar pentru mulţi dintre noi există visul anilor '60 şi chiar '70 şi de multe ori ne gândim că Maurer era mult mai bun decât un patron de azi şi că între Maurer şi vreun *domn* politician de azi, oricare ar fi el – dacă-i excludem pe armeni, pe Rege şi pe Toader Paleologul – nu există măcar comparaţie. Dar aşa cum devine cu trecerea deceniilor şi o dată cu uitarea visului religiei, capitalismul e un vis rău din care nu ne putem trezi, din punctul acesta de vedere doar dacă n-ar fi fost ateu Ernesto Guevara ar fi putut foarte bine fi pictat pe pereţii bisericilor în icoane alături de Sfântul Gheorghe şi toţi ceilalţi sfinţi purtători de sabie cu halouri strălucitoare ca nişte petale de nuferi şi afumate de lumânările aprinse ale secolelor. Probabil că voi rămâne toată viaţa un burghez irecuperabil însă recunosc şi măcar atât să fac de nu pot mai mult că noi toţi am zidit turnul unui Babilon nedrept, meschin şi malefic uneori. Şi există un lucru şi mai trist decât toate acestea, acela că nici un om absolut nici unul care s-a născut sau se va naşte vreodată nu poate schimba cu nimic în bine aceste realităţi demne doar de a fi uitate dar care ne rămân mereu în faţa ochilor, iar lumea nu poate fi făcută mai bună, poate fi făcută doar mai rea. Acum îţi vorbesc ţie, acum nu îi vorbesc Mamei, ea e acum dincolo de toate galaxiile din univers la Dumnezeu, în vreme ce tu eşti aici cu pagina asta în mână: nu-ţi dori niciodată să fii un milionar *rich & famous*, doreşte-ţi doar să fii tu însuţi

pentru că nimeni, nimeni nu poate să fie ce poţi să fii tu, nu ştiu cum eşti dar ştiu că poţi fi unic ca o lacrimă, ca o pietricică culeasă din munţi, pierdută şi uitată în ea însăşi, ca o floare de colţ presată şi uitată într-un clasor pe care nu l-ai mai deschis din copilărie, tu eşti floarea, tu eşti clasorul şi e un adevăr că lumea nu are şi nu a avut niciodată nevoie de patroni ci de pelerini; nu fi un bogătan, fii Mama mea, fii cum a fost ea, e cel mai frumos lucru pe care l-ai putea fi. Cât despre mine, am multe păcate. Elegie pentru porumbelul ucis. O biet porumbel nevinovat dând din aripi În mâinile mele de copil atât de relele mele Micuţele nemiloasele mele mâini de băiat Tu blând porumbel biet spirit nevinovat Tu inocenţă martirizată de mâini de copil Micuţele nemiloasele mele mâini de băiat Tu biet porumbel blând spirit nevinovat O biet porumbel nevinovat dând din aripi. Ăsta a fost copilul care am fost. Sunt pământ dar de acum sunt un pământ care îmbrăţişează cerul, asemeni pământului Haţegului, un loc unde ca jos pe tot pământul în viaţă ca şi în iubire nu răneşti cel mai mult decât ceea ce iubeşti cel mai mult. Iar Haţegul, Mamă, L-am întrebat pe unchiul lui Ioan care stă în locul de vizavi ce a fost pe locul blocurilor noastre înainte să fie blocuri, înainte să le construiască regimul comunist. A zis că aici a fost Oborul, Târgul de vite şi doar pe unde era magazinul alimentar numit de oameni la Irina erau nişte case, iar pe locul oborului nu a fost niciodată nimic altceva. Un lucru despre aceste locrui, prin anii 1911-1912 Aurel Vlaicu a aterizat pe terenul viran al oborului cu avionul său şi de aceea strada pe care stăm noi se numeşte Aurel Vlaicu. Deasemenea strada Tudor Vladimirescu îşi trage numele la propriu chiar de la el. În jurul anului 1809, Tudor Vladimirescu venea prin zona aceea unde erau nişte case negustoreşti şi cumpăra vite pe care le ducea în parte legal, în parte prin contrabandă în Ţara Românească. Mai mult ca sigur că mă aşteaptă o viaţă chinuită cum a fost şi a ta pentru că pentru mine iubirea poartă şi va purta întotdeauna numele tău, Mamă, dar întregul univers stă acum între noi stă ca un râu cum spune fata de la Atb dar acum eu aştept autobuzul spre cer cum spune altă fată, pocăită, şi mă gândesc cât ai mers tu cu autobuzul la Sânpetru, uneori a trebuit să mergi pe jos iarna pe întuneric şi îţi era frică de lupi că pe acolo ieşeau lupii uneori la drum de am făcut şi eu o poveste naivă pe când mă plimbam iarna pe zăpadă

pe drumul acela şi ascultam pe *repeat* la mp3player Jaci Velasquez *Crystal Clear* fiind şi eu ca o vrabie în iarna fosforescentă povestea pădurii de ametist, prima miniatură pe harta arhetipală a Ţării Haţegului - (PĂDUREA DE AMETIST. Cât ai fost pe pământ pentru mine, Mamă, tu ai fost mănăstirea mea, poate acum când nu te mai am aici ca mănăstirea să fie mama mea până ne vom revedea, Mămico; tot ce-mi doresc e să ne revedem şi să fim împreună mereu pentru o eternitate de eternităţi. Pe măsură ce afară se întunecă văd în cer chipul tău, şi eşti încununată cu Ursa Mică şi Steaua Polară, Mamă, şi frunzele se răspândesc purtate de vând printre stele tulburându-le lumina cu mai multă lumină asemeni izvoarelor de aici din munte şi azi în mine deasemenea a răsărit un izvor şi oricum mă simt mult mai bine într-un templu al lacrimilor decât într-un club al vorbelor şi râsului, pentru că eu vreau să plâng, pentru o viaţă vreau să plâng, vreau să fac din lacrimi şi tristeţe fericirea mea. Acum pe laptop merge filmul cu natura din Montana, cum spuneai dumneata. Crângul de pe marginea drumului ce duce dinspre Săcel spre Sântămărie-Orlea a făcut parte din cunoscuta pădure de ametist ce se întâlnea din locul unde este acum autostrada până la poalele muntelui. Peste pădurea aceasta era stăpână războinica familie a Lupilor de Cenuşă. Se numeau astfel, fiindcă purtau costume cenuşii şi pantofi cenuşii şi fumau tot timpul trabucuri cenuşii, iar prin părţile pădurii de ametist animalele poveasteau că lupii aceştia se trăgeau dintr-un lup ce luase fiinţă din cenuşa unui brad uriaş ce se afla undeva în munte şi care fusese lovit de un fulger ce luminase noaptea. Din acel lup se trăgeau Lupii de Cenuşă, iar când au fost înnobilaţi li s-a scris acest nume în hrisoave şi în documentele oficiale ce purtau sigiliul imperial. Dar, cu toate că au fost înnobilaţi şi aveau servitori şi locuiau într-un palat era de preferat să nu te întâlneşti cu ei prin pădure pentru că erau nişte lupi foarte răi. Nu ştiu dacă pe lumea asta există şi lupi buni, afară de poate de lupii din America de Nord dar Lupii de Cenuşă cu siguranţă nu erau dintre aceia. Pădurea de ametist era sub stăpânirea Lupilor de Cenuşă, iar aceştia făceau ca fiecare fiinţă ce locuia sau doar trecea prin bungetul de sticlă, să simtă acest lucru. De fiecare dată când întâlneau un iepure, o veveriţă sau un iepure, aceştia trebuiau să dea un ban de argint. Podul palatului Lupilor de Cenuşă era plin de

bani de argint, iar lupii se gândiseră chiar să acopere ţiglăria castelului lor cu bani pentru a-l face să strălucească asemeni pădurii peste care erau stăpâni. Şi îşi puneau servitorii să cureţe înnegritura de pe monezile de argint, pentru ca aceştia să strălucească şi mai tare atunci când îi voi lipi pe ţiglele acoperişului, neştiind că oricât ar încerca servitorii şi oricât ar munci nu vor putea niciodată să cureţe acei bani de argint, pentru că erau bani murdari, bani pe care ei- folosindu-se de înaltul lor rang nobiliar şi de autoritatea pe care o aveau- îi luaseră prin ameninţări de la supuşii lor. Ce s-ar fi întâmplat dacă Lupii de Cenuşă ar fi dat peste un om în pădurea lor, nu se ştie. Probabil că nu ştiau nici ei, fiindcă nu întâlniseră nici unul. Pe vremea aceea oamenii erau mai puţini, iar satele erau mai îndepărtate de pădurea de ametist. O singură dată se întâmpla să treacă un om prin pădurea lupilor, iar aceasta este ceva aşa de neobişnuit că dacă ţi-ar povesti cineva nu ai crede şi dacă ai vedea cu ochii tăi ţi-ai spune că visezi. Dar iubirea nu este un vis. Nu se ştie cum un băiat ajunse în preajma pădurii de ametist. Unii spun că băiatul era un paj ce se grăbea să străbată pădurea aceasta neobişnuită pentru a ajunge la stăpâna sa. De cum intrase în pădure, ştiind că este domeniul familiei Lupilor de Cenuşă, pajul îşi spune: “O să mă uit după soare ziua şi după lună noaptea şi o să caut să ajung cât mai repede afară din pădurea asta. Nu apucă însă să facă prea mulţi paşi că fu orbit de strălucirea pădurii în aerul răsăritului. Arborii erau de ametist şi razele soarelui străbăteau strălucind prin ei făcând să sclipească întreaga pădure; vara, frunzele, firele de iarbă- cu totul şi cu totul de ametist trandafiriu- se spărgeau când vântul cald sau răcoros le izbea unele de altele. Băiatul începu să meargă tot mai încet, privind în jurul său. Norii se puteau vedea arzând prin pădurea de piatră transparentă, plutind spre sud peste munte, iar zăpada din pădure era de sidef. Pajul încercă să-şi amintească de temuţii Lupi de Cenuşă care puteau să apară oricând şi încercă să facă un efort de voinţă, să se grăbească până va ieşi din pădure, dar era captivat de ceea ce vedea, fiecare copac scânteind asemeni unei bijuterii. Pădurea strălucea alb şi violet stins si pe deasupra copacilor zburau păsări cu aripi de diamante, stoluri ce le făceau să pară asemeni unor ploi de lumină, ca atunci când cade o ploaie blândă peste tine şi simţi că n-ai vrea să fi în nici un alt loc din lume şi picurii de ploaie

plouă până în sufletul tău şi tu devii una cu ploaia şi cu cerul frumos şi plin de nori şi lumini delicate şi eşti recunoscător pentru toată frumuseţea aceasta care îţi este dăruită. Văzând că îi e tot mai greu să înainteze, pajul se opri şi se aşeză pe un copac doborât la pămănt. Nu după mult timp, soarele asfinţi şi se făcu noapte. Putea vedea tot cerul acoperit de stele prin crengile transparente ale copacilor de ametist şi vedea cum stelele se reflectau în zăpadă îngheţată care sclipea pe rămurele. Deşi era noapte, pădurea era luminoasă asemeni unui sipet plin de diamante, fiecare copac pâlpâind slab în zăpadă. Era atât de frumos, încât ziua următoare când se întâlni cu Lupii de Cenuşă, iar aceştia veniră gata să-l sfâşie, dar – în momentul când făcură cerc în jurul , său – văzură cum din palma întinsă a pajului răsare un lăstar mititel, care devine apoi o tulpiniţă mai mare ce apoi dă frunze şi care mai apoi înfloreşte cu nişte flori mari şi foarte frumoase. Era un crin. În momentul în care Lupii de Cenuşă spuseră: “ Nu e decât o floare, haideţi băieţi”, pajul îşi dădu seama că nu îi mai e frică de lupii aceştia răi de care nu putea decât să-ţi fie milă şi petalele florii se schimbară pe dată în flăcări albe care se reflectau în ochii Lupilor de Cenuşă, umplându-i de teamă. După ce rămase singur băiatul sădi floarea în pământul pădurii de ametist şi merse, şi tot merse până ieşi din pădurea de ametist şi ajunse la minunata prinţesă al cărei paj era. Reuşi să iasă, căci nu mai privi la frumuseţea pădurii, ci îşi aminti frumuseţea crinului imperial cu petale de flăcări ce îl ţinu în mână, flăcări ce se schimbară iarăşi în petale obişnuite la un timp după ce îl sădi în pământ. Şi, lângă crinul acela apăru un alt crin, şi altul şi altul, iar apoi începură să apară în pădurea de ametist copaci de lemn care îi înlocuiră treptat pe cei de cuarţ colorat şi, până la urmă, pădurea de ametist dispăru , dispăru şi palatul Lupilor de Cenuşă, dispărură chiar şi Lupii de Cenuşă şi din tot crângul acela, odată atât de mare şi de cunoscut, nu mai rămaseră decât arborii de lângă drumul ce duce spre satul Sântămarie-Orlea cum vii dinspre satele Săcel şi Sânpetru, dar nici aceştia nu mai sunt vechii copaci de ametist. Sunt nişte copaci ca toţi copacii, cum sunt copacii pe pământ în ziua de azi, copaci vii şi tăcuţi asemeni sufletelor oamenilor.) -, când ai fost profesoară Mamă, la Sânpetru şi la Sântămărie Orlea unde eu am avut cea mai mare prietenie şi cea mai mare decepţie - şi a trebuit să treacă destul timp după

totul primit de la toţi cei ce obişnuiam să-i numesc cei mai bun prieteni până să cunosc şi eu ce evreii ştiu de milenii că cei mai buni prieteni ai credinciosului şi cei care te ajută cel mai mult când ajuni într-un necaz nu sunt nici oamenii buni, nici oamenii răi, nici cei spirituali, nici cei păcătoşi, martiri sau tâlhari, nici fraţii credinciosului, nici măcar ceilalţi credincioşi, cei mai buni prieteni ai credinciosului sunt preşedinţii morţi ai Statelor Unite ale Americii, Andrew Jackson, Hamilton care totuşi nu a fost chiar preşedinte, bunul George Washington, marele Lincoln, uneori şi preşedintele Hiram Ulysses Grant mă bagă-n seamă, poate în viitor va fi şi Benjamin Franklin mai mult decât atât ce ar putea fi? şi da văd că după ce dumneata ai plecat de pe acest pământ pământul nu mai îmi poate oferi decât revelaţii triste, toţi oamenii de pe pământ ar trebui să plângă în hohote şi majoritatea o vor face cândva, scrâşnind din dinţi - şi cum ai mers în toate celelalte locuri, toate vecinele te compătimesc pentru viaţa ta într-o familie meschină pierdută printre altele în oraşul nostru meschin pentru că e adevărat că femeile care mai sunt şi bune la inimă au o viaţă grea pe pământul acesta; viaţa ta a fost cum zicea englezul ăla *„o candelă în vânt”* şi ca în cântecul acela *slave song*: *„Nimeni nu ştie necazul ce l-am văzut/ Nimeni nu-mi ştie durerea/ Nimeni nu-mi ştie necazul ce l-am văzut/ Glorie Hallelu Yah.”* Mamă, ce momente de film de Hollywood pe scenariu de roman englez; eşti unică, Mamă, tu trebuiai să fii domniţa cu nume de safir. Sufletul tău e spaţiu de saga. E naşpa, răul e în lume, e iarnă dumneata, Mamă, nu mai eşti aici şi acum pare că va trebui să stau în casă cu un chiup bolborosind mereu de zgomot şi furie, ca vinul; nu ştiu ce aş putea face, presupun că nu pot decât să mă prezint la unitate; ei bine, voi sta, şi după mine se va spune că nimeni n-a ştiut să-şi iubească cei ce sunt ai lui mai bine – dar aceasta trebuie să fie nu ceva trecător ci o decizie conştientă. Sau poate o să rămân pe Titanic cât mai mult timp pot. Oricum adevărul e că de aceea mi-am alesc credinţa pe care o am, - *calvină*, americană, sectară sau oricum mai poate fi numită – fiindcă e cea pe care am găsit-o eu care mă ajută să-l iert pe taică-meu în continuu ori de câte ori mă întâlnesc cu el, fiindcă asemeni Christosului meu la care găsesc alinare şi eu sunt străpuns în duh, cum şi dumneata Mamă ai avut sufletul străpuns. Şi de altfel credinţa pe care o am e singura care mă face să cred cu adevărat, după măsura vasului

de lut care sunt. Tot restul e doar estetică şi frumos, aproape.

Şi eu i-am spus îngerului spunându-i: Departe în noapte târât am fost Luminat de furia pâlpâindă Împiedicându-mi paşii prin pământul spart De şuvoiul mileniilor În apropiere este Edenul ingenuu Dar mă înecam în mlaştini Agăţându-mi privirea de ghearele fulgerelor Nocturni pereţi ai oboselii înnegriţi de umbre În îndoiala intersectată Mâini îngenuncheate între coloane de timp Mergând în cerc mă împiedicam de aceeaşi piatră Târât între ochi şi pământ sub sigiliul fricii Departe în noapte târât am fost. Învăţ că eşti flămând cu adevărat doar când ai mânca orice, eşti fericit cu adevărat doar când ai putea să renunţi la orice şi iubeşti cu adevărat doar când poţi să iubeşti pe oricine. Teoretic. Eu nu pot asta, în ultima vreme am o existenţă extrem de privată şi un suflet extrem de privat în genul domnului Leonard Cohen şi cu puţine, puţine, doar câteva excepţii, eu nu prea iubesc pe altcineva decât pe dumneata, Mamă, de parcă aş fi din Italia. Iubirea mai ales pentru om e un ceva imposibil, ca şi rugăciunea, mai degrabă ne vor creşte pene mari şi înmiresmate din braţe şi vom zbura decât să ne rugăm şi să iubim cu adevărat. Eu cel puţin nu pot decât să-mi umplu gura şi dinţii cu ţărână şi să mă privesc pe mine însumi cu suspiciune ca un străin, lacrimile mi s-ar transforma în lacrimi în caz contrar. Nici eu n-am fost toată viaţa uşă de biserică dar aproape mereu am căutat pacea, am căutat stele de zăpadă vârându-mi mâinile în butoiul cu smoală încinsă de lângă bloc. Mai vreau să-ţi spun un lucru dar cred că îl ştii deja de mult: tata e singurul om perfect de pe planetă, s-a purtat aşa de bine cu noi dintotdeauna, sunt încântat că l-am cunoscut chiar şi când îl întlnesc pe stradă am un sentiment aşa de plăcut. Nu am unde să mă duc, nu am ce să fac, m-am gândit să mă duc să stau la Colţ dar prietenii mei sunt contra acestui lucru şi mi-au spus să n-o fac. Nu am bani, nu am ajutor social, nu am posibilitatea să mă angajez, cartea cu Bliume încă n-a apărut, tu eşti în cer, mamă, şi eu sunt jos pe pământ, foarte jos. E greu şi de tata, dar parcă întotdeauna a fost greu de tata şi deja totul e îngrozitor, viaţa mea e îngrozitoare. Doar cu scrisul mă mai alin, cred că dacă n-aş scrie aş merge afară să sparg cauciucurile la maşini, să fur bolovani ori să mă înscriu într-un vreun partid politic. În plan vizibil sunt un om sărac şi *amărât* cum a spus un distins frate în

credinţă, dar cred că până la urmă nu am ce face şi voi vedea ce are pregătit Dumnezeul evreilor şi al nostru pentru mine, asta voi vedea sigur, iar de când ai plecat e şi mai greu, Mamă acum sunt singur, mai singur decât Camus, Cioran şi toţi latinoamericanii ăia din *Cien años de soledad* la un loc, şi asta cum spun Shangric las cu mai multă emoţie şi mai puţine cuvinte *„...it's sad”* - Stai pe canapea privind în gol şi eşti mai gol decât peretele dinaintea ta, asta înseamnă că ai pierdut totul, în plan sufletesc axioma pe care am descoperit-o în legile cosmosului sufletului meu e că dacă nu-l pot iubi şi pe Maurice, nu pot iubi, şi în viaţa mea se află atâţia Maurice. Am un sentiment neplăcut, Mamă, mă simt ca Jung când îşi punea întrebări, dumneata ştii despre ce vorbesc, dar e adevărat că deşi nu-i prea iubesc pe oameni şi nu mă iubesc nici pe mine, pe dumneata te iubesc, Mamă, pentru că te iubesc, pentru că deşi n-ai ştiut-o niciodată toată viaţa ai fost tămâie în mâinile făcute căuş şi incandescente ale Mariei noastre, iar pe mine ce n-ai reuşit tu să mă-nveţi de când eram copil, umorul, m-a învăţat până la urmă, după zeci de ani, suferinţa, continuă, neîntreuptă ca un lanţ pornit de drujbă tăindu-mi în instalaţia de beteală şi lumină săracă a sufletului şi tot ce mai pot să fac e să mă uit la Taylor Swift şi să sper în ceva mai bun şi pentru mine chiar dacă acel ceva mai bun fie doar ca un cal năzdrăvan să mă ia de pe pământ de pe drumul meu prin care să trec pentru a merge în lumină lângă tine. Mamă un lucru pe care l-am învăţat de când ai plecat e că dacă stai cu oameni naşpa ajungi ca ei, oamenii sunt puţini ca dumneata şi să încerce omul să-i schimbe pe oameni e o nesăbuinţă, iar inima omului e un abis în care te poţi pierde cum spune Scriptura. Viaţa ta a fost ca viaţa lui Louis Armstrong şi poate chiar acum, dumneata, Mamă împreună cu tot cerul cântaţi cântecul acesta - *„Nobody Knows the trouble I've seen/ Nobody knows my sorrow/ Nobody knows the trouble I've seen/ Glory halleluiah/ „Nobody Knows the trouble I've seen/ Nobody knows but Jesus/ Nobody knows the trouble I've seen/ Glory halleluiah.”* – iar de acum veşnicul Louie îi suflă tonurile într-o trompetă de lumină primită de la un heruvim şi dumneata eşti acum parcă mai îndepărtată de mine decât universul şi mai proape totuşi decât Chipul lui Dumnezeu, iar eu – dumneata ştii - toată viaţa am fost Micul Prinţ. Am fost întradevăr un prinţ în familia mea ca toţi ceilalţi şi înaintea lui Dumnezeu, dar nu mi-am

înţeles menirea şi am fost un prinţ rău, până azi mintea mea înăbuşită de ignoranţă a fost o sămânţă negerminată. Un lucru pe care mi-l amintesc, una din cele mai vechi amintiri ale mele era cum eram la creşa cu ferestre zăbrelite care după ani de zile a fost transformată în judecătorie şi o îngrijitoare mă ţinea la fereastră când a trecut tanti de Centanni cu Gianino care pe atunci şi el era un copil cu ceva mai mare ca el, blond cu părul mare. Îi recunoscusem imediat şi îi salutasem spunându-le să mai stea puţin că apoi putem merge împreună acasă, dar ei spuseseră că trebuie să meargă spre gară. Mama lui Gianino, tanti Viorica, era asitentă medicală la un spital de copii şi avea un dar nemaiîntâlnit să îngrijească de copii; nu doar că făcuse injecţii şi uneori le mai dăduse mâncare la toţi copiii de la blocul nostru, dar copiii, eu deasemenea, şi cu ea erau *preteni*, la fiecare copil mic, după maică-sa, cel mai mult îi plăcea de tanti de Centanni – ăsta înseamnă har, iar harul cel mai adesea este dat de sus oamenilor obişnuiţi. Mie ca oricărui copil mai mic care vrea să fie prieten cu cei mai mari ca el, îmi plăcea să stau în preajma lui Gianino. Când intrasem pe clasa întâia şi plecam acasă de la 12 ai mei nu-mi dăduseră cheie la gât, în schimb tu Mamă îl rugaseşi pe Gianino care termina şi el la 12 sau la 1 să-mă găzduiască până la ora două. Era un ceas grozav, povesteam despre tot felul de lucruri, atunci am mâncat prima dată ceapă, ceapă roşie cu supă de fasole încă destul de caldă de dimineaţă, mie îmi era frică de ceapă pentru că mă usturau ochii şi îi dădeau lacrimile. La o farfurie de supă mâncam o ceapă întreagă tăiată în două. Alteori când era vacanţă îmi dădea un măr pe care mi-l spăla şi mă întreba dacă nu voiam să-l şi şteargă; nu auzisem niciodată să şi ştergi mărul după ce îl speli. Ascultam Bob Marley la radio, ne plăcea foarte mult în vremurile acelea Bob Marley era rege ca şi acum şi acum din 20 iulie 2011 sufletul meu e asemeni personajului feminin din *No Woman Nuh Cry*, una din constantele făcute de D-zeu în acest cosmos al variabilelor, iar într-o vreme Gianino chiar avea ochelari de soare negri maţi ca băiatul rasta din videoclipul *Waiting în vain*. Prietenia cu Gianino fusese ca o familie, iar aceasta probabil că aşa a şi fost pentru că pentru italieni spre deosebire de români familia nu se reduce la legăturile de sânge, arhitectura inconştientului colectiv italian este astfel proiectată într-un mod vizionar şi precis precum un dom

renascentist florentin, aveam să mă gândesc târziu, după ce trecuseră zeci de ani şi de mult Gianino era holoangăr în Salerno iar tu, Mamă, suflet în cer. Oamenii ar trebui să fie liberi să călătorească şi să se poată stabili oriunde, n-ar trebui să mai ţină nimeni de graniţe ca orbul de bâtă, pentru că astfel viaţa, fiinţa, inconştientul colectiv şi spiritul însuşi se îmbogăţeşte. Eu în scurta lui viaţă avusesem Italia întreagă în cartea „cu Cuore” din micuţa lui bibliotecă de copil şi la două uşi distanţă, la uşa albă vecinilor pe care la un moment dat fraţii de Centanni îşi scriseseră numele cu abţibilde cu litere albe şi verzi aduse de bişniţari din fosta RFG: „D-E C-E-N-T-A-N-N-I.” Toate astea au fost în copilărie când demult pentru mine, Mamă, chiar şi mâncatul unui măr era un adevărat ritual, complex ca o ceremonie de consacrare a unui ostrov de coral din Polinezia, muşcând din el în o mie de feluri diferite şi putând să dureze o oră întreagă. Pentru el spatele blocului, plin de bălării, urzici, frunze late de limba oii, foi uriaşe de brusturi mari ca nişte ferigi gigantice, dispărute nu se ştie când, se transforma într-o sălbăticie sudamericană, iar apa Galbenei ce trecea dincolo de sălciile plângătoare, bătrâne ce aveau să fie tăiate aproape toate mai târziu era un adevărat Mississippi şi cea mai mare bucurie a lui a fost când pe mica albie a râului chiar în dreptul blocului lor se formă la un moment dat o mică insulă. Când au coborât mai mulţi băieţi cu două camere de tractor în jos pe râu până la cascada de peste conductă, căzând în râul cu apă puţină şi udându-se toţi cu apa murdară, poluată şi neagră de la spălatul minereului din sus de la mina de cupru şi metale neferoase de la Boiţa. Ce-mi aminteam era că atunci pe durata scurtei călătorii pe camera aceea de tractor de la blocul lor până în josul apei la conducte dincolo de ieşirea din oraş *fusese* Huckleberry Finn pe pluta lui şi a negrului Jim. Copiii mai mari ale căror erau camerele merseseră după aceea cu ele mai departe, până pe Strei şi cine ştie până unde, el însă nu avusese curaj apa devenea mai adâncă. Oricum era păcat pentru că acesta fusese un vis al meu, un vis aproape împlinit, de când am citit *Aventurile lui Huckleberry Finn* de Mark Twain de şapte ori pe clasa a doua de şcoala primară visasem - şi plănuisem împreună cu un coleg de clasă – să ne facem o plută cu cort indian şi catarg şi să coborâm cu ea pe Galbena, din Galbena să dăm în Râul Mare, din Râul Mare în Strei, din Strei în Mureş şi tot aşa cu pluta, în Tisa în Ungaria, în Dunăre,

în Marea Neagră şi din Marea Neagră în Marea Marmara şi Marea Mediterană cu pluta, pluta să treacă de Gibraltar, să traverseze Atlanticul cum a mers Huck Finn pe Mississippi şi ca ăia de pe Kon Tiki şi să ajungă în Alaska, pământul unde Canada şi America se întâlnesc, unde să rămână un timp. Dar dintodeauna am avut rădăcini în pământul acesta de parcă aş fi fost un om al lui Arcimboldo cu picioare terminate cu rădăcini străpungând pământul Haţegului, dar de acum de când ai plecat parcă artera mea aortă e conectată la acest pământ, pământul în care am devenit noi. Ăsta, cu pluta, fusese visul meu cel mai mare în copilărie, îmi făcusem chiar şi bagajele într-o raniţă soldăţească de-a lui tata, îi spusesem şi învăţătoarei în faţa clasei că nu pot rămâne la ore că trebuie să plec în Alaska. Camerele de tractor erau una a lui Gianino de Centanni, iar cealaltă a unui băiat din alt bloc. Cu două uşi înainte de noi cu un etaj mai jos stătea familia de Centanni, mamă româncă căsătorită a doua oară, venită din Braşov aici în oraş cu patru copii italieni orfani de tată din prima căsătorie. Oricine a văzut filme cu italieni îşi poate imagina cam cum este o familie de Italia, însă noi eram de părere că trebuie să-i întâlneşti ca să cunoşti ce înseamnă pentru ei familia. Ca şi creştinii epistolei către Diognetus erau oameni obişnuiţi dar în acelaşi timp foarte neobişnuiţi, într-un cartier de blocuri de valahi crânceni, încruntaţi şi crunţi. Dumneata erai prietenă cu mama copiilor iar eu eram prieten cu Gianino, băiatul cel mai mic al doamnei de Centanni, care era cu vreo trei ani mai mare ca el. Familia de Centanni era unică din tot ce cunoşteam atât eu cât şi dumneata, mama mea; la ei uşa era toată vremea deschisă ca la o biserică romano-catolică, deşi nimeni din familie nu era prea religios, iar în plus aveau un fel de a primi pe oricine aproape în familia lor. Eu spusesem de multe ori că fiecare îşi avea familia lui dar cu *de Centannii* pe scară te făcea să te simţi ca şi cum ai mai fi parte încă dintr-o familie, ăştia-s italienii – nici măcar nu trebuie să se străduiască să fie aşa – aşa-s ei. Cei doi băieţi mai mari cu un an diferenţă la ani între ei, care erau cu mult mai mari decât mine, pe când erau copii de grădiniţă se tot băteau, dar în rest toată viaţa doamna de Centanni nu a avut nici o problemă cu copiii ei care o iubeau şi o respectau într-atât de parcă de parcă nu ar fi fost băieţi de pe stradă ci s-ar fi desprins din vreo ilustraţie a cărţii Cuore a lui Edmondo de Amicis. Aici în România oamenii

au fost foarte impresionaţi de ruşi şi de idealurile lor sau de nemţi şi ideile lor şi exceptând poate comunitatea reînmugurită greco-catolică, noi ceilalţi i-am privit poate întotdeauna pe italieni cu o lipsă de reverenţă, gândindu-ne că totuşi italienii nu produc idei ale căror rădăcini pătrund până în temeliile pământului schimbându-l până la irecongoscibilitate, cum a fost acel *dictu* idiş *E=mc2*, nici nu scriu romane superbe de câte 700 ori 1000 ori 1200 de pagini bucata. Dar familia este miracolul Italiei, pentru ei familia este lucrul cel mai important, ei încă trăiesc lucruri care pentru noi au devenit doar idealuri pierdute ori iluzii risipite. De la fraţii de Centanni de aici din Ţara Haţegului până la verii lor din Veneţia, de la Sfântul Părinte Papa până la şeful Cosa Nostra din Sicilia, fiecare italian simte că aparţine unei familii, aparţine de cei cărora le pasă de el. Poate de aceea este Italia numită *pământul iubirii* pentru că acolo oamenii iubesc, încă iubesc, asta simţise probabil oricine călcase pragul familiei de Centanni aveam să mă gândesc după ani de zile când pentru cei mai mulţi lutul chipului vieţii mele avea să-şi piardă trăsăturile pierzându-se în apa neagră a uitării, simţisem că oamenilor aceia, oameni ca toţi oamenii cu virtuţi şi cu păcate, le pasă de tine; uneori îţi vine să-ţi pui întrebarea, cum se face că un om simplu care mai şi fumează când îi vine, mai şi bea, mai şi face ce simte, omul acela e om adevărat, în vreme ce tu îngropat în cărţi căutând înţelepciunea şi dorind după mintea ta trufaşă şi înceată să *cucereşti* harul, tu - după cum spune Talmudul - ai ieşit din omenire, asemeni Virginiei Woolf ori lui Nietzsche; de multe ori poate ar trebui ca oamenii simpli, copiii şi îngerii să spună aproape tuturor intelectualilor pământului cântecul: *„v-am cântat de jale şi n-aţi plâns”*, dar pe de altă parte aşa e, cum spuneai tu, Mamă, oamenii te ascultă, te compătimesc şi după aia, după ce te desparţi de ei, în familiile lor de categoria a II-a, râd. Toţi fac aşa, fie că-s sfinţi sau neghină, toţi facem aşa, românii. Toţi dădeau impresia de şmecheri, dar erau cuminţi şi mari erau tot cuminţi, iar dintre toţi cel mai cuminte era cel mai mare, un băiat gras, mare şi bun, cu părul lung, fumând un pachet de Ronson pe zi, cu zâmbet şi suflet ascuns de înger romano-catolic, privind parcă uneori deasupra pământului, iar alteori pământul. Iar Gianino era poate cel mai tare băiat de la el din clasă, dar avea un suflet blând ca de cavaler Templier sau Ospitalier de acum o mie de ani, ocrotitor al pelerinilor în drum

spre Ţara Sfântă. Ei aşa îi cunoşteau, acum sufletul omului nu-l ştie nimeni, doar Dumnezeu, dacă crezi în el, dar spre deosebire de casa noastră sumbră şi nenorocită ca un tablou rembrandtian întunecat şi plin de lumină totuşi, casa lui Gianino era un teritoriu al copilăriei fără capăt aproape precum spaţiul cosmic ori dulapul de la etaj din casa de la ţară din seria Narniei, paradoxal totuşi pentru că nenorocirea lovise atunci în casa orfanilor italieni şi nu în casa familiei noastre, în apartamentul lor de aiuriţi şi minunaţi profesori de gramatică ai copiilor de mahări cu funcţii şi mafioţi ai industriei şi de oameni săraci totodată, o casă sufocată de cărţi şi e adevărat totul, trist de adevărat că pentru Dumnezeu şi om nu nenorocirea contează ci răspunsul la ea. Eram cu toţii îmbrăcaţi cam toată vremea ca nişte vagabonzi şi deseori mâncam ce se putea, dar aveam înghesuită în apartementul cu două camere în care locuiam cea mai tare bibliotecă personală pe care am văzut-o vreodată pentru că tata a avut un vis, era asemeni *omului cu idei* al vechii literaturi ruse. Familia noastră a avut cărţi întotdeauna într-un exces ce nu poate fi descris dar n-a cumpărat ciocolată niciodată, numai când mai cumpărai dumneata clandestin, Mamă cu bani de care nu ştia tata. Dacă e să aduc vorba de mine aici în Haţeg sunt destui oameni ca dintotdeauna care mă batjocoresc, dar întrebarea mea, marea întrebare pentru mine este ce să aleg, orgoliul sau compasiunea. Până acum voiam să mă duc peste tot şi să-i ajut pe toţi, pe prieteni; acum văd că mai bine fac dacă stau acasa, că preoţii au dreptate şi oamenii sunt răi. De-acuma când o să mă duc undeva n-o să ştie nimeni cine îs şi n-o să stau prea mult ca să mă cunoască. Christos a zis: "*Feriţi-vă de oameni...*" - mai sunt şi oameni care ar putea fi numiţi *buni* dar sunt ca sarea în nisip. Cred că tata mă priveşte cel mult ca un fel de Forrest Gump, iar eu nu ştiu ce sunt – aş spune că sunt un om obişnuit dar oamenii au spus întotdeauna că nu sunt un om obişnuit. Oricum sunt ce mi-am dorit să fiu toată viaţa din prima copilărie, ce mi-aş fi dorit să fiu dacă aş fi avut posibilitatea să aleg, sunt livedean – de asta mi-e sufletul aşa dur, sunt ce au fost rudele bunicii mele Ana şi nu a fost ea, Ana a fost o fiinţă cum poate nimeni în satul Livadia de Coastă nu a mai fost. În claviatura delicată a sufletului meu seamăn cu bunica mea, dar în restul seamăn pe unchi-meu Ianăş, fratele ei care nu era înger ca Ana ci era un om ca noi toţi oamenii, pace peste el, era un om cu suflet

pietros, bolovănos ca toată Ţara Haţegului. Iar dumneata, în ultima ta zi terestră, 18 iulie 2011, tristeţea de pe chipul tău era tristeţea pentru mine, poate sună stupid dar ca şi Jack Dawson care rămânea pe Titanic şi se gândea nu la el ci la Rose care cobora cu barca, tot aşa şi dumneata în agonia ultimelor clipe te-ai gândit la mine, nu am mai întâlnit un om ca dumneata Mamă, nici un prieten pe care îl am sau l-am avut vreodată nu este ca tine, eşti fiica Anei. Existenţa umană ar trebui să fie o căutare a rădăcinilor. Oamenii spun că până o ai pe mama omul e copil; după ce mama ta nu mai este eşti om mare. Eu sunt copil şi acum, deşi sunt, e adevărat, sunt acum om mare, dar sunt copil şi acum pentru că mama mea în cer, trăieşte. Te am acolo şi când voi fi şi eu în cer vom fi împreună pentru totdeauna. Mămică, dumneata ai făcut la sfârşitul lui iulie o călătorie pe care nu mi-o pot imagina, mai departe decât orice poate fi numit departe, până la Dumnezeu şi aproape totuşi - în Dumnezeu; în cer toţi o să avem răni în mâini, cum ai avut dumneata în inimă de când ştiu eu. În cer o să mă întâlnesc şi cu fratele meu pe care nu l-a văzut niciodată, poate vorbesc ca un bolnav de SIDA, însă mă bucur că voi merge, dar mă bucur că voi merge în cer. În cer vom avea toate vârstele deodată, într-o clipă eternă, după cum de pe Pământ semănăm cu toţi strămoşii noştri în acelaşi timp. Mamă, visul pe care l-am visat în care noi doi am pariat pe orice vrea cel ce câştigă înseamnă că dumneata poţi să-mi oferi orice şi eu deasemenea pot să-ţi ofer orice şi că oricine dintre noi ar câştiga ar fi acelaşi lucru, am fi fericiţi. Mamă, azi un medic de medicină generală şi care nici măcar nu mă cunoaşte mi-a că ar fi mai bine să nu am copii. Eu dacă nu pentru a avea şi copii consider căsătoria fără rost, pustie. Dacă dumnezeu nu dă copii asta e altceva, dar să te căsătoreşti din start fără să doreşti să ai copii e îngrozitor. Mamă, inima mea e o floare luată de cineva şi pusă într-o carte; inima mea e o floare strivită, moartă într-o carte barosană, înapoiată şi prăfuită de medicină. De pe vremea când era Ion Vlasiu mic, degeaba au doctorii microscopuri, dacă sunt orbi. Ce ştiu eu sau aflu din nou e că credinţa funcţionează dacă ştii s-o faci să meargă. Însă eu cred că Huck Finn a existat cu adevărat. Numele lui a fost Tom Blankenship. Cred în Huckleberry Finn şi ceea ce nu a înţeles nici un scriitor realist până acum e că realitatea e miracolul. Dar Mamă când ai plecat la Dumnezeu ţi-ai

luat inima şi ai pus-o în pieptul meu. Eu nu am avut inimă până atunci. Şi acum privesc toate ca prin ochii dumitale. Uite, Mamă, cuvintele pe care un rătăcitor pe pământ, un om sărman, ţi le-a spus după naşterea ta când m-ai născut pe mine cu pietate şi fanatism cuvintele conţinute în tăcere. zăbrelită. să fie în urma unui *deus ex machina*, păstrând proporţiile, cred că am să mă căsătoresc numai dacă îmi va porunci vreun înger ca lui Iosif. Adevărul e că probabil am inimă de salamandră şi cu excepţia tinereţii în care am făcut şi eu ce fac toţi, singura femeie pe care am iubit-o vreodată a fost Ioana d'Arc şi dacă aş fi fost coleg cu ea de bancă m-aş fi înrolat în armata ei şi aş fi murit pentru ea şi pentru Franţa, ştiind că asta era singurul fel de iubire pe care mi l-ar fi primit. tot ce ştiu e că deşi în cartea de identitate mă cheamă Constantinescu de fapt sunt un Băltean şi sunt un Roman, *un italiano vero* nu o instalaţie hanko de glande ca majoritatea oamenilor dar pe pământul acesta de fapt nici unul dintre noi nu este bun dar există speranţă pentru că merii sunt făcuţi să înflorească, iar oamenii sunt făcuţi să ierte cum ai făcut dumneata, Mamă timp de o viaţă pe Pământul acesta aflat în mişcare de rotaţie şi revoluţie unde ai fost o minunată Heidi toată viaţa, Mamă şi în cer eşti tot o Heidi şi despre dumneata ar fi spus bătrâna oarbă că ai inima de aur, cum o spun atâţia, fata Anei, mama mea, dumneata ai fost şi eşti minunată, de fapt ai fost minunată şi acum eşti un miracol, de fapt dacă va fi vreodată un deus ex machina pentru mine care să mă scoată din pusnicirea asta în care m-am băgat singur din copilărie acela nu poţi fi decât dumneata, Mama mea şi nu mă rog decât dacă va fi să am vreodată copii să-ţi semene ţie şi bunicii Ana, cea care m-a iubit din cer de când exist. Mamă, în 1990 ai vrut să divorţezi – m-ai întrebat şi eu ar fi trebuit să spun da, privind în urmă văd că ar fi fost un lucru bun, nu aş mai fi mers la Colegiul ăla Naţional şi plin de amărâţi ca liceele neterminate de Holden Caulfield şi nici noi n-am mai fi trăit în stres în casa familiei noastre patriahale care dintotdeauna a fost ca Egiptul de la Faruk la Mubarak; când ai venit o dată la bloc şi am stat doar amândoi, ai stat cu mine o săptămână a fost cea mai frumoasă săptămână din viaţa mea - dar nu ai făcut-o, nu ai divorţat pentru că tot la mine te-ai gândit, n-ai vrut să mă laşi fără tată, oricum ar fi el, aşa *perfect* cum e el. Atunci trebuia să te gândeşti la tine, la sănătatea dumitale, iar eu

m-aş fi ţinut după dumneata ca mânzul după iapă cum spunei când veneam după dumneata la tanti Lenuţa - şi mi-ar fi fost bine aşa mult mai bine. Şi oricum n-ar fi fost nimic tragic în acel divorţ pentru că nu făcuserăţi în 1981 decât căsătoria civilă. Mamă, de acum înainte scriu pentru cei veşnici ca dumneata cum sculptau cioplitorii în piatră ai erei romanice iar cât despre mine şi păcatele mele îţi spun ţie şi lui D-zeu prietenelor tale care te compătimesc şi pentru mine copilul tău pe lângă ceilalţi din familia noastră disfucţională, care mai corect spus nu a funcţionat niciodată, mărturisesc şi mă ridic de pe genunchi din faţa oraşului nostru spunând că de căutat e să nu-mi doresc pocăinţă fără iertare dar să nu-mi doresc nici iertare fără pocăinţă. Pe mine mă cheamă deasemenea Constantinescu dar există o diferenţă între mine şi ceilalţi Constantineşti după care pot fi deosebit de ei; eu sunt singurul Constantinescu pe care dacă l-ai pune pe o grămadă de gunoi s-ar simţi bine acolo şi doar acolo şi Dumnezeu asta a şi făcut m-a pus pe gunoi de decenii întregi. Sper să nu păcătuiesc prin lipsă de umilinţă dar eu sunt singurul lepros care după ca a fost salvat se mai întoarce să mărturisească – după puterile sale -, însă asta nu contează, pentru mine cel puţin pentru că tu ai fost un mesia pentru familia profesorului aşa cum aveai să fii şi pentru mine mai târziu, tu ne-ai salvat pe toti ca un mesia evreu în moduri pe care nu le putem înţelege iar ceilalţi poate le-au uitat pentru că binele este aproape întotdeauna uitat ca şi Dumnezeu, dar eu ştiu că făcându-te pe dumneata Logosul a vrut să arate pământurilor noastre ce înseamnă un mesia. Pentru mine eşti un mesia pentru că ai fost un mesia pentru mine şi pentru toţi ceilalţi şi ca şi pentru Mesia Pământului cei pentru care te-ai sacrificat nu te-au iubit, iar cei are te-au iubit nu te-au înţeles şi nu te-au iubit deajuns, în vreme ce dumneata ia fost doar inimă pentru noi toţi, iar pentru mine ai fost indescriptibilă ca Hristos. Ascultă Mamă povestea fetei care pe vremea lui Ceauşescu oricând când o întrebau ce religie are se ridica drept în picioare cu mâinile lipite de corp şi zicea: -Ostaş! Religia ei interzisă. Am de la dumneata o fotografie cu voi două dar acesta e un portret, un portret de fată în uniformă albastră cu cruciuliţă la gât. *În camera de la capatul coridorului se aflau elevele Vladislav Maria, Ronaï Roberta şi înca una, al carei nume înca nu il ştiu şi am înţeles că nici dv. nu-l cunoaşteţi, fiind de-abia azi sosită în tabără. Ronaï citea cartea*

tovarăşului Marin Preda, aparută de câţiva ani, lucru de un extrem prost gust. Nu voi putea înţelege niciodată fascinaţia tineretului pentru ceea ce numesc ei dreptate, pentru diferite recuperări sau rectificări, în detrimentul politicii Partidului. Eleva cealaltă citea un articol apărut în revista Cinema despre o binecunoscută actriţă cehoslovacă. Cât despre eleva Vladislav, despre care ştiţi, atât de la mine cât şi din alte surse, că e un elev-problemă stătea în faţa ferestrei privind afară. Despre această elevă v-am mai informat că este orbită de superstiţii, că deşi nu o spune deschis doreşte să nu aibă nimic de-a face cu linia Partidului şi că face prozelitism sectar religios. Un lucru pe care am avut timp să-l remarc era că pe patul elevei Vladislav era o Biblie şi o carte de cântece religioase. Ronaï trebuie urmărită mai îndeaproape dar îndeosebi ţin să vă atrag atenţia din nou asupra lui Vladislav Petra Maria, un element destul de periculos pentru sănătatea doctrinară a tineretului comunist din liceul la care această elevă este elevă, ca să nu mai menţionez că probabil mediul din care vine e unul trădător pro-american, de parcă şi în ziua de azi bunicii şi părinţii ei i-ar aştepta tot pe americani ca acum patruzeci de ani-patruzeci şi ceva de ani. Doar o fată ostăşiţă stând în fereastra deschisă cu un cub Rubik între degete, uitat acolo la fel cum uitase şi de ea însăşi în faţa furtunii frumoase asemeni lacrimilor de om. Această povestire nu are sfârşit pentru că viaţa nu are sfârşit pentru cei vii şi deasemenea moartea nu are sfârşit pentru cei morţi. Această povestire nu are sfârşit pentru că existenţa nu are sfârşit. Cartea aceasta e o carte scrisă în genunchi. Dumnezeule cel viu şi adevărat priveşte asupra copilei tale şi îndură-te de ea. Îndură-te de ucenica ta care trăieşte în prezenţa ta. Pentru că la tine este milă Dumnezeu milostiv, îndurat. Oare ce vrea să spună? Abia când se sfârşi cântecul Maria observă că ceasul rotund de metal aşezat pe pervazul ferestrei se oprise. Era un ceas vechi al uneia dintre fete care nu avea decât două ace groase, care uneori parcă abia se târau. Iar enigma parcă insolubilă a cubului Rubik era parcă enigma vieţii ei. Ziua aceea ploioasă de vară fusese totuşi atât de cenuşie până când la radioul din camera fetelor se dădu muzică străină. Maria stătea în picioare înconjurată de Tine aşa cum ne înconjoară vântul sprijinită de dulapul de metal cu mai multe despărţituri de lângă fereastră în care fetele din cameră îşi ţineau mâncarea şi privea ploaia care cădea întratât de monoton

de parcă în orice moment prin şiroaiele de apă care cădeau din cerul care acum era un singur nor ar fi putut să apară un stalker care să te ducă în Zonă, în zona aceea înconjurată cu turnuri de pază şi sârmă tăioasă împletită din cununa lui Hristos, în zona aceea unde steme de aur şi Kalaşnikovuri încărcate îţi interzic să ajungi şi unde ştii că trebuie cu orice preţ să ajungi. La radio se sfârşea o emisiune prezentată de Florian Pittiş şi la încheiere acesta spuse: -'…pe data viitoare, prieteni, vă spune Florian Pittis de la microfon împreună cu Mihaela Petrescu din redacţie şi Radio România Actualităţi vă lasa la sfârşitul emisiunii cu frumosul cântec "*Don't Wait Too Long"*, al zâmbitoarei cântăreţe CC Catch, pe numele ei adevarat Caroline Catherine Müller, născută în Olanda în 1963 şi lansată în muzică în Republica Federală Germania. Aşadar "*Don't wait too long"*, care în traducere înseamnă: 'nu aştepta prea mult', şi acesta este şi sfatul nostru pentru voi de astăzi. Vă dorim să nu aşteptaţi prea mult şi deasemenea să nu aşteptaţi prea mult până când veţi găsi din nou frecvenţa noastră şi ne vom reîntâlni pe calea undelor. La revedere şi nu uitaţi că un zâmbet adevărat e mai strălucitor decât soarele de vară pentru că adevăratele stele sunt oamenii, după cum spunea celebrul Yoşe Lichtenberg, acel Bob Dylan al ghetoului evreiesc olandez, contemporan cu Rembrandt. Pe data viitoare, la buna vedere!' Visase. Noaptea trecuta, visase. În visul ei se amestecaseră "ZONA" lui Andrei Tarkovsky din filmul "Stalker', cu o altă zonă dintr-o carte de Alexandr Soljeniţân pe care o auzise citită la Radio Europa Liberă şi cu unitatea militară la care îşi ţinuse jurământul fratele ei, Cristi, de parcă toată lumea veche, toată lumea cunoscută era o unitate militară. Maria îşi amintea cum atunci la jurământ Cristi îi spusese că toţi ideologii ăştia luminaţi care ne îndrumă spre veacul aurit al comunismului nu au lumină nici cât o flacără de lumânare; „Tot aşa acum cărţile lui Dostoievsky sunt lăudate peste tot ca şi mari cărţi creştine dar de fapt eu, cel puţin, mă cam îndoiesc, cu tot respectul…", mai spusese el. „Sofia Marmeladova ar fi putut să-şi ajute mult mai mult tatăl dacă s-ar fi căsătorit sau ar fi mers la mănăstire. Am cunoscut cazuri din acestea. Dar Dostoievsky nu e compasiune, e Shakespeare." Jurământul ăla fusese ceva de văzut însă fratele ei avusese mari mustrări de cuget că trebuie să jure. Mulţi oameni chiar din biserica lor nu inţelegeau. Şi ei erau creştini, şi ei

juraseră acum cinci, zece, douăzeci sau treizeci şi cinci de ani. Cât despre Dostoievsky, Cristi spunea că era puţin probabil ca Augustin, Anselm sau Bonaventura să fi făcut asemenea producţii ori ca Pavel, Petru sau Francisc din Asissi să fi gândit astfel. În esenţa Dostoievsky, continua el, se trăgea din Shakespeare care provenea din spectacolele teatrale ale Antichităţii, pe care Augustin le condamna întratât. Şi apoi îl cita pe Mommsen: *“Ei se dezişeră de literatura elenă, considerată acum a fi pângăritoare”.* Astfel, dacă rădăcina este otrăvită, cum ar putea fi altfel fructul? ‘Dar, cine ştie, poate Cristi nu are dreptate şi nici prima mie de ani de creştinism,’ îşi spuse ea în timp ce privea amintirile visului ce-l visase, aşa cum stătea acum în dreptul ferestrei. Dumnezeu e bucurie, întratât de multă bucurie încat nimic altceva nu mai poate fi spus. Nu mai există cuvinte dincolo de Dumnezeu si Dumnezeu începe prin bucurie în mijlocul flăcărilor şi lacrimilor, zidurilor arse şi înnegrite. Dumnezeu începe atunci cand eşti din nou copil şi întinzi mâna să primeşti mărgăritarul vieţii fără sfârşit precum copilul din poveste. Rotea elementele unui cub Rubik, fără să-i acorde prea multă atenţie până când văzu că are în faţa ei o cruce grecească, roşie. Pătrăţelele libere erau toate galbene. Crucea purtată de mâinile lui Iisus din Nazaret, Hristosul nostru. Adevărul făcut din sângele august al lui Dumnezeu. Durerea din Ghetsimani, suferinta din casa marelui preot, suferinta din pretoriu, suferinta din Golgota, suferinta din Ierusalim, suferinta din intregul univers. Suferinta lui nu a noastră se gândea Maria. Lacrimile de sânge ale lui. Cea mai mare suferinţa tot Dumnezeu o poate simţi fiindcă exponentul complexitatii conştiinţei sale e infinit, dar asta nu e nimic pentru el pentru ce el e infinit. Ocean de nestrăbătut, mare fără începuturi, focul care arde în deşert, focul care nu se mistuie niciodată. Binecuvântaţi sunt oamenii care l-au vazut pe Hristos. Cum ar putea fi altfel dacă a putut spune atunci ce se întamplă acum? Cum ar putea fi vreodată altfel? Cum ar putea sa nu fie viu cand a facut viaţa din pământ, cum face un ţăran o casă. Iar lacrimile ochilor nu ajung şi n-au ajuns niciodată. Fiecare om are nevoie de un înger, dar... de ce oare oamenii în care iţi pui cele mai mari speranţe, te dezamăgesc? Va avea vreodată şi ea un înger? Şi cântecul ăsta acum doar o întrista. Din cântecele străine Maria înţelegea cam doar refrenul, ceea ce totuşi era mult mai mult peste media

obişnuită în care erau inţelese cântecele occidentale de către tinerii din Republica Socialistă România. Cântecul o făcea să-şi amintească de Mihai şi nu mai voia să-şi amintească de el. Mihai era un băiat din aceeaşii clasă cu ea, mai mic cu un an decât ea. Ea avea 18 iar el 17. Şi era un băiat de care nu mai voia să ştie nimic pentru ca îl iubea de ani de zile şi el parcă era de pe alta planeta ori poate nu-i plăcea îndeajuns de ea ca să-i vadă sentimentele. Şi lumea era atât de pustie şi rece ca o noapte de iarnă lăsată peste un oraş în care nimeni nu iubeşte pe nimeni. Ce putea fi mai rău decât să stea cu el în bancă zi de zi, să-l audă vorbindu-i despre tot felul de lucruri, şi de cărţi interminabile şi de idei ale unor filozofi bărboşi şi despre care este adevarata semnificaţie a muzicii lui Johann Sebastian Bach şi de ce cartea *Don Quijote* este în două volume şi nu din unul singur şi ce a vazut Dante Alighieri în Paradis şi atâtea lucruri că te săturai de artă şi de toate lucrurile frumoase ale Pământului şi seara înainte să se ia curentul cand iţi făceai temele la mate erai atât de tristă şi seara era ca o cutie de scrisori goală şi te durea asfinţitul şi tonurile şi nuanţele sale de lumină şi te dureau zâmbetele tale de mâine pe care le păstrezi doar pentru Mihai şi te dureau pietricelele pe care le-ai adus de la munte câte una în fiecare an şi te dureau lacrimile şi te dureau porumbeii care veneau la fereastra ta şi Luna cea frumoasă care te privea cu lacrimile ei îngheţate şi te dureau şi te apăsau aripile îngerilor, te dureau cântecele frumoase şi te durea noaptea şi te dureau camioanele cu prelată ale soldaţilor în termen şi te dureau pensionarii care veneau acasă cu sticle goale de lapte şi te durea trigonometria din caiet şi Daciile 1300 care treceau şi te dureau visele şi te dureau toate frunzele astea din arborii de lângă trotuar care nu ştiau decât să-ţi foşnească în suflet şi închideai ochii şi nu-ţi mai doreai nimic şi trebuia să te grăbeşti să-ţi faci tema ca să nu o scrii la lampa cu petrol şi mai aveai atatea probleme de făcut şi viaţa nu e până la urmă poate decat durere anesteziată şi omul e făcut să sufere după cum scanteia este făcută ca să zboare cum scrie într-un loc pe o pagină al cărui colţ Maria l-a îndoit şi o durea inima lui Mihai. Fiecare om are nevoie de un înger, deşi sunt destui care nu o ştiu. Dar oare ce vrea să spună? Ce vrea El să spună? Ce se află în spatele acestor cuvinte şi ale celorlalte, ce vrea DOMNUL să spună; ce s-a aflat în inima Lui când a rostit Scriptura? *“Dar Eu vă spun: Să nu vă*

împotriviţi celui care vă face rău; ci, oricui te loveşte peste obrazul drept, întoarce-i şi pe celălalt.” Maria era sigură că dacă le-ar fi întrebat pe celelelte fete i-ar fi spus ca astea sunt prostii. Cand le privea îi făceau impresia unor oameni frumoşi şi minunaţi şi orbi cu sufletul scurtcircuitat. Iar ziua aceea cenuşie fusese minunată deşi fetele doar citisera în cameră iar Maria privise ploaia al cărei duruit pe acoperişul cabanei parca i se prelingea prin ochi până în înăuntrul ei făcându-i sufletul leoarcă. Cumva, era opusul lacrimilor. Iar fetele astea deşi nu puteau înţelege în întregime ce se întâmpla în sufletul Mariei erau nişte prietene minunate. Şi nici măcar nu se aleseseră unele pe altele să împartă camera împreună. Iar Maria se simţea atât de adesea ca un om care s-a trezit din somn de ceva vreme dar încă stă cu ochii închişi, înconjurat de zi şi atat de adesea se simţea biata Maria ca un om care nu Te vede si care îşi spune că încă e noapte, ca nu e zi, ca nu va fi niciodată zi, ca va fi noapte pentru totdeauna şi că nu va fi niciodată zi. Ce înseamnă asta? Şi ce înseamnă când te trezeşti dar ochii tăi rămân închişi asemeni ochilor pisoilor abia fătaţi? Ce înseamnă: *“Dar Eu vă spun: Să nu vă împotriviţi celui care vă face rău; ci, oricui te loveşte peste obrazul drept, întoarce-i şi pe celălalt.”*? Probabil că e un sentiment în spatele cuvintelor acestea, o stare a inimii, un sentiment pe care să-l poţi dezghioca cum scoţi miezul rodiei din coajă. Dar cu toate acestea fetele celelalte i-ar fi spus ca toate astea sunt cele mai mari prostii de pe faţa pământului. Maria nu ştia. Era doar o fată de şaptesprezece ani pe optâşpe dar simţea în sufletul ei nişte şuvoaie veşnice şi de aceea îşi repeta în gând cuvinte sacre pe care le vâra în sticle de umilinţă şi le azvârlea în valuri. Si probabil că sentimentul erau însuşi valurile care îi măturau cu zgomot nisipurile sufletului în fiecare dimineaţă, în fiecare noapte, în orice zi, mereu, aducând cochilii sparte şi acoperind cu apă litere scrise în nisip. Aceasta era prima piatră. *“Dar Eu vă spun: Să nu vă împotriviţi celui care vă face rău; ci, oricui te loveşte peste obrazul drept, întoarce-i şi pe celălalt.”* Aceste cuvinte ce parcă veniseră aici de pe celălalt ţărm al unei explozii atomice. Erau prima piatră, prima pietricică. La radio, Florian Pittiş nu se mai auzi şi începu cântecul de sfârşit de radio-emisie. Privind crucea de pe faţa cubului îşi amintea vara când avusese ocazia sa vadă într-un muzeu din Dobrogea un vas de lut pictat. În centru se afla o cruce grecească trasată cu roşu

iar în jurul ei pe marginea vasului se afla un chenar de peşti pictaţi, cinci peşti, fiecare cu altă culoare. Era un vas din primele secole ale creştinismului. Ca şi acum, la Brădet, fusese într-o tabără – numai că aceea era o tabără la mare. Atunci, stând în faţa vitrinei în muzeu, Maria încercase să presupună la ce era folosit oare vasul acela cand fusese făcut. Poate în el se ţineau fructele, sau apa pentru spălat pe mâini la masă. Nu ştia. Dar cum stătea şi îl privea reîntregit de către arheologii ce lipiseră cioburile se gândea cât e de vechi şi câte e de frumos mesajul pe care îl poarta; o cruce grecească înconjurată de un cerc de peşti. Sau poate se ţineau chiar peşti în el. -Dă-i mai tare, dă-i mai tare! Spuse una din fete aruncând cu o pernuţă în Maria care stătea în picioare lângă radioul destul de vechi aşezat pe pervazul ferestrei. Simţind perna ce îi aterizase pe picior şi privind ploaia ce căzând încă afară, căzând asemeni unor lacrimi secrete, Maria trase în sus cele două manete ale sonorului până când radioul începu să hârâie, lăsându-le apoi puţin mai jos. Prima pietricică. Un diamant făcut din cuvinte. Dar Mariei nu i se întamplase niciodată să aibă ocazia să întoarcă şi obrazul celălalt. Şi dacă i s-ar fi întamplat, de multe ori nu ştie daca l-ar fi întors. În societatea umană atât de mulţi oameni sunt aşa cum sunt şi cu toate astea Profetul a spus ca cel care te loveşte trebuie să te mai lovească odată. După Evanghelie cel care vrea să fie drept trebuie să-l suporte pe cel nedrept şi să-i ajute ascensiunea, să nu-i împiedice cu nimic nedreptatea. După Evanghelie tuturor celor răi trebuie să le meargă bine, i-ar Dumnezeu porunceşte robilor săi să fie sclavii celor răi, iar cei drepţi trebuie să fie loviţi pe obrazul drept, iar ei trebuie să-l întoarca şi pe cel stâng, trebuie să fie persecutaţi, dispretuiţi în fiecare zi; asta este Evanghelia. Şi probabil şi ăsta este un motiv pentru care este atât de puternică. Pentru că sunt unii oameni care vor sa fie pălmuiţi, persecutaţi şi dispretuiţi pentru Hristos. Si eu sunt unul dintre aceia, se gândi Maria. Una din fete, Maria cum stătea întoarsă spre fereastră, nu ştia cine, începu să se mişte prin cameră. Probabil să danseze. Cealaltă din cele care erau acum în cameră se ridică în picioare în pat, Maria putea să observe asta după scârţâit, şi spuse: -Disco Queen! Visul fusese atât de frumos. Visase unitatea la care se ţinuse jurământul lui Cristi dar în vis era un loc atât de frumos, era o unitate militară în care soldaţii erau îngeri. Şi Petra mergea pe

aleea principala a unităţii trecând pe lângă comandament şi pe lângă complexurile de locuit, nişte buncăre uriaşe despre care nu ştia cât sunt de adânci dar la suprafaţă aveau doar câte un nivel de doi metri şi jumătate pe ale caror terase se parcau tancuri, cu zidurile zugrăvite în model de camuflaj kaki. Unitatea respectivă la care fusese încorporat Cristi încerca sa fie mai performantă fiind înfiinţată la o data mai recentă – comparativ cu restul unităţilor militare din Republică, fiind totodata rezultatul unei *conlucrări* socialiste între RSR şi Iugoslavia. Şi, mergând printre buncăre – în vis - văzu puţin mai departe îngeri stând pe tancurile verzi sau gri. Erau îmbracaţi în haine kaki şi doar după felul în care străluceau şi după aripi se vedea că sunt îngeri. Maria acum ştia care era cea care dansa pe linoleum şi care sărea pe saltea. Privind ploaia le revedea cu sufletul, aşa cum erau acum în tabără cu părul lăsat liber după un an de purtat bentiţă de lunea până sâmbăta. Acuma în sfârşit purtau şi ziua nişte haine mai ca lumea şi nu uniforma aceea de care se săturaseră toate. Astăzi doar Maria purta uniformă, nu ştia nici ea de ce o adusese cu ea în tabără. Probabil se obişnuise cu ea şi de aceea o purta uneori şi în timpul liber. Întradevăr, în jocul de azi, asta e prima pietricică, se gândi Maria în timp ce îşi repetă cuvintele spuse de Boby: “I am the Disco Queen…” Prima pietricică din cer. Era o stea pe care o avea în palmă: Un sentiment o umplea asemeni luminii, cum umple lumina opalul unui pahar de vin. Aşa văzu Maria, privind ceea ce ţinea în palmele sufletului, că ceea ce ţine în mână este un diamant. Un diamant făcut din cuvinte. Şi mila Ta este asupra noastră. Când rostea cuvintele acestea, ele erau un diamant pe care îl ţinea în gură. Dacă aş fi acasă, la noapte aş dormi cu lumina aprinsă ca să nu plâng. Poate că iubirea e ca-n vorba aceea englezească: ‘Lovers are two kinds: *buyers* and *sellers.*’ Asta zice şi C.C. Catch: “*Daytime lovers love for sale.”* Nu pot sa cred. Eu cred ca indragostitii sunt de trei feluri: cei care cumpara, cei care vand si cei care dau, asa trebuie sa fie; the *givers*. Asta cred. Ca să nu plang aş dormi cu lumina aprinsă. Aici o să dorm cu becul stins şi cred că o să plâng. Însă cuvintele sunt acestea şi sunt totuşi incomprehensible. Nu le putem înţelege pentru că au fost gândite de o Conştiinţă infinită. Atunci cand faci asta ai câştigat; nimic din lumea asta nu te mai poate invinge. Atunci, şi dacă mori omorât de lumea asta, pentru tine moartea este o

victorie. Şi în plus, oricine îţi face vreun rau ţie sau altcuiva, îşi face un rau propriului său suflet. Vieţile celor răi sunt facute din ceară, picurând secundă cu secundă arsă de un foc nevazut. Evanghelia e indestructibilă asemeni oţelului inoxidabil. Dacă trăieşti Evanghelia, nu vei mai fi singur, Dumnezeul lui Avram, Isac şi Iacov e cu tine în fiecare clipă aşa că nu vei mai avea cum să fii singur. Şi dacă trăieşti Evanghelia nu vei mai putea spune niciodată că eşti neiubit pentru că Dumnezeu cel atat de frumos este iubirea ta pentru tine chiar în inima ta. Terasele buncărelor erau acoperite de urme de zăpadă şi se simţea un puternic miros de raşina sângerândă. Pantofii Mariei călcau prin zăpada care în puţin timp avea să dispară, dar în care se pastrau încă nenumarate urme de paşi. Şi atunci, aşa cum se afla acolo, - în vis – Maria spuse: 'Eu nu merit să mă aflu în prezenţa Ta... Nu voi merita niciodată să văd frumuseţea Ta...', Maria stătea cu fruntea în zăpadă şi se ruga când lacrimile îi deschiseră ochii văzu că e înconjurată din toate părţile de aripi albe de îngeri, albe asemeni aripilor de porumbel alb; îngerii o înconjurau pe Maria din toate părţile, asemeni unui glob de aripi, aripă lângă aripă, iar în mijlocul acelei sfere se afla prezenţa lui Dumnezeu, atât de aproape încat putea fi atinsă cu degetele. Vladislav Maria nu ştia cât timp a trecut aşa, ştia doar ca e viu. Mariei nu i se intamplase niciodată să trebuiască să întoarcă obrazul celălalt ca să mai primească o palmă. Unchiului ei Iosâv în schimb, da – când era un copilandru; însă palma a doua nu mai venise. Niciodată nu eşti prea mic pentru a fi un soldat al lui Hristos. Şi copiii pot să fie Eroi ai Împărăţiei Cerurilor. Da, împărăţia cerurilor. Ţara cea mai tare pe care majoritatea oamenilor nu o vor vedea niciodată. Toţi activiştii aceştia, toţi comuniştii, toţi fanaticii idealismului materialist şi toţi ofiţerii şi secretarii Partidului, toţi secretarii cu propaganda, toţi ilegaliştii şi toţi informatorii vor rămâne în RSR sub flacăra eternă. Ca să vezi împăraţia nu poţi rămâne activist, comunist, ateu, ofiţer de securitate, propagandist pe bonuri la abator, nu mai poţi fi mândru că eşti ilegalist daca vrei să vezi împaraţia. Dacă eşti informator trebuie să-ţi coşi buzele şi să-ţi tai mâna cu care scrii dacă vrei să vezi împărăţia cerurilor. Unchiului ei i se întamplase, în schimb, să întoarca obrazul când era copilandru la vacile CAP-ului. Era un vas de ceramică pictată găsit în situl arhelogic al oraşului antic Tomis, datat de către cercetatori

ca aparţinand celei de-a doua jumătăţi a secolului al treilea. Era uşor aplatizat, şi cel mai probabil era un vas cu o destinatie specială, acum necunoscută. Privindu-l mai cu atentie în vitrina Muzeului de Istorie şi Arheologie din Constanta eleva Vladislav Maria se gândea că poate era un vas consacrat pentru vin. Şi poate asta era explicaţia pentru ce – aşa cum avea un chenar de peşti pe interior -, pe exterior era pictată într-o nuanţa turcoaz verzui o viţa de vie care pornea din centru şi se ramifica în toate direcţiile întâlnindu-se spre marginea vasului tot sub forma unui chenar, însă de frunze de viţă de vie. Dar nici unul dintre cei ce se ocupaseră de vas nu scrisese în notiţa de pe vitrină aceasta posibilitate a destinaţiei de origine a vasului, ori poate nu fusese permis de către Direcţia de Ştiinte Istorice a RSR. De ce? Iisus nu spune de ce. De ce? Pentru că aşa a spus Iisus. Dar cine e Iisus? Dumnezeu cum scrie in Scripturi. Ăsta e tot răspunsul care ni s-a dat vreodată. Maria îşi amintea o gravură în lemn care îi placuse mult numită *“Drumul spre Emaus”* făcută la începutul secolului de pictorul Karl Schmidt-Rottluff. Erau doi ucenici trişti şi era Iisus şi era drumul şi vântul printre arbori şi era soarele care în curând urma să asfinţească. Dar cel cu adevărat strălucitor era Iisus Hristos, pe care ucenicii înca nu îl văzuseră. Deşi gravura arăta de parcă era un produs al artei primitive, îi plăcea pentru că aşa şi-l imagina ea pe Iisus când a spus de exemplu cuvintele la care medita astăzi: Atât de curat şi atât de nevinovat încat nu poţi spune decât: ‘El este Dumnezeu printre noi.’ Şi să taci cum n-ai mai tăcut niciodată, pe urmă. ‘Am nevoie de ceva sfânt. Am nevoie de Hristos. De o inimă făcută din lacrimi care să spele picioarele lui Mesia’, se gândea eleva Vladislav în timp ce rotea pătrăţelele colorate ale cubului. Pentru că este iubire materializata, o iubire mai mare decat universul. O iubire pe care daca vrei sa o afli, o vei afla, o iubire în jurul căreia gravitează galaxiile asemeni frunzelor galbene purtate de respiraţia sărutului toamnei, o iubire spre care curg galaxiile într-un şuvoi aproape nesfârşit, dar vei afla tu toate acestea? Toate lucrurile pe care Maria le vedea cu ochi facuti din suflet amestecat cu Duh Sfant. In acea gravură Cleopa şi celălalt ucenic au ochii închişi iar Domnul are privirea atât de vie, privirea lui Dumnezeu, Domnul meu, care mă vede. În acea gravură Cleopa şi celălalt ucenic sunt atât de trişti iar Isus e chiar între ei şi ar fi deajuns ca El să ridice mainile

ca cerurile să se cutremure şi universul să se năruie. Dar Cleopa are ochii închisi şi celalalt ucenic are ochii inchisi şi nici Cleopa nu vede şi totusi nici eu nu văd, îşi spunea Maria în timp ce stătea la fereastră şi privea ploaia de august ce şiroia totul afară. -Chem prezenta Ta peste mine şi stiu ca atata imi este deajuns, ii spunea Maria Domnului ei. Fă-mă să înţeleg cuvintele, deschide crinul înţelepciunii Tale în ochii mei. Fii viu în mine şi fă-mă pe mine vie în tine. Fii mereu la dreapta mea, ţine Mâna ta pe mâna mea, sprijină-ţi Fruntea pe fruntea mea, pune inima Ta de Duh Sfant în inima mea. Fii viu în mine şi fă-mă vie pentru totdeauna. Fă-mă să nu te părăsesc niciodată. Fă-mă să trăiesc pentru o mai mare glorificare a Ta. ...se ruga ea. Dacă nu e nimeni în jur faţă de care să-ţi mărturiseşti credinţa, mărturiseşte-ţi-o faţa de Dumnezeu pentru ca fericirea este o rugăciune în faţa unui perete gol. Pentru că statul în genunchi este mult mai confortabil decat statul într-un fotoliu de catifea. Sărăcia e un dar, e bine să fii umil, e okay să suferi în fiecare zi, e okay să ţi se întâmple să nu ai ce mânca seara, să nu ai nimic afară de El, din cauza sufletului tău. Nu e nimic dacă nu primim explicaţii, pentru că teologia e doar reflexia revelaţiei aşa cum cerul se oglindeşte într-un râu, iar noi avem nevoie de Hristos. Daca tu ai nevoie de altceva atunci nu ai nevoie de ceea ce ai nevoie. Pentru că prin lumea aceasta cu sufletul făcut din durere tu trebuie să fii viu aşa cum nimic altceva nu mai este pe pământ. Aceasta era exhortaţia vieţii trăită de Maria. Fericirea fără Domnul e nefericire, pentru că nu-L are pe Domnul. Nefericirea cu Domnul e fericire, pentru ca Îl are pe Domnul. Nu te teme să plângi pentru că lacrimile suntem noi, nesfârşite precum stelele, nu te teme de durere pentru că durerea ta eşti tu, pentru că durerea ta este bucurie. Nu da înapoi să fii viu, pentru că doar ochii pot vedea lumina desfăcându-se în petale şi doar o inimă poate vedea adevărul. Nu te teme. Nu te teme aşadar. Cât despre moarte, după ce vei fi murit, vei vedea că trăieşti. Oricât de multe lacrimi ar fi pe un ochi o mână bună le poate şterge pe toate dintr-o dată. Durerea nu înseamnă decât că eşti viu. Aminteşte-ţi de cum a fost când te-ai născut. Acum cred ca sigur te-am făcut să zâmbeşti. Iar Maria... e aici, priveşte şi ascultă ploaia de afara, gânditoare: Dacă vrei iubire mergi la Hristos, căci doar în inima privirii lui vei găsi iubire. Dacă vrei prietenie mergi la Hristos căci doar în El vei gasi un Prieten; de ce? Pentru că nici tu nu poţi fi un

prieten şi pentru că nici eu nu pot fi. Toate lucrurile acestea şi le spunea Maria în timp ce işi repeta cuvintele din Evanghelie pe care voia să le înveţe. ‘Şi de întrebi de durere, durerea e o cunună. Iar de va fi să fii martir, - orice formă ar avea acel martiriu în viaţa ta -, să nu-ţi fie frica să fii martir. Cât am putut să iubesc, ani de zile, n-am vrut, acum aş vrea dar nu se mai poate. Sunt un Julio, lăsând cartea din mână pe malul mării cu valuri gigantice ca diviziile de infanterie, cu sufletul în cârje şi plângând - ca un rob evreu închis pe undeva prin Babilon - pe şase coarde. Mamă te-am dezamăgit; nu vei avea niciodată un nepot. I-am spus unui medic care mi-a spus să-mi găsesc o fată, iam spus că da mi-ar plăcea să am o familie, mai ales după ce dumneata nu mai eşti aici, să am copii şi o soţie, iar medicul a zis că nu ştie dacă e o idee bună să am copii şi atunci eu m-am gândit că atunci nu-mi mai trebuie nimic. Sunt un Brendan pe ape. Dumneata m-ai făcut doar pe mine, iar eu te-am dezamăgit. Doctorii în literatură spun că textele medievale numite saga sunt crude, dar adevărul e altul, acela că viaţa este crudă, cum nici o imagine, o povestire sau o sabie nu a reuşit să o reprezinte. Sunt un Brendan pe ape cântând *Knockin*' *On Heaven*'*s Door*, dar Mamă pentru noi Haţegul este pământul celor şapte sate şi vârfurile din Retezat sunt piramidele satelor noastre, mai vechi decât orice piramide ar putea fi, Retezatul e un cromleh fiindcă ducând spre cer orice munte e sacru, dumneata eşti vie cum nimeni nu e pe lume, iar eu sunt un chip de piatră, mort, cu ochi deschişi şi orbi, mereu am o ideogramă pe frunte, o linie crestată de un stilus invizibil, litera I, tragica literă I a limbii engleze şi întrebându-mă ce înseamnă cred că în sfârşit o pot citi, am o ideogramă pe frunte, toată vinovăţia mea, un semn runic scris de sabia lui Dumnezeu, iar semnul lui Cain e semnul încruntării fiindcă noi oamenii, toţi, suntem nişte albine care nu credem în prisăcar fiindcă nu i-am văzut niciodată chipul, însă ce pot spune mai mult decât că sunt o tragedie scrisă de Dumnezeu? Eu, eu am un Zid al Plangerii intr-un perete al camerei mele. Acolo e.’ *Cu câteva zile în urmă tovarăşa profesor de limbă rusă, tovarăşa Liuba, care – dupa cum presupun că ştiţi – este o profesoară din Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste care a venit aici într-un schimb de experientă, deşi este o profesoară foarte bine calificată, predă la liceu şi nu la facultate pentru că programul, iniţiat de URSS, este focalizat asupra*

invatamantului liceal, totuşi a avut neinspirata idee să proiecteze filmul Solaris, care deşi a fost produs de Mosfilm, este plin până la refuz de imagistică şi simboluri creştine. Eu personal, ca şi colegă a tovarăşei sovietice, mi-am exprimat o dezaprobare fermă, dar având în vedere statutul preferenţial al tovarăşei profesor moscovite, decizia dânsei a primat. I-am spus oricum, că e mare păcat că în Uniunea Sovietica se fac asemenea filme şi că în Republica Socialista Romania niciodata nu li s-ar fi aprobat turnarea. Cât despre tov. Liuba trebuie să vă mărturisesc că am oarecare dubii referitor la sănătatea ideologică a dânsei, deşi a venit insoţita de informaţii ireproşabile. Dar, după cum v-am mai spus, o suspectez şi pe dânsa de faptul că devotamentul dânsei pentru PCUS şi pentru ideologia noastră în general să nu fie unul sută la sută. Deasemenea gestul tovarăşei profesor sovietic de a difuza filmul acela arata înca o dată lipsa de discernământ ideologic care parcă ar începe să ia ampolare în URSS; (toate acestea bineinteles în cazul în care aceste indicii sunt autentice şi nu o acoperire pentru spionaj în favoarea URSS). Trebuie să vă mai atrag atenţia şi asupra faptului că unii elevi au arătat un oarecare interes filmului sovietic, in special două din elevele despre care fac prezentul raport: Ronaï Roberta şi Vladislav Petra. Mai ales acestea doua au comentat filmul aproape în intregime (nu l-au văzut tot pentru ca au ajuns mai târziu de la o excursie în padure), împreună cu încă trei elevi dintr-o clasă paralelă dintre care unul a venit şi mi-a furnizat informaţia. Numele celorlalţi elevi sunt: Cenuşă Octavia şi Mic Radu. Elevul care m-a informat e în aceeaşi clasă cu ei aşa că îi pot supraveghea destul de bine fără să fac un prea mare efort personal. În timp probabil ar trebui luate masuri pentru că văd că unii dintre elevi au tendinţa de a nu fi pe linie, fie că la unii e doar o fronda tinerească legata de modă şi muzica populară în rândurile tineretului, în special cea străină sau că e – ca în cazul elevelor Vladislav şi Ronaï - o opoziţie nedeclarată dar reală în convingerile lor, legată de flagelul misticismului. Cred că este de prisos să mai spun că fiecare în cultul lor de Paşti merg la împărtăşanie, iar în decembrie le prindem mergând cu colindul. Trebuie să se facă ceva. Cartea aceasta e o carte scrisă în genunchi. Dar totodată, deşi lucrurile infăţişate aici au trecut - în acele câteva minute cât domnişoara Vladislav a stat la fereastra – prin sufletul ei, forma în care aceste

lucruri sunt prezentate nu este aceeasi cu cea în care au avut loc cu adevarat. Şi alte lucruri pe care le poţi vedea şi cerceta pe aceste pagini nu au existat niciodată nici altele asemenea lor, dar cronicarul nu stie daca poate face ceva în privinţa asta *pentru că zilele sunt rele.* Pentru că toate lucrurile care s-au oprit pentru puţin timp în inima Mariei Vladislav sunt trecute prin filtrul cronicarului. Cum s-ar putea altfel? Credeţi oare că mânia lui Ahile Peleianul a fost identică celei puse în hexametri de acel bătrân orb? Filtrul acestei cronici în acelaşi timp reflectă şi refractă imaginea Mariei până când se ajunge la o altă Marie, de data aceasta făcută în întregime din lumină sufletească şi poate mai complexă aşa cum sufletul şi lumina se amestecă uneori devenind altceva aşa cum se amestecă mainile noastre încât nu mai ştim care e a mea si care este a ta. Există trei versiuni asupra acestei povesti, prima fiind sufletul Mariei Vladislav cunoscut doar de Dumnezeu, a doua fiind viaţa Mariei pe care o cunoaste doar ea însăşi, iar a treia fiind cea conţinută de aceste biete pagini mâzgălite aşa cum crengile şi crenguţele copacilor mâzgălesc cerul acoperindu-l cu complicate ideograme zgâriate de copii în noroiul zbicit de lângă bălţile de după ploaie, iar dintre aceste trei versiuni nu aveţi acces decât la această stenogramă de sentimente, şi deşi nici eu nu cunosc cartea scrisă de Dumnezeu despre Petra, nădăjduiesc ca Dumnezeu cel îndurător să-mi accepte desenul stângaci ca şi un comentariu la sufletul Mariei, la sufletul Petrei Vladislav. Şi, în plus, la lentila astronomului, cronicarul aici de faţă, - doar un vameş nenorocit - adaugă ochii îngerilor pentru că Dumnezeu să poată fi văzut şi Petra să poata marturisi. Cartea aceasta e o carte scrisă în genunchi şi menirea omului este îngenuncherea. Aşa se gândea ea. Iar *“Un veac de singuratate”* e o carte cinstită, e o Scriptură a liberalismului secolului XIX - cum a fost şi concepută de Márquez – şi a luptei pentru o libertate neînţeleasă şi a căutării unui Ideal fabricat, plina de eşec în a fi pur şi simplu uman. Deşi e plină de abjecţii, cartea e o oglindă pusă de Márquez şi de Dumnezeu în faţa animalului condamnat la libertate contemporan, urmaşul omului de ieri. Pentru că miza existenţei lui Dumnezeu şi a credinţei în această existenţă e atât de mare încât omul nici n-o poate vedea, doar Duhul lui Dumnezeu o poate vedea pentru om. Iar oameni vor fi până la sfârşit, sau mai bine zis vor fi şi oameni până la sfârşit,

pentru că a fi cu adevarat uman înseamnă a-L avea cu adevarat pe Hristos în tine. Dar nu se poate să priveşti filmul de animaţie “Maria Mirabela” fără să visezi o clipă la frumosul vis roşu al comunismului. Dar pot oamenii să devină fluturi? Ce ar raspunde cele doua fetiţe la întrebarea aceasta? Dar, mai ales, – se întreba Petra, care este răspunsul lui Hristos? Care e răspunsul? De ce, dacă fantasma comunismului e fermecatoare asemenea unui vis visat de un copilaş de şapte ani, de ce, de ce oamenii nu devin niciodată fluturi? De ce nu ne e dat să devenim fluturi, se gândea Petra în timp ce ploaia îi răcorea ochii picăturile ei stropindu-i faţa prin fereastra pe care tocmai o deschisese. Cântecul care de-abia începuse hârâia la radiul care pierduse semnalul, dar Petra nu-l mai auzea. De ce? Şi de ce sunt stelele încă doar nişte scântei născute din flăcările unui foc de tabără ridicat înaintea de plecarea acasă? “Cântec De Pionier (Partidului): Purtăm cravate roşii/ În frunte-avem insigne/ Suntem noi, pionierii/ Republica de mâine// Cu steagul roşu-n suflet/ Partidul în privire/ Oţel ne curge-n vine/ Şi codrul şi-al lui foşnet// În inimi Idealul/ Acelei lumi mai drepte/ Sub steaua roşie, sacră/ A Cârmei înţelepte// Scutieri Domniei Tale/ Îţi suntem noi armata/ Conducator al nostru/ Tovaraş Nicolae.” Oamenii nu pot să devină fluturi. Doar copiii pot crede asta, pionierii care suflă dimineaţa şi seara în goarnele nichelate ale detaşamentului. Petra îşi duse mana în dreptul feţei şi-şi apăsă ochii şi sprâncenele cu degetele. Parca se trezise dintr-o transă. Îşi luă degetele de pe pleoape şi privi ploaia care cădea în faţa ei, dincolo de fereastra deschisa, le auzi pe fete ţipând şi râzând şi auzi hârâitul radioului. Era inapoi. Acum era inapoi. Nu ştia unde fusese, dar acum era iarasi prezentă. Da, muzică străină, dans, ceai şi distractie, gălăgie şi vară şi optâşpe ani, frumoşi de parca ar fi optâşpe gladiole. Aerul umed îi inconjura faţa şi mâinile şi ploaia purtata de vânt făcea ca toată imaginea de dincolo de fereastră cu bradul acela crescut chiar lângă peretele cladirii şi oglindit laolaltă cu cerul în două baltoace de sub geam să pară o fotografie mişcată. Şi ce spun toate lucrurile vizibile si invizibile? Ce spun toate? Că va începe ceva în ţara de dincolo de noapte. Va începe atât de curând încât deja se aude muzica nesfarşită a cerului. ‘Dar cel mai înspăimântător lucru de pe pământ este un frigider gol. Cel mai groaznic lucru de pe pământ este un frigider gol, însă cel mai frumos lucru nu e unul

plin. Şi în zilele noastre de astăzi copii noştri flămânzi *omagiază* conducătorii iluminaţi şi slujitorii lor sătui. Un stadion întreg de pionieri nevinovaţi adorând Imaginea,' se gândea Petra stând la fereastră. "Cântec de pionier (Odă): Purtăm cravate roşii/ În frunte-avem insigne/ Suntem noi pionierii/ Republica de mâine// Cu steagul roşu-n suflet/ Iubit Partid în inimi/ Oţel ne curge-n vine/ şi codrul şi-al lui foşnet// Purtăm în ochi Ideea/ Acelei lumi mai drepte/ Sub steaua roşie sacră/ Cu marginile drepte// E-al României fiul/ Ne-ndrumă *El* spre-un Mâine/ Mai bun, mai drept sub steagul/ De purpură-n lumine// El e imboldul nostru/ Să ne-avântăm spre stele/ Aici sub ceru-albastru/ Tovaraş Nicolae." Şi desigur, *profetii* Imaginii. Constantin Noica ‒ sus pe munte - scriind teologia naţională a poporului Imaginii. Iar jos în vale toţi ceilalţi. Însa noi suntem flămânzi, suntem atât de flămânzi şi de slabi şi ne târâm pe-aici ca nişte câini, unii gudurându-ne, alţii tremurând. Aici secretarul general, voievodul Nicolae din Scorniceşti înconjurat de soboarele de boieri şi boiernaşi, l-a înlocuit prin părţile noastre pe Mesia. El a venit şi ne-a spus cum să trăim, unde să locuim cu toţii, ce să gândim, cât şi ce să mâncăm şi probabil el ne va spune când să murim. El este dumnezeul nostru înconjurat din toate partile ca de nişte soboare de îngeri, înconjurat de slujitori devotaţi care şi-ar vinde şi mamele şi tatii, şi fraţii şi surorile pentru o ciorbă din ciolan. Icoanele geniului *său*, Imaginea sa e în fiecare halaă de fabrică, în fiecare cameră de interogatorii a Securităţii, Portretul său e agăţat în perete în fiecare magazin fără marfă, e purtat pe brate la fiecare zi de 1 Mai si 23 August, patronează fiecară uzină sau fabrică din Republica Socialista Romania, fiecare clădire publică a statului, fiecare sediu al CEC-ului, fiecare şedinţa UTC, fiecare clasă de liceu, fiecare grupă de şoimi ai patriei, fiecare sală de maternitate şi fiecare ghişeu de pensii şi trecerea vremii va aseza Portretul în iconostasul fiecărei biserici pentru că el este domnul şi dumnezeul nostru, realitatea ce ne înconjoară e toată creată de el şi de îngerii săi şi el ne cere acest post care durează deja de ani de zile şi el e Parintele nostru, el este glorioasa continuare a domnitorilor nostri pământeni, Neagoe Basarab i-a prefigurat înţelepciunea, Ştefan cel Mare i-a prefigurat dragostea penru popor, Iancu de Hunedoara i-a anticipat lupta neobosită recunoscută în afara ţărişoarei noastre, Mircea cel Mare i-a

anticipat dragostea pentru ţară. În el se regăsesc Alexandru Ioan Cuza şi Bălcescu, Horea şi Avram Iancu. Traian şi Decebal ii sunt doar precursori, iar adevăratul său corespondent – şi acela umbrit de zorii noii aurore roşii şi tricolore – nu e altul decat Pericle atenianul, Pericle din Atena, antecesor al lui Nicolae dacoromânul, Nicolae din Bucuresti iar noi parcă nu putem face nimic, suntem atat de neputincioşi şi slăbiţi de parcă am fi în mijlocul unui vis urât, îngroziţi şi gata să strigăm dacă am crede cu adevărat că e cineva care să ne chiar audă, şi toate astea inainte să ne trezească Radiojurnalul şi să ne spună ca soarele e iarăşi deasupra lumii noi proiectate de această fiinţa perfectă, Tovaraşul, care fără îndoială că nu peste multa vreme se va autosanctifica. Pentru că doar copiii pot crede în comunism. Iar tu, şi dacă îţi este pusă ţeava pistolului la tamplă sau ai opt baionete de arme Kalaşnikov ce tocmai au fost armate îndreptate spre tine să ştii că Hristos te poate şi învia. Privea cubul multicolor de plastic pe care îl ţinea între degetele ei finuţe. O cruce grecească roşie pe un fond galben. Arăta întrutotul vechilor picturi de manuscris creştin din Irlanda veche. Poate galbenul era un pic diferit de galbenul cald şi stins dar totusi atât de viu din vechile evanghelii pictate de creştinii celţi ai primului mileniu din Armagh, Kells, Durrow, insula Iona, Lindisfarne. Oameni care pictau cu aur. Şi faţa cubului strălucea în faţa ei asemeni unei miniaturi de manuscris, asemeni unei cruci greceşti pe o pagină îngălbenită zugrăvite cu vin gros şi aur amestecate cu ulei de măslin, tămâie şi răşină. Plasticul cubului Rubik strălucea în lumina furtunii de afară, faţa sa păstrând parcă imanent Evanghelia asemeni tuturor vestigiilor aflate în vitrinele muzeelor ori pe rafturile colecţionarilor sau înca îngropate în ţărâna care îngroapă totul pentru că ţărâna e mantia timpului, toate vestigiile rămase de la alţi

Şi eu i-am răspuns îngerului, spunându-i: În filmul *Pui de corbi* al lui Carlos Saura, pe care nu îl mai am, este o secvenţă în care Ana, una din fetiţele orfane se trezeşte noaptea în camera întunecată şi începe să strige: "*Mama! Mama!... Mama! Mama!*" Copilul ăsta din film am cam devenit eu. Eu nu te-am uitat niciodată, însă dumneata îţi aminteşti mereu de mine. Mamă, dumneata eşti mai frumoasă decât Whitney Houston cântând *I*

Will Always Love You şi ştiu că moartea e o minciună şi că acestea sunt cuvintele tale pentru mine. Eu i-am răspuns îngerului: E adevărat eu toată viaţa am fost Micul Prinţ şi tu eşti Mama mea, Mama Micului Prinţ, mai importantă decât orice poate fi vreodată numit pe pământ, decât orice prieten rătăcit în deşertul propriului suflet, decât orice iubire fie ea cât de unică şi de plină de ghimpi şi decât tot Pământul acesta, fie el oricât de scump amintirii pentru că ceea ce dă frumuseţe amintirii eşti tu, Mamă, şi pentru că ceea ce am învăţat sub ocrotirea dumitale este că tot ceea ce dă frumuseţe vieţii este la cât eşti dispus să renunţi din ea pentru ceva mai înalt şi în plus noi toţi care suntem, suntem frumuseţe în loc de cenuşă şi gândindu-mă la tine mă gândesc că poate de aceea ai plecat zâmbind ca un copil pentru că înainte să pleci Dumnezeu ţi-a spus că sărutul tău mă va învia, iar eu de va fi vreodată să am un copil rugăciunea mea pentru el către Dumnezeu din cer va fi să mi te dea înapoi pe tine. Mamă, tu ţi-ai găsit pacea în pacea mănăstirilor, iar preotul care te ştia cel mai bine a spus că dumneata ai fost o candelă aprinsă şi sufletul tău avea ceva din sfinţenia împărtăşită din toate bisericuţele tăcute şi luminate în penumbră în care am fost cu tine, Mamă în care stăteau în picioare înainte de a se pune pe genunchi pentru rugăciune grupuri de femei simple de la ţară fiecare cu un alt fel de a-şi pune baticul desprinse parcă din tablourile cu imagini butucănoase şi *reale* pictate pe sticlă irizată ca un vitraliu ale lui Generalič. Îmi amintesc cum citeai în cartea *Genji* şi în cartea *Întâmplări din pavilionul roşu,* cum mergeau nobilii japonezi de se retrăgeau pentru o vreme la mănăstiri de ale lor. Şi dumneata ai citit prima povestirea *Maica de la capătul celor nouăzeci şi opt de trepte* din cartea *Zbucium (proză feminină chineză)*; le povesteai prietenilor tăi şi copiilor lor care deja erau şi ei oameni mari când mergeam cu ei vineri noaptea la maslu la mănăstire dar reacţionau ca oamenii mari care priveau desenele lui de Saint-Exupery, nu înţelegeau, nu degeaba am spus că dumneata trebuie să fii Mama Micului Prinţ, eu însă în acest moment nu mă simt ca un prinţ, mai degrabă mă simt ca soldatul din povestirea lui Salinger. Însă când ascult un cântec anume al lui Mireille Mathieu îmi ies flăcări din care picură petrol din tălpi şi trec printre stele ca în albastrele vitralii cinematografice colorate şi şlefuite de Marc Chagall până spre tainicul loc în care eşti dumneata acum

luminată de Chipul lui Dumnezeu. Da probabil că eu trebui să fiu soldatul american, iar dumneata eşti Esmé şi eşti mult mai deosebită decât Esmé deşi Esmé e îngerul păzitor al soldatului, pentru mine eşti tot ce ar putea fi vreodată şi acum am pierdut tot ca Feodor Mihailovici Dostoievski la ruletă, dar după ce tortura ultimei secunde din ceea ce oamenii numesc de obicei viaţă va trece în sfârşit, atunci voi primi totul înapoi, atunci îmi voi trăi menirea şi voi fi fericit cum pe pământ nu am fost decât împreună cu dumneata, Mamă, atunci vom fi aşa cum am fost proiectaţi să fim şi vom fi cu adevărat noi înşine, lumea nu va şti nimic, dar în ceruri noi doi ne vom bucura şi va fi acolo sus unde dumneata mă iubeşti şi inima ta e pentru mine acest singur, păcătos şi atunci în clipa aceea de eternitate atât de mântuit pentru totdeauna o bucurie mai mare decât ar fi aici jos în România dacă Regele Mihai I ar fi repus în drepturi, iar eu acolo as fi pe veci un *melekh* peste mine însuşi şi nu un *lamekh* asuprit de sine însuşi. În rest pe aici e aşa de cum îi e păsării să-şi târască aripile rupte în mlaştinile de pe malul celălalt al lacului artificial unde am mers noi trei atunci să adunăm scoici şi ceasornicul universului trebuia să se oprească în loc acum două săptămâni şi jumătate ca la moartea lui Isus Hristos. Vreau să-ţi spun o poveste veche, Mămică, despre mama Părintelui Arsenie, acest sfânt al pământurilor noastre. Femeia care a născut Soarele şi Luna. P-aicea la Hateg pân părţile noastre Soarele adăsta mai mult ca prin alte locuri. O fost undeva prin nişte locuri îndepartate o femeie care o purtat Soarele şi Luna în pantec, şi Soarele şi Luna în plamadire îi picurau în privire, transformându-i lacrimile în tămâie. Şi când născu fu răsăritul. Primul răsărit al Soarelui cu raze zgrunţuroase şi zdrenţuite de aur, primul răsărit de Lună cu strălucire rembrandtiană de diamante indigo. De fapt Soarele şi Luna sunt una, un singur om, Soarele şi Luna sunt omul purtator de nimb şi sufletul indigo al omului. Ea le-o născut pe amândouă dar de fapt Soarele şi Luna sunt una, sunt un singur om. Soarele e trupul şi Luna sufletul, ori Luna e trupul şi Soarele sufletul dar asta nimeni n-o mai stie. P-aicea pân părţile noastre Soarele adasta mai mult ca prin alte locuri şi Luna scapără noaptea ca Soarele cum scapără solzii de păstrăv în răsărit. Pe aici prin ţara asta Soarele multă vreme răsări din codrul de după Prislop fiindcă lumina răsare din singurătate iar pustiul pentru sfinţi e o mama iar noaptea Luna ardea ca un

galben de aur din turnul bisericii lui Nicodim din Tismana, bisericuţa de piatră veche, ortodoxă dar aducând a templu budist. De fapt Soarele şi Luna sunt una, sunt un singur om. Acuma de mult Soarele nu mai răsări, şi nici Luna – sufletul lui; nu le mai vedem pe cer. Oamenii însă zic că Soarele e aici, cumva, şi Luna – altfel n-ar mai fi lumină. Noi nu mai avem decât cerul, pătat de puzderii de picuri de stele şi lumina asta fara sursă despre care filozofii spun ca nu ştiu de unde vine. Asta conţin toate cartile lor, asta spun cei ce le-au citit pe toate. Mamă, cum pot să spună oamenii că acum pe pământ nu se mai întâmplă miracole când chiar eu am scos la atelierul foto o fotografie de-a ta scanată, făcută în anii ˈ70 cu colegele şi colegii profesori de la şcoala din Sânpetru şi acuma am văzut aici în lumina asta transparentă de chilie de o zi şi o noapte că pe imaginea fotografică pe negrul părului tău, negrul de corb al părului tău pe care atâta l-am iubit din copilărie, strălucesc stelele Carului Mic cu oiştea Stelei Polare. Dumneata eşti acum în stele, Mamă, acum tu eşti în cer, da, probabil că acum tu eşti în pâlcul de lumină al Maicii Domnului, pe care oricum ar fi nici o Reformă religioasă n-o poate scoate afară din cer, nici fariseii din ziua de azi care unde te doare mai tare acolo pun degetul mereu şi care apasă unde apasă greutatea mai greu şi nu vreau să încerc să fiu eu Walter Scott dar sunt prea mulţi credincioşi care nu ştiu când e vorba de altă persoană decât să râdă, sunt mari urmaşi ai lui Christos dar nu-i lasă pe nenorociţi nici să jelească în pace şi uneori consider deşi sunt mistic că avem nevoie să se mai întoarcă puţin şi domnul Voltaire ca un alt Vlad Ţepeş - al ciocoilor spirituali din Biserică -, tu eşti în Ierusalim pe stea, acum tu EŞTI Mama Micului Prinţ, Mamă. Acum diadema ta, pentru care nu s-au găsit niciodată bani jos pe pământ, sus în cer este cununa de pietre de lumină şlefuită a Ursei Mici cu ametistul în patru colţuri al Stelei Polare. Cât despre mine - care de micuţ la genunchiul tău în biblioteca tatei am învăţat legea aproape benedictină a scrisului: dacă vrei să scrii, citeşte -, cred că acum e rândul meu, iar în celelalte lucruri şi eu ca atâţia alţi pelerini vreau să plec, nimic nu mă mai ţine pe pământ, iubirea mea a plecat odată cu dumneata. Sunt doar o creatură “amărâtă” prăbuşit într-un oratoriu pe un covor diagonal şi între un dulap scund aflat pe podea în care nu este nimic şi o icoană măiastră cum nici măcar icoanele nu sunt de obicei, neobişnuită ca poarta spre veşnicele

câmpuri ale vânătoarei şi prin sufletul meu a trecut atâta timp şi am uitat că oamenii am fost proiectaţi să ne bucurăm pentru fiecare lucru şi să avem sfere luminoase în jurul frunţilor noastre înfrânte şi singurul lucru pe care îl pot face e să realizez ca Shoby că tu eşti pentru mine tot ceea ce este mai important, Mamă şi altceva nu sunt în stare să fac. Dacă Teologia mi-ar da putinţa de alegere, aş muri chiar acum ca o piele roşie, aş fi murit în timpul ce a trecut de când am fost despărţiţi. E adevărat viaţa privită dintr-un oratoriu e frumoasă chiar de nu poţi să te rogi, dar nici măcar acesta nu e lucrul cel mai important pe lângă dragostea de Dumnezeu. Acum când stau acasă singur în camera mică şi aud prin fereastra cu un singur geam închis cum afară în cei doi salcâmi de la bloc păsările cântă împreună cu Celine Dion *My Heart Will Go On* – acest cântec dispreţuit de ignoranţi şi preţuit de ceilalţi, ca orice iubire, cât despre imaginea cât o carte poştală pe YouTube a Titanicului pe jumătate scufundându-se Muzele au spus poate: There goes the civilization; - mă gândesc că nu viaţa, nu frumuseţea veşnică a vieţii, nu Felix ci tu, Mamă, tu eşti lucrul cel mai important, pe lângă dragostea de Dumnezeu şi tot ceea ce-mi doresc de la viaţă, evanescentă şi eternă, e să ne revedem toţi trei şi să fim împreună şi să fim fericiţi ca Dumnezeu, cei care ne-au numit mama lui Felix şi Felix pentru totdeauna şi mi-e dor de dumneata, Mamă, îmi amintesc scrisul tău, felul în care îmi scriai numele, eu am fost şi sunt iubirea ta, Mamă, şi tu eşti a mea, cât voi trăi adică veşnic. cum mă chemai şi cum îmi modificai numele: Fekis, Fekys, Feki, Felixuţ, Flexli, Felixior, Fexli, Fexuţ, Felixel, Flex, Fe – cum îmi ziceau Marian fie iertat şi Nicoleta -, Felician şi cât n-aş da să mi le amintesc pe toate, aş da jumătate din sângele meu ca Garoffi. Pe Pământ e adevărat, nu ne vom mai putea vedea ca înainte niciodată şi am rămas singur pe pământul acesta înoptat unde este 20:57 şi la blocul vecin au început manelele făcând ca Pământul să pară şi mai trist în supa de lumină clocotindă a cosmosului şi aşteptăm toţi să se deruleze caseta, aici sunt mai amărât decât un negru singur cu o chitară în vreo staţie de autobuz undeva prin Omaha dar în cer ne vom vedea şi toată veşnicia te voi ţine de mână, Mamă şi mâna ta va fi ca mâna unui înger pentru mine tu erai Julio Iglesias şi am fost despărţiţi pentru puţin timp doar într-o noapte de iulie şi cred că în ceruri acum porţi numele de Monica, numele sfintei mame a

Fericitului şi numele Monicăi Vitti, acel alt eu însumi sau poate că acum numele tău este Esther şi pentru mine tu eşti Julio Iglesias şi n-am mai apucat să-ţi spun dar atunci la terapie intensivă pentru mine tu ai fost Chimo, acel cel mai preţios orice ce ar putea fi imaginat şi tu nu ai plâns, doar eu plâng în momente de singurătate la fel de triste ca un cântec de negru sărac şi fără mamă singur cu-o chitară înnegrită de ploi şi flăcări undeva pe-o stradă. Dar există şi o altfel de singurătate, o singurătate de hasid ţăcănit şi beatific, înjosit parcă mereu de târgoveţi pentru cât timp va fi vreodată între ei şi fericit de D-zeu pentru cât timp va fi lângă el. Mamă, dacă ar fi să-i spun ceva unui orfan e că după ce mama ta a plecat nimic în lume nu-ţi mai poate da sărutul Mamei, ca mama din minutul 0.89 din *Ode To My Family*, dar dacă mama a ajuns în cer – ca dumneata – atunci tot cerul te sărută şi până la noi ordine tot ce rămâne e darul amintirii. Îmi amintesc cum ziceai când am mai crescut să-ţi dau o pupă pe pod în Haţeg şi mie-mi era ruşine eu nu voiam, dar Mamica mea dacă voi fi primit şi eu lângă tine în cer te voi ţine de mână pe podurile umblate ale cerului toată eternitatea şi tot mi se va părea prea puţin. Tăcerea aceasta nesfârşită este întru tine, precum personajele lui Nichita Stănescu eu stau de o parte a cerului şi tu stai de cealaltă iar între noi e doar nimic, un nimic dincolo de care nici măcar tancurile nu pot trece, suntem cele două statui ale unei Maternităţi de nedespărţit cu dioritul saturat de iubire şi tăcere. Îmi amintesc de o mamă pe care am întâlnit-o în copilărie pe când aveam poate vreo cinci ani, mama unui copil neamţ care stăteau o la o stradă depărtare. Am mers amândoi pe străzile Bujacului până la un stadion şi ca întotdeauna când găseam eu undeva de mers am stat prea mult. Le şi pasam mingile care ieşeau din teren înapoi la fotbalişti. Şi bietul neamţ acasă îl aşteptau o mămică care deja scuipa flăcări şi doi câini ciobăneşti germani dincolo de poarta ferecată de oţel. L-a aşteptat la colţul străzii de nici nu a mai avut timp să zică ceva. Mai departe nu ştiu ce s-a întâmplat că au început să vorbească germană, ea în *alto* şi el să plângă încetuţ tot pe germană. Asta a fost o mamă îngrijorată cum ai fost şi tu, Mamă, de atâtea ori pe care am întâlnit-o pe când eram citan, şi sunt sigur că alţi copii pe care i-am întâlnit noi doi în copilăria noastră le vorbesc mamelor lor despre tine. M-am uitat la *Moscova nu crede în lacrimi* şi acum cântând la chitară mi-am dat

seama, Mamă, că pentru mine eşti un erou. Ar trebui să ţi se dea Crucea Sfântului Gheorghe sau a Sfântului Iacob ori mai degrabă ar trebui să ţi se dea Premiul Nobel pentru Maternitate, Umanitate şi Familie; ar trebui. Cum îmi ziceai dumneata când eram mic: „te uiţi la *Mosifilm*” - film frumos. O pagină dintr-o altă carte. Numele tău e Mamă, iar numele meu e Copilul Tău. Când îţi vei aminti numele meu, voi fi fericit ca Eric Clapton; noi suntem de nedespărţit aşa că moartea să facă bine să dea înapoi, ori aici ori în cer vom fi vii şi vom fi tu şi cu mine, nu uita singurul nume ce-l mai am, numele tău. Eu sunt tu şi tu eşti în Dumnezeu, acum tu *eşti*. Când mă gândesc că Mama mea cu îngerii şi împreună cu ceilalţi sfinţi privesc mereu faţa Celui Ce Este, sunt un pic invidios; şi eu vreau să-l văd pe Dumnezeu. Mamă, tot ce pot face acum e să-mi cer iertare. Iartă-mă, Mamă căci doar tu şi Dumnezeu ştii să ierţi. Şi ştiu că iertarea ta este ca iertarea lui Dumnezeu, iar acum chipul tău desemenea e aproape precum chipul lui Dumnezeu iar inima ta e una cu inima lui. Am fost un copil rău dar totodată în exodul meu prin lume am fost un copil torturat la Deva departe de tine, ca un Oliver Twist al generaţiei punk. Şi acum, de zeci de ani, *„despised by all”* a spus Charles Dickens. Adevărul e că toată viaţa în care am dorit glorie cu mintea mea bicisnică de împărat roman am fost un copil, un adolescent mai ales şi un tânăr dickensian şi doar acum realizez că gloria nu e dată omului şi de zi doresc doar iubire – iubirea ta, Mamă -, pentru că deasemenea tot ca Oliver Twist tu eşti singura mea iubire, doar William Blake a putut să te graveze astfel cu degetul lui Dumnezeu în inima mea. Sunt vinovat faţă de tine, Mamă, dar în sufletul meu tot ce nu e vină e umplut de iubire pentru tine. Doar tu eşti singura mea iubire. Tu m-ai învăţat să fiu o candelă, acum, abia acum sunt o candelă aprinsă, dar te rog Mamă nu mă părăsi. Chinul meu de ani de zile putea să mă facă mai bun, în schimb m-a făcut rău şi nu înţeleg de ce am mai trăit după aceea. Cât despre mine ceasul morţii mele îmi e cel mai scump, în speranţă atunci te voi revedea. Sunt un om care trăieşte cu bagajele făcute. De fapt ăsta a fost un lucru în viaţa mea, de mic nu mi-a fost frică de moarte; în schimb mi-a fost frică de viaţă şi Iblis cu aceasta m-a atacat de 25 de ani de când am devenit creştin. Acum în scurtele momente de rugăciune văd că vina mea nu şi ceea ce m-a distrus mult înainte de orice li mult înainte de internatul liceului de la Deva nu

a fost decât una: superbia; am fost prea încântat de mine însumi de mic încât nu am fost serios de pe atunci nici măcar cu Dumnezeu şi l-am lăsat pe el şi lumea deoparte şi mi-am construit propria mea lume aproape autonomă în care eu eram un prinţ fericit wildeian şi astfel adevăratele valori ale umanităţii şi ale lui Dumnezeu nu au mai ajuns niciodată cu adevărat până la mine; am fost atât de important pentru mine încât a trebuit să fiu demolat devreme. Eu nu-mi fabric o virtute decât când am nevoie de ea ca ţăranii din vremurile vechi, de exemplu de când scriu mi-am manufacturat un sortiment de compasiune, dar compasiunea ca şi celelalte bine-uri trebuie să te umple până te face ţăndări ca pe Francisc din Assisi altfel nu se pune. Greu nu e să faci faptele ci să crezi. Acum Dumnezeu mă învaţă sau poate tu prin amintiri acoperite de rouă, că dacă fac o alegere Soljeniţân şi aleg să nu mă mai tem de viaţă cel rău nu mai are ce să îmi facă. Voi fi astfel liber. Ceva de genul cum spune un vagabond: say what you want, I'm free. Trebuie să ţin minte asta. Când oamenii mă vor băga în pământ atunci Dumnezeu mă va arunca în braţele tale, Mamă. La sfârşit, lumină. În 1997 când a apărut Titanicul la cinematografe atâta l-am dispreţuit pe diCaprio, nici măcar nu m-am dus să văd filmul. Acum când totul s-a sfârşit şi văd din nou filmul despre Toby, îmi dau seama că Jack Wolff şi Jack Dawson sunt chiar eu, am fost chiar eu de mult de mult timp de când eram copil mic şi de când eram adolescent la internat şi colegii de familie bună şi de educaţie şi de viitor al societăţii mă numeau "câine" toată ziua în fiecare zi. Ăsta a fost numele meu timp de doi ani şi ca cei întorşi de la Auschwitz uneori mă tem că e numele meu şi azi. Rugăciunea unui câine bătut. Ajută Doamne un câine bătut Ajută un biet câine Şi-ajută stăpânul ce m-a ţinut Cu lacrimi şi pâine Ajută Doamne un câine bătut Ajută un biet câine Şi-ajută stăpânul ce mi-a păstrat Bătaie şi lacrimi pe mâine. Aşa a fost. Îţi mulţumesc, P., îţi mulţumesc că m-ai chinuit mai mult decât au putut-o face ceilalţi sau fără să vrea şi bietul meu tată şi că – prin simplul fapt că te-am cunoscut – am avut ocazia să experimentez direct, să cunosc în profunzime ce înseamnă numărul 666 din Biblie şi simpla ta amintire mă face de fiecare dată să mă rehotărăsc să fiu creştin. *So Strung Out.* Deva, 1996. Două dintre cele trei bestii dansau pe rupte în camera internatului. când dădea cântecul la radio, eu doar ascultam trist rugăciunea fetei,

rugându-mă poate, cu sufletul însângerat; eu cred că mi-am trăit deja Apocalipsa la vârsta de paişpe ani, ca Huckleberry Finn. În clasa care e acum pe locul camerei mele de la internat, pe peretele unde a fost patul meu ar trebui pusă o icoană, un pasaj din Scriptură ori măcar un verset de Coran ca la Hagia Sofia să amintească oamenilor că acolo cândva în anii 1996 şi doi ani după aceea sufletul unui copil – care a privit înlăcrimat în fiecare zi crucea catedralei care se vedea peste blocul de lângă clădirea internatului, căutând cu disperare în fiecare zi să mai găsească puţină speranţă – a fost ucis, în camera 3 acolo lângă peretele acela surd şi mut sufletul unui copil a fost ucis, lucru ce nu poate să însemne decât că dacă sufletul acelui copil va învia va fi un suflet fără moarte. Doi ani după aceea şi o viaţă după aceea. Am avut multe clipe frumoase la începutul vieţii, în schimb a fost şi multă suferinţă pentru că unor băieţi mai mari le-a plăcut să mă strice cum strici o jucărie, cum strici un gândăcel pe când eram doar un copil timp de doi ani de zile încheiaţi, pentru că cei trei ciobănei din doină, cel ardelean, cel basarabean şi cu cel ţigan s-au unit toţi trei împotriva unui câine de pripas cum l-au văzut ei un câine numit Felix şi l-au ucis din plictiseală asemeni unor vechi ofiţeri mustăcioşi chesaro-crăieşti, din suflet negru şi în lipsă de altă distracţie în timpul a doi ani şcolari. Dar toate astea nu contează. Acum în primul decembrie de singurătate din viaţa mea, în lunile astea de după 20 iulie 2011 am devenit atât de interiorizat că pot să-mi trag căciula peste faţă ca Holden Caulfield şi să pot continua la fel şi astfel să-mi pun imaginile sufletului una lângă alta ca nişte greutăţi metalice de diferite mărimi pe cântar încercând să le conturez într-un ansamblu logic sau supralogic de arhitectură de covor persan, să le solidific într-un Taj Mahal pentru zidirea căruia mă rog să fiu vrednic ori măcar să fiu primit. Eu sunt Chingachcook. Am înainte un zid de cărămizi. Şi propriile palme îmi sunt cărămizi în acest zid. Eu însumi sunt zidul care mă separă de mine. Noi oamenii suntem un zid de palme omeneşti înconjurând soarele din toate părţile.

Şi eu i-am spus îngerului spunându-i: Pe atunci viaţa era ceva de genul în asemănarea cum din doar doi primi oameni au ieşit miliarde de oameni, parcă miliarde de lacrimi sparte au ieşit din doar doi ochi pe atunci când timpul părea că se

înţepenise în roţile ceasurilor mecanice şi zeci de ani după aceea, din ochii mei care în ultimul deceniu al mileniului trecut erau acoperiţi noaptea cu o crustă de sare ca dâmburile din jurul lacului Sfânta Ana. Mamă dumneata ai fost o Catherine înlăcrimată, ai fost o Cat plângând, - în căsătorie toată viaţa ai fost o Catherine înlăcrimată. Pierzându-te pe dumneata mi-am pierdut iubirea, acum sunt singur în vântul, frigul şi întunericul cosmosului asemeni Lunii pe timp de noapte. Nu mai am nimic şi sunt unul dintre puţinii oameni care au avut totul, iar săratele lacrimi ale oamenilor sunt cristalizate din sânge. Steagul roşu al iubirii, sângelui şi vieţii a fost pus de Dumnezeu acum în mâna mea dar mi durerea mi-a preschimbat ochii în piatră. Te iubesc, Mamă, mai mult decât te-ar fi iubit până şi Speedy Gonzales de ar fi fost fiul tău. În noaptea aceasta a plecării tale nimeni nu va mai dormi, globul Pământului se va opri în loc în inima mea toată ziua înaintea morţii mele şi voi medita o zi cum spune Talmudul, probabil că atât e tot ce mi se cere, dar spiritul nu poate înlocui iubirea după cum iubirea nu te poate înlocui pe dumneata. Ca şi din alte puncte de vedere, îi vai ş-amar de capul meu, dar Mamă, dumneata eşti o uşă deschisă şi privind la *-25º*, am privit frumuseţea sufletului tău acum când eşti lumină aşa puternică încât nu o pot privi, ca un personaj de gravură blakeiană. Da Mamă dumneata îmi eşti o comoară. Mi-ai fost o comoară de pe pământ şi Hristos Vagabondul Sacru mi te-a luat ca să îmi fii o comoară în cer, iar aici jos în fiecare zi ar trebui să fie Crăciun, poate aşa am fi mai buni. Mamă, vreau să spun oricui şi spun să rămână: când va veni ziua aia de nu voi mai putea fi găsit, mie să nu-mi aduceţi flori, că nu le merit; o lumină să aprindeţi oriunde vă aflaţi de vi se face milă de un amărât, iar eu până în ultima clipă a ceea ce numim viaţă am să-mi amintesc artificiile chinezeşti din copilăria mea fericită. Asta a fost şi eu n-am mai fost niciodată la fel şi pentru totdeauna eu sunt învăluit în ruşine şi nefericire de atunci. Şi acum nu vreau să încerc eu să fac un lucru mai potrivit pentru cineva ca Gandhi sau Martin Luther King iar eu nu sunt un Gandhi sau MLK, sunt doar un băiat care trebuie să-şi ia medicamentele de două ori pe zi şi tu ai fost totdeauna împotriva acestui lucru, împotriva la a-mi spune suferinţa lumii poate pentru că dumneata cunoşti lumea mult mai bine ca mine, dar trebuie să spun că poate dacă nu eu, poate altcineva va

ajunge într-o zi să fie vindecat; ca bolnav psihic trăind în lume simt că nu am nici o demnitate în lume, deşi am o demnitate ca fiinţă umană, însă o demnitate care uneori nu este recunoscută de unii oameni, străini sau apropiaţi. Dar dacă aş fi un MLK al bolnavilor psihic aş spune că a sosit a sosit timpul ca bolnavii psihic să nu fie iubiţi doar de famillile lor şi a sosit timpul ca şi bolnavii psihic să iubească; nu ne puteţi zăvorî în lipsî de înţelegere şi ignorare în cel mai bun caz, iar după aceea să ne reproşaţi că suntem sociopaţi, orice progres în ştiinţă şi cunoaştere trebuie să fie urmat de un progres sufletesc, uman pentru că aceasta este lumea, iar dacă nu e, astfel ar trebui să fie. După ce l-a avut pe Freud ca *mahomed*, fals întemeietor, iar apoi pe Jung ca profet în duhul şi puterea lui Ilie, psihiatria are nevoie de un mesia, un doctor mai luminat decât Jung însuşi, un medic psihiatru care să ne spună la toţi că vindecarea este cu putinţă şi că doar Christos vindecă, cum ştim toţi când ajungem la necaz, iată deja de două mii de ani. Am descoperit pământul, acum trebuie să descoperim omul, pentru a încerca măcar să-l descoperim pe D-zeu. Cât despre mine, când mintea mea şi medicamentele din ea se vor dezintegra, sufletul meu va redeveni iarăşi ce am fost înainte să mă îmbolnăvesc, în toate beatitudinele invizibilului voi fi sănătos atunci şi-mi voi trăi numele şi voi fi fericit cum nimeni nu e pe Pământ. Acum după ce am fost sclav o dată şi sunt rob a doua oară privirea mea e umărul Africii, în ochii mei sigilaţi de ceară roşie şi olanzapină sunt un tuareg cu ochi de întuneric necuprins ca Streiul ce-şi varsă bolovanii în burta Miciei, a mării noastre ori bungetul locuit doar de urşi pioşi, lupi îngenuncheaţi şi sihaştri vegheaţi de bouri înzăpeziţi cât un munte cu colţi de coarne de cremene şi bărbos de păduri de ape şi tămâie. Un lucru pe care oamenii încă nu l-au înţeles este că bolnavii psihic nu sunt inamicul ci sunt victimele în această lume. De exemplu eu am o calificare universitară în traduceri autorizate şi nu îmi pot practica meseria pe care o cunosc ca pe o mănuşă pentru că statul român nu îmi dă voie să lucrez (citeşte: *trăiesc*). Dar ca şi Martin Luther King în 1968 şi eu sunt sus pe un munte şi văd o ţară, în care poate nu voi ajunge pe pământ, o ţară în care oamenii care trebuie să trăiască cu boli psihice vor găsi măslinii şi fărâmiturile de vin din ţara promisă, pentru că cred că Dumnezeu va da lumină medicinii să progreseze tot mai mult şi oamenilor de

rând să înţeleagă că şi o boală psihică e o boală ca toate bolile, o boală ce poate fi remediată şi va putea când va vrea D-zeu să fie chiar vindecată; trebuie să fie speranţă şi pentru noi, oamenii n-or să fie proşti de-a pururi, în privinţa asta nu. Poate într-adevăr sun ca Martin Luther King dar o să vină o zi când şi bolnavii psihic vor putea să lucreze şi să se căsătorească şi să trăiască liniştiţi ca ceilalţi oameni şi chiar să fie vindecaţi. "*Se poate lua prada de la cel puternic? Şi poate să scape de asupritor cel care este prizonier? Da, zice DOMNUL, prada celui puternic îi va fi luată şi cel prins de asupritor va scăpa; căci Eu voi lupta cu cei care se luptă cu tine şi voi scăpa pe fii tăi.*" – Dumnezeu a spus, stă scris de mii de ani, iar pe pagina aia am scris şi eu: "*Just believe!*" – cuvintele lui Christos în NIV. Dar o să vină o zi când şi bolnavii psihic vor putea să lucreze şi să se căsătorească şi să trăiască liniştiţi ca ceilalţi oameni şi chiar să fie vindecaţi. Ce aş putea să-i spun oricărui om care a fost *făcut* vreodată în viaţă nebun de alt om e că trebuie să ajungem pe malul celălalt. Trebuie să ajungem pe malul celălalt pentru că marea s-a despicat în două înaintea noastră. Şi asemeni lui Martin Luther King în predicile sale baptiste de culoare am să spun o ilustraţie. Cea mai frumoasă fată din lume. Există o fată care este cea mai frumoasă fată din lume iar numele ei este Leia. Leia este pentru *Star Wars* şi pentru modernitate ce erau probabil femeile elene întipărite de sculptori în marmură în ostrovurile Greciei antice. Dar fata aceasta a cărei frumuseţe o admiră întregul pământ dacă putem înţelege noţiunea asta, din oraşele ecologice ale Scandinaviei şi de pe ţărmurile Mării Albe la care a ajuns Other în secolul IX până în caravanele cinematografice din România, Africa şi America de Sud şi tot pământul spune că e cea mai frumoasă fată din lume. De fapt de când s-a făcut filmul a devenit un arhetip. Când eram şcolar visam să am o prietenă ca Prinţesa Leia în toate privinţele şi de aceea Han era personajul meu favorit. Dar această fată a frumuseţii este o fiinţă care suferă foarte mult, iar în faţa suferinţei trebuie să arătăm respect. Dar trebuie spus că Prinţesa Leia este ceea ce lumea numeşte un bolnav psihic cum sunt milioane pe pământ şi poate că omul de rând, care habar n-are, privind-o pe Carrie Fischer pe care cel mai probabil a iubit-o cândva de nu şi acum, îi vor privi altfel şi-i voi iubi şi pe ceilalţi, aceste popor care trăieşte în marginalizare de la începutul

timpului. Prinţesa Leia e un bolnav psihic dar nebun ar fi acela care ar spune că fata asta nu are valoare ca fiinţă umană, iar dacă raţionamentul e adevărat în privinţa ei atunci e adevărat în privinţa oricui altcuiva. E timpul să ne scoateţi din întuneric, înainte să ne vindecaţi şi aţi şi putea dacă doar aţi cere să puteţi. Îndreptaţi nedreptatea. Am să-i spun un adevăr omului dacă omul îl poate primi. Am să-l spun ca pacient de ani de zile şi ca şi creştin. Mintea fiecărui om e ca o grăunţă al cărei miez e o porţiune cristalină. Ca şi grăunţele de grâu sau orez şi mintea are o porţiune din aceasta, sufletească, punctul cel mai din interior, un fir al întregului nufăr. În acest cristalin al minţii se poate aşeza întunericul şi astfel se ajunge la boală, ori poate veni Lumina şi omul poate fi vindecat. Ignorând toate acestea pe care le spun oamenii de mii de ani, pe care le predică şi Tora evreiască şi Evanghelia creştină, oamenii de acum ignoră adevărata sursă a unei probleme de acest gen tratând simptomele dar nu vindecând boala pentru că întreaga lor fiinţă este în afara lui Dumnezeu. Daca vrem să ajungem la vindecare va trebui ca doctorii să se roage cu pacienţii lor ori măcar să le dea şansa pacienţilor lor să ceară ajutorul lui Dumnezeu, cel pe care deşi mulţi oameni de pe pământ vor să-l nege, nimeni niciodată în întreaga istorie nu a reuşit vreodată să-l desfiinţeze. Acesta este adevărul şi când îl spun ştiu că două mii de ani de scriere a Scripturii îmi stau în spate împreună după ei cu două mii de ani de creştinism; cum spunea Augustin, cei necredincioşi sau mândri – nu mai ştiu cum spunea – pot să ne batjocorească, dar tot ce se află în spatele fanaticilor raţiunii nu e decât ignoranţă. Este aşa de dificil de ieşit dintr-o boală psihică iar oamenii necredincioşi o consideră un lucru imposibil, pentru că pentru a ieşi este nevoie de o asemenea determinare în rugăciune pe care o are de exemplu un coleg bolnav de cancer, care însă lipseşte celor mai mulţi pacienţilor de psihiatrie; atâta tot. Dacă un bolnav psihic s-ar ruga pentru vindecare cum o face un bolnav de cancer, ar scăpa şi ar fi vindecat pentru că Dumnezeu n-a spus niciodată minciuni, problema e ca cei mai mulţi nu o fac. Eu în ziua în care am rugat pe un pacient să-mi citescă din Biblia pe care o pusese mama cu mine şi apoi m-am rugat în sufletul meu, în aceeaşi zi am ieşit din spital. Iar eu, atunci la sfârşitul anilor '90 într-adevăr am fost ca un copil venit din Vietnam; poate că tot ce s-a întâmplat acolo în

viaţa mea s-a întâmplat pentru că cel care a pornit totul pasionat de biologie şi hotărât să fie medic a decis să strice o fiinţă cum strici un casetofon walkman pentru a-i înţelege principul, pentru a-şi dedica apoi toată viaţa reparării cu profesionalism şi conştiinciozitate a celorlalţi care au rămas şi eu am fost omul ales pentru distrugere – *alesul* cum zicea el – şi toate acestea pentru că pentru unii oameni oamenii sunt doar circuite electrice şi pentru că fără Christos omul e doar tot ce poate fi, iar eu cine ştie poate că pe undeva şi acum mai sunt asemeni veteranului de război Adam de Adam Arkin poate comparaţia pare o exagerare, însă adevărul e că eram doar un copil şi nici un război nu e prea mic pentru un copil, pentru că ce e un război pentru un om mare poate fi şi o cameră de internat şcolar pentru un copil, cel mai nenorocit copil din Deva, fie ea camera 4 spital pentru nişte copii mai mari ori camera 3 a unui Colegiu Naţional, un loc construit pentru copii – de fapt un loc unde unii copii mutilează sufletele altor copii, pentru că suferinţei multe îi urmează boala căreia îi urmează alte suferinţe până când bulbul trupurilor noastre se dezintegrează pentru ca margareta sufletului să răsară eternă în miezul de fagure spart al soarelui, dar Mamă după aceea tu te-ai luptat pentru mine cu Dumnezeu precum prinţesa Savitri pentru copilaşul ei după cum mi-ai spus în copilărie că o vei face dacă va fi nevoie şi doar atunci în anii aceia în camera de internat cu cei trei demoni am fost singur, apoi m-ai salvat şi nu m-ai părăsit niciodată, nu m-ai părăsit nici măcar acum când nu te mai văd lângă mine dar mâine ne vom îmbrăţişa în cer. În târg oamenii vorbesc de când am crescut şi tot zic: Felix e o răţuşcă urâtă dar nimeni nu ştie cât am suferit în copilărie, cum am suferit cum nici un copil nu ar trebui să sufere; şi asta e tot azi, şi toate acestea probabil că aşa se întâmplă când eşti prea apreciat la începutul vieţii, sfârşeşti în ruşine şi nefericire ca mine. De aceea, omule care eşti om, pentru că bârnele grele ale crucilor nu pot fi purtate de copii nu lăsa copiii să sufere ca mine şi nu-i lăsa părăsiţi ca mine ca pe nişte pui de caret abia dezghiocaţi pe o plajă ca să nu ajungă ca mine într-o lume în care dintre oameni doar Christos îl poate contrazice pe Kafka, după cum mărturiseşte şi Beckett. De la 14 la 16 ani am servit doi ani în internatul şcolar al Liceului Teoretic „***” din Deva în perioada când a fost făcut Colegiu Naţional ca doi ani de închisoare pentru o vină nedefinită,

kafkiană şi savagegarden-ă unde cei trei băieţi mi-au distrus viaţa cu totul într-un aşa hal încât cred că doar în ceruri voi mai fi vreodată ca înainte de voi reuşi să fiu primit şi voi ajunge acolo, de fapt pentru vina de a fi mai mic dar poate că aşa este şi cum spune Mama lui Enrico orice lacrimă curăţă o pată dar ştiu, asta ştiu că măcar acolo în cer vom fi fericiţi cum nimeni n-a fost fericit pe pământ nici măcar pustnicii. Cât despre tăticul nostru, trebuie să-ţi vorbesc şi despre el, Mamă, aşa că o să-ţi spun că îl iubesc dar e prea eminescian, prea bucovinean. Ca noi toţi, ăştialalţi. Mamă dumneata ai muncit şi ai învăţat ca şi Katerina din *Moscova nu crede în lacrimi*, cu mâinile tale trudite ca şi ale ei cu care ai lucrat toată viaţa, ca un erou jungian, el parcă spunea că peste omul obişnuit există doar două sau trei categorii de oameni: eroul, geniul şi sfântul; dacă este vreun om peste media obişnuită şi un erou în familia noastră acela eşti dumneata, Mamă. Dumitale ar fi trebui să-ţi dea lumea un premiu ori crucea sfântului Iacob. Iar cei mai *deştepţi* dintre oamenii pe care-i cunosc de pe stradă şi de prin vreo biserică vor să-mi ceară şi mie să uit, ăia cei mai naşpa pe care îi zapez după două vorbe. Iartă-mă, te rog iartă-mă pentru viaţa mea, Mamă şi de fapt acum îmi amintesc că tu m-ai iertat de mult; iertarea lui Dumnezeu am primit-o, a ta o voi cere toată viaţa, iar a lumii – ca oricine – nu o voi primi niciodată. O să-ţi spun o poveste acum, Mamă, despre Bucovina, locul în care nimeni dintre noi n-a mers niciodată. Bourul care şi-a încurcat coarnele în Steaua Polară. Eram odată într-o noapte în pădure, nu ştiu ce făceam acolo că eram copil nu eram nicicum la vânătoare, nu ci fugisem iară după o ceartă acasă. Eram în dealurile din jurul Haţegului şi se făcuse noaptea peste mine şi eu eram doar un copil în pădure. Mă întorceam, eram pe drum spre casă dar nu ştiu cum s-a făcut că am greşit drumul de-am ajuns pe celălalt deal în plină noapte şi nu ştiam eu pe unde sunt eu voiam să ajung la smârcul de lângă ţevi de lângă Galbena dar ajunsei într-un luminiş de nu se mai vedea nimic decât cerul mare şi-nstelat ş-un bour uriaş cu coarne de aramă bătută mari şi încovoiate agăţate în Steaua Polară, în Ursă. Nu era vineri nu era un vârcolac şi ştiam că n-am vedenii. Steaua mare în cinci colţuri, veche şi chihlimbarie întunecată ca vinul galben din beci de mânăstire juca în coarnele borurului şi tot cerul tuna. Şi bourul era uriaş ca un munte împungând cerul cu coarnele de aramă curată. Cerul era tot stelat

şi tuna de zmuciturile năprasnice ale nemaivăzutului zimbru, uriaş cât stâncile din munte. Să smucea bourul mugind că-şi prinsese coarnele în Steaua Polară de nu le mai putea desprinde şi după secunde care trecuseră ca nişte mii de ani tot cu steaua purpurie între coarnele încurcate în cer era. Crezi că nu mi-a fost frică? s-o crezi tu! Când vezi aşa ceva, bour înfricoşător ca Phoenixul, ca păsările ce ating cerul cu ciocuri de oţel, frică îmi fu, mă, şi ţie ţi-ar fi fost de-ai fi văzut cum dărâma bourul cerul în faţa ta. Vrui să mă-ntorc să fug neauzit şi văzui că tot dealul zimbrilor era plin de bouri mari cu coarnele lor uriaşe încurcate în stele. Ştiui că ăsta îi sfârşitul şi că cerul se sfărâmă de se prăbuşeşte cum scrie în cartea îngerilor, în cartea Împăratului Încununat Cu Spini. Cerul se auzea ca o covălie de fierar. Nu se auzea nimic în poieniş decât mugetul şi suflatul bourilor, trasul copitelor în ţărâna de pădure şi coarnele clătinând stelele, dar nereuşind încă să le smulgă. Acum stăteam în faţa bourului de mă văzu şi el pe mine, dar nu mă putea călca în copite şi nu mă putea lua în coarne că îi erau încurcate coarnele în stele. Şi văzui bourul uriaş de lângă mine mugind şi suflând greu că nu-şi putea trage coarnele din stea şi dădea din copită şi clătina supărat din cap cu botul luminat între Lună şi Soare. Mă întorceam, eram pe drum spre casă dar nu ştiu cum s-a făcut că am greşit drumul de-am ajuns pe celălalt deal în plină noapte şi nu ştiam eu pe unde sunt eu voiam să ajung la smârcul de lângă ţevi de lângă Galbena dar ajunsei într-un luminiş de nu se mai vedea nimic decât cerul mare şi-nstelat ş-un bour uriaş cu coarne de aramă bătută agăţate în Steaua Polară, în Ursă cu botul şi ochii gigantici ca două stele luminaţi de Secera Lunii şi Floarea De Lumină A Soarelui. *Notă.* Basm inspirat de marca filatelică *“Ştefan cel Mare – Gros – 1460/ Poşta Română – 1970”*. Şi acum privirea mea nu mai vede privirea ta, Mamă, acum am rămas singur. Dar îmi amintesc de tine cum erai ca Împărăteasa Esther în robie şi bărbia ţi se strângea ca a mea şi tu plângeai, Mamă, acolo în robie gândindu-te la mine Maria. Dar ca toţi profeţii şi alte feluri de nebuni eu aştept fericirea noastră într-o altă viaţă, într-o altă lume despre care cântă pe Wembley şi pe stadioane gigantice arhipline Eric Clapton. Uite vreau să-ţi mai istorisesc ceva, Măicuţă că asta sunt un istorisitor, un copil de ţăran care în loc de cuvinte vorbeşte şi spune poveşti cu vitralii şi icoane pe sticlă. În întuneric grăunţa. În întuneric grăunţa se

preschimbă în viaţă, în pământ pietrele devin lumină. Tragedia umanităţii ca ansamblu e aceea că Dumnezeu vrea să locuiască în întuneric adânc, cum a şi spus-o dealtfel. Iată o poveste, Povestea care a ţinut o viaţă. Acum sunt bătrân dar demult când începeau râurile eram un ficior pe-aici prin răstoacele ninse de zăpadă sau stele. Eram aşa de mic că nici nu ştiam numele satului în care stăteam, nu ştiam numele nostru al ălora de sub păduri. Odată m-am încumetat să mă-ndrept oleacă spre dealul împădurit ş-am văzut cât era de viu. Dealul era un moşneag uriaş care stătea de să uita pe cer şi tăcea. Dealul era un moşneag bătrân ca pământul care vorbea cu cerul. Nu ştiu ce îi spunea până ce ajunsei eu acolo nu ştiu dacă cerul îi răspundea sau îi dădea din cap. Moşneagul, uriaşul mânca seminţe şi stătea şi povestea ceva amurgului. La început nu ştiui ce zicea dar pe urmă am stat şi eu acolo tăcând că aşa cum zicea şi *buna* mea: “Tăcerea-i ca merea.” Povestea lucruri vechi, ce să întâmplaseră cu câteva mii de ani înainte, lucruri petrecute în viaţa lui. Dealul ăsta bătrân, moşneagul ăsta uriaş îşi povestea viaţa şi avea atâtea de zis că povestea lui mă fură şi nu ştiui cât stătui acolo şi trăsăi cu urechea în amurgul ăla de margine de sat şi pădure. Uriaşul tot mânca seminţe şi scuipa cojile pe cer unde cojile luminau spuzind cerul de stele. Astea erau stelele, cojile de seminţe scuipate de uriaş, la început o coajă, apoi alta şi alta, pe urmă câteva apoi mai multe şi mai multe până când erau aşa de multe că nu le mai puteai număra. Asta era. Şi uriaşul din cer de sus de după sticla albastră a cerului dădea din cap de zicea gândit: -Absolut! Dealul împădurit era un bătrân cu haine cenuşii şi ghete negre, cu amintiri clare asemeni marilor fotografii alb-negru ale veacului al nouăsprezecelea, gravuri în suflet şi lumină. Dealul împădurit era un bătrân cu sufletul asemeni unui vitraliu de aur şi purpură al toamnei, cugetarea sa era cugetarea smerită a contemplaţiei a pustiului şi a locurilor sălbatice, am dat mâna cu el, mâna sa negricioasă erau mâna rigidizată şi caldă a omului trudit. Şi bătrânul vorbea cum vorbeşte pădurea. Pământul vorbea. Cerul era mare deasupra mea dar uriaşul moşneag parcă ar fi putu să-l spargă c-un bolovan de-ar fi vrut, să se reverse tot adâncul cerurilor peste sufletele noaşte, de-ar fi vrut. Stelele erau mari, puţine şi depărtate una de alta pe cerul negru şi cum scuipa bătrânul o hoaspă mai apărea o stea înstelată pe ceruri. Uriaşul tot mânca seminţe şi scuipa cojile pe

cer unde cojile luminau albind în şapte colţuri. Vorbea uriaşul spunând lucruri vechi întâmplate cu legiuni de ani înainte, şi nu era chip să-l urmăreşti că era viaţa pământului. Nu era chip să-l urmăreşti că ochii săi de ţărână acoperită de frunze căzute la pământ văzuseră vuiet de vânt şi văzuse vântul veşnic, văzuseră bătăi de aripi uriaşe, văzuseră ochi imenşi asemeni unor râuri, văzuseră ochi mari de vânt înlăcrimaţi pentru ochi mici şi orbi de argilă, nu era chip să-l urmăreşti că ochii săi de ţărână acoperită de frunze căzute la pământ văzuseră. Şi când să adunară un pic de mai multe stele pe cer, uriaşul înaintă în povestirea lui cu un cuvânt mai mult. Şi mă zăuitai în jur de mă dezmeticii şi iată că acum nu mai eram copilandru, eram un bătrân. Îmbătrânisem. Trecu povestea ca apa printre pietre şi-mi curse şi sufletul spre şuvoaiele dinspre capătul lumii, unde se separă apele ce curg în cer, deasupra de pământ, de apele care curg spre iad unde sunt blestematele giocuri de chinuri ale dracilor, mai din gios de pământ. *(interpolarea copistului)* În cer sunt cântece şi sfinţii interpretează fugile beatitudinii împreună cu îngerii în compoziţiile sculpturale şi eterne ale împărăţiei cerurilor, iar în iad sunt lacrimile păcătoşilor şi ignoranţilor chinuiţi de absenţa lui Hristos. Să se îndure Domnul Hristos de noi şi să ne dea sărăcie în duh după împărăţia cerurilor şi să-I cerem să fim primiţi la nunta din Ierusalimul cerurilor. Şi rugaţi-vă pentru un frate benedictin, fiu duhovnicesc al lui Benedict Sfântul în faţa Împăratului nostru, Fiul Omului. Acum eram un bătrân cu fruntea veştedă, îmbătrânisem ascultând povestea pădurii, a dealurilor şi a frunzelor. Mă ridicai de pe bolovanul pe care mă trântisem de copilandru şi mă-nturnai spre sat mergînd pe uliţa ce trecea pe lângă bisericuţa veche şi înnegrită de fum de lumânări înconjurată într-o latură de crucile oamenilor ce priviseră cerul în veacurile de dinainte de noi, minunându-se şi neînţelegând ca şi noi. Mergând, mai întorsei o dată capul să-l privesc pe uriaş. Terminase pumnul de seminţe ce-l avusese-n mână şi aplecându-se culese caisa putredă pe care o zvârlisem pe când eram copilandru, o băgă-n gură şi-o mâncă aproape nemestecată scuipând apoi în sus sâmburele ce se izbi de cer şi rămase acolo mare şi galbăn strălucitor ca un galben vechi încercat să fie bătut rotund, pătrar neisprăvit de Lună pe cer. Am nevoie de ceva ce pământul nu-mi poate da şi de aceea sunt nefericit pe pământ. Uite mamă o poveste despre oamenii de

dincolo din sus de apa Streiului. Oameni măiaştri. Copacii se transformă uneori în oameni. Asta se întâmplă sus în munţii singuratici şi zâmbitori totuşi ca Jacques Brel în 1959 unde Ursa şi puiul ei dorm cu fruntea sprijinită vertical de stânci în bulboane rotunjite de ape precum *Masa tăcerii*. În locurile acelea singurătatea e un om căruia îi poţi chema numele şi pe care îl poţi *bătjocuri* cum îţi doreşte inima şi cum se obişnuieşte pân părţile noastre şi-l poţi pune în cuie pe o cruce în formă de X, x-ul propriului lui nume ca să se ştie că am fost noi oamenii pe pământ. Nu ştim cum se întâmplă asta, doar dimineaţa în locul unde se afla un carpen, cer, mesteacăn, fag se află un om o fiinţă căreia doar Dumnezeu Sfântul îi cunoaşte sufletul oricât de rău sau bun ar părea ochilor noştri de sticlă de carne. Oamenii făcuţi din copaci pot fi deosebiţi de ceilalţi că vin pe lume îngenuncheaţi sau prăbuşiţi. Despre ei cei care i-au cunoscut obişnuiesc să spună că oamenii preschimbaţi din copaci iubesc pentru că sufletul lor e o galaxie de frunze înstelate, galbene, verzi şi albastre. Am cunoscut şi eu un om din acesta măiastru, spunea bătrânul, era biata mama mea săraca. Oamenii măiaştri după ce se duc când îi visezi îţi aduc ei mâncare ţie nu tu lor. Eu nu, eu n-am toamna şi continentele mereu amestecându-se ale cerului în suflet, doar noroi. Dar eu n-am ştiut până s-a ridicat la cer ca I(i)sus Christos. Coboară din munte în văi şi întemeiază familii în sate. Când se duc pentru că şi arborii sfinţi mor sunt înmormântaţi cu lacrimi ca şi banii, mai multe sau mai puţine, dar noi nu putem şti şi se trasformă iarăşi în mesteceni de lumină, crescuţi pe mormintele în care am vrea să intrăm şi noi, dacă s-ar putea. Mă gândesc citind literele pe care le alcătuiesc stelele pe cer la cât ai citit dumneata Confesiunile lui Augustin dorind să mă ajuţi pe mine, aş vrea să te îmbrăţişez Mamă şi în jurul meu nu e decât noaptea luminată de laptop, pe planeta aceasta nu foarte mare unde *Lumea* e un stup cu şapte miliarde şi jumătate de faguri despre care stuparul spune că ar trebui umpluţi cu miere sau cu lumină, pe pământul acesta şi mai ales în familia noastră viaţa ta a fost un Espolio, Mamă. Abia acum am văzut, Mamă, că ce autorii de saga vedeau ca sfârşit de fapt este doar trecerea printr-o uşă, ca în videoclipurile acelea, o uşă a luminii în *Forever Young*, a milei ca expresie universală artistică în *Todo sobre mi* madre şi poate că noi regizorii şi scriitorii care ne furnizăm compasiunea pe 10 dolari

avem mai mare nevoie de ea, fie că ne numim Almodovar regizorul ori chiar ca logofătul şi miniaturistul acestor pagini cea mai multă milă, a căinţei în *Hurt* J. Cash, a iubirii în *My Heart Will Go On*, a absenţei în Anda Călugăreanu, a durerii în *Tenía una guitarra*, a omniprezenţei singurătăţii în *Under The Bridge*. Dar eu toată viaţa am ascultat Bob Marley. Mamă ţie ţi-a plăcut videoclipul cu Johnny Cash şi acum tu te-ai dus şi eu mă simt ca Johnny Cash, mă simt de parcă am 80 de ani, am făcut numai rele în viaţă şi sunt singur şi şi mie ar trebui să-mi spună cineva că Fără Yeshua dreptatea poporului nu e dreptate. Fără Yeshua glorificarea e mânie, căci este scris: „Sărutaţi pe Fiul, ca să nu se mânie şi să nu pieriţi pe calea voastră; căci mânia lui e gata să se aprindă. Ferice de toţi câţi se încred în El!” Doar Yeshua poate umple templul ăsta ciobit care încă sunt, - şi astea nu sunt numai cuvintele mele, au fost oameni care le-au mai spus, deznădăjduiţi - om dintre păduri şi Strei unde Streiul e o fecioară de gheaţă cu buze de apă care şade pe bolovani între cele două Livadii, privind cerul şi cântând încet. Asta ştiu de mult oamenii din partea locului de pe o parte şi de alta a râului. A fost pe acolo un om care a trăit de i-a văzut pe comunişti coborând din tancurile ruseşti. A fost un om cum sunt oamenii dar eu îl iubesc pentru că sufletul meu e sufletul lui, nestăpânit şi în acelaşi timp tânjind după putere sufletească. A fost un om de la Livadia unde oamenii dau cu bolovanul în fereastra trenului. Era om cu nevastă dar Streiul, fecioara îngheţată de mult a dorit să pună mâna pe el ca şi Steaua Polară. Ori ochii, nu ştim exact ce pentru că femininul nu este uşor de înţeles. Era noapte şi fecioara Streiului l-a văzut urcând pe puntea de lemn de deasupra apelor rochiei ei de apă îngheţată şi ea într-un fel de neînţeles asemeni unui zeu îl iubea. Fecioara îngheţată a Streiului a mers până la capătul celalalt al punţii şi a făcut pe ea o scrijelitură cu unghia ei de safir. Apoi s-a retras în ape ca un mare peşte de adâncuri, iar după ce omul s-a împiedicat în scrijelitură şi a căzut pe rochia ei, Streiul l-a îmbrăţişat cu braţele ei pline de vine îngheţate, l-a ţinut la sânul ei învelit în rochia de zăpadă şi l-a sărutat cu sărutul ei de zăpadă arzând precum cărbunii aprinşi care preschimba privirea oamenilor în gheaţă pentru totdeauna pentru că cei mai mulţi zei sunt neînduraţi. Frumuseţea ei îngheţată, a Streiului, de iele neîmblânzită l-a preschimbat în gheaţă de inimă de stea, în

prăvălit ciob de cer, l-a prefăcut în stâlp de sare sau de tămâie aceasta oamenii nu ştiu căci doar în ceasul acela în împrejurimi pe apă între cele două sate doar câţiva îngeri îşi ţineau săbiile de lumină pe genunchi în noapte peste Strei fecioara, neîndurată, cum pe pământ doar frumuseţea de iele a femeii sau a vreunui veşnic arhetip feminin poate fi. L-au înmormântat pentru că oamenii cel mai adesea mor pe rând asemeni beţiei florilor de tei, iar la înmormântare au venit oameni de departe de la Haţeg dintre ai căror un copil era cum a fost el pe pământ, dar pe atunci era el doar un copil aproape că nu-şi ştia nici numele. Mamă, oraşul meu nu e nici Deva, Arad sau Cluj, oraşul meu e Ţara Haţegului din bolovanii din vârful Retezatului până dincolo de biserica bibelou din Streisângiorgiu. Sufletul meu e o zadă înzăpezită din Parcul Naţional Retezat, aici sub norii precum trei caravele de purpură desenate pe manuscrisul luminos în cenuşă de smarald al cerului, unde soarele e o ferestruică pătrată cu trei gratii undeva sus ca la Sighet în zidul cerului, aici unde ceru îi plin de cărări cum îi pământu de orbi, dar aici la Haţeg parcă şi pământul ne cunoaşte. Versurile pe care le-am rescris împreună. În pervaz, în geam picură rotogoale. Ochiuri albastre. Îngheţatul geam salcâmul umed şi alb. Palidă iarnă. Lângă fereastră salcâmul se înălbi de dimineaţă. Pe ceru-n amurg prunii, negru filigran. Aer limpede. Prin crengi albăstrii Reci ceţuri electrice. Sfârşit de iarnă. Înnegrit salcâm, azur vitraliu, amurg. Busuioc uscat. Pe o creangă albă un sticlete ţopăie. Frig fosforescent. În pervazul ud firimituri pentru vrăbii. Picură ţurţuri. Peste sat ninsă noapte – pată sepia. Fulgi de hârtie. Stradă pustie, câteva geamuri licăr. Noapte geroasă. În apartament, frig conturat limpede. Umbră de pin nins. În bezna nopţii steaua lumină tare la naşterea Lui. Prin haturi albe felinare aruncă nuanţe nocturne. Solilocviile unei cifre arabe. Suntem, dar cărarea cerului nu e a noastră, noi trebuie să îngenunchem pe zăpadă asemeni primilor eschimoşi, noi deşi am auzit că a existat pe pământ un om al minunilor suntem fiinţe stupide precum beţivii lui Baudelaire căutând în viaţă uitare ca şi în artă în timp ce tot ce se poate găsi acolo asemeni lui Maksim Gorki sunt propriile noastre inimi; noi toată viaţa am vegheat în nimicul întunericului fără substanţă fără să ştim dacă lumina există dar asemeni lui Darth Vader pe rugul său nu voi fi niciodată lumină, nu voi fi niciodată flacără, doar trupul rispit în scântei de

ea, eu sunt noaptea care aşteaptă răsăritul, o noapte ce totuşi are nevoie de stele pentru a exista; nici eu nu am ştiut că exist asemeni sufletului numit om, dar aşa cum pentru mine viaţa este întuneric, moartea îmi va fi lumină, fratele meu, eu sunt un om care se închină altui om, un om care ascultă miliardele de rugăciuni ale Pământului, frate, ai simţit vreodată momentul poliedric topit în propria ta privire topită în palmă când fruntea ta arsă de busuioc încenuşat în apă sfinţită e praf sprijinit de vântul gigantic asemeni unui uriaş ai cărui ochi sunt roiuri de galaxii convexe privind din bolovanii muntelui retezat de turcoazul unei săbii de gheaţă cerul atât de apropiat asemeni unui brad de smirnă lovit de trăznetele ce sparg stâncile şi topesc gheaţa şi prăbuşit cu o izbitură de soldat căzut în râul electric ce furnică mâinile tuturor celor ce se opresc să bea din el umplându-le de lumină şi scântei vârfurile degetelor asemeni cablurilor electrice ale nervilor şi sferei de lumină a creierului a tot ce e viu, pe chipuri lacrimile ni se amestecă încet cu apa transformată în vin sacru a Graalului şi cu flegmele scuipate de aproapele nostru şi stăm cu fruntea pe genunchi în întuneric asemeni unor statui gotice de piatră undeva pe meterezele unei catedrale cu stinse candele de piatră în mâini ori asemeni generaţiei Soljeniţân neştiind vreodată cât timp mai trebuie să treacă astfel până la al doilea cântat al cocoşului te aramă căţărat undeva pe turla înngerită de şiroaie a universului de parcă suntem făpturi făcute pentru adâncuri dar cu puţin mai presus faţă de peştii orbi din măruntaiele mărilor zbătându-ne ca suferinţa să nu ne transforme în ură pentru că nebunia este începutul morţii, uneori adormim în picioare fosforescenţi cu limfa amestecată în noi cu visele ce le-am primit ca pe nişte monezi ciudate, inexplicabil ca orice ţine de viaţă devenind socluri ale căror palme susţin strălucirea vitraliilor de flăcări aduse până la noi de valurile clocotinde care laolaltă sunt curgerea cerului din care toţi am venit cumva nimeni nemaiamintindu-şi-l în această cutie italiană a Weltanschauung-ului depresiei şi a mortificării sufletului, fereastră prin care putem doar să încercăm să privim prin geamul de sticlă afară în noapte asemeni lui doctor Zhivago ori asemeni unui somn uriaş alb pe jumătate şi întunecat pe jumătate asemeni unei roţi yin-yang aflat într-un acvariu industrial cu pereţi incasabili şi toate când priveşti pe şuvoiul cerului şi aştepţi să se înnegrească Soarele şi să se

prăbuşească stelele pe pământ cum spune Scriptura pentru că în tine nimic nu a răsărit niciodată cum nu răsare porumbul dintr-un pâmânt îmbibat cu ulei de motor şi când în oglinzile pleoapelor închise vezi doar întuneric ştiind totuşi, încă amintindu-ţi că spre Dumnezeu nu ne ridicăm prin minte ci ne coborâm pe noi înşine prin inimă exact ca într-o telenovelă sudamericană şi ce altceva poate să facă boaba de aguridă decât să aibă răbdare? În plus Dumnezeu e cel care în fiecare zi ne pune înainte noaptea şi ziua parcă pentru a ne ajuta în alegerea pe care o avem de făcut, parcă doar pentru aceasta se schimbă ziua şi noaptea aici între noi de mii de ani. Dacă ai simţit într-adevăr toate acestea atunci înseamnă că eşti cu adevărat fratele meu, dacă nu înseamnă că unul a fost lăsat de ţigani pe treptele acestei lumi, cine ştie poate eu sunt un ţigan, un ţigan fără vise şi fără ochi, cerşind de jos de pe asfalt ceea ce nu are nimeni, ceea ce nu a avut niciodată nimeni, poate de aceea am sufletul acesta de tutun uscat sfărâmat şi risipit de vânt. Frate, asta e scrisoarea mea către tine, o scrisoare trimisă din întuneric. Sufletul îmi e o candelă ce pâlpâie firav în noaptea asta care e tot ce sunt, tot ce am fost vreodată. Mamă, tu eşti fratele meu după cum spun Sfinţii, însă între noi se află un ocean întreg scufundat în întuneric plin de morse cu fildeşi uriaşi cu boturile ridicate la suprafaţă să respire. Suntem. Era demult demult pân locurile aistea, demult. -Da? întrebă Ioan. Când oamenii să trăsăsără spre spinări de munte, cu turcii şi-n vale nu mai rămăsăsă decât bisericuţa cu stâlpi rotunzi de piatră din Sântămărie şi colibele de lângă râuşor. Era în vremurile acelea o fătucă vrednică de uriaş pe care o chema Anişca. Stătea cu tătuţu şi cu mămuca ei într-un bordei sus pă munte în Ţara Uriaşilor, cum urci în sus pă Râu Mare deasupra de Ţara Haţiegului. Părinţii ei erau doi uriaşi, ciobani. Aveau oi, aveau lapte, aveau brânză, aveau lână, aveau sloi, aveau virşli, aveau carne de oaie şi carne de miel de Paşte. Tătuţu mergea cu oile pân păşunile de deăsupră de sălaşurile oamenilor din spinările de munte. Cât tătuţu era cu turma şi mămuca făcea mămăligă cu brânză, cu lapte sau cu sloi, ciulama ori cu fleici în saft Anişca să juca pânprejurul casei. Era o mândreţe să vezi un copilaş cât un ghemotoc jucându-se, da nu oricum ci aşa serios, cum se joacă pruncii. -Da? întrebă Ioan. Fătuca era o lumină pentru casă, cum îs luminile ce le aprinzi la biserică păntru o mămucă bătrână.

Deasupra ei era ceru, mare, mă; ceru curat cum îi curată apa din munte care te şi satură când o bei fie de n-ai mâncat nimic de dimineaţă, ceru care te satură când îl priveşti şi-l bei cum să bea sfinţenia din crucea lui Hristos. Doar ceru era desupra şi era mare şi rotund ca o cupă înoarsă, că o cupă de aur ori de ceva mai mult. Dacă să urca pă căsucă, Anişca, fătuca de uriaş era aşa mare că putea să ridice mâna şi aproape aproape să atingă ceru. Şi ceru alb de lumină de fapt nu era decât aripă de înger lângă aripă de sfânt, toate lipite una de alta. Asta era să fie zi. Iar când începea să să-mbăzneze şi să se facă noapte tot câte un înger din cupola cerului îşi desfăcea aripile şi începea să privească către pământ să-l binecuvânteze, că asta face ceru – binecuvântează şi ochii lui străluceau ca două flacări cereşti pe cer, stelele. Asta era să fie noapte. Şi până când era noapte tot ceru, şi toţi sfinţii din cer şi toţi îngerii din cer şi apostolii şi mămuca Domnului, şi apostolii şi Domnul nostru Hristos toţi priveau din cer pă pământ. Aşa era. Şi Soarele şi Luna sunt cei doi Ochi ai lui Dumnezeu, un Ochi care râde şi un Ochi care plânge oglindindu-se mereu în tăurile din munte ca ochii lui Adam, un ochi bun, mă, şi-un ochi rău; oglindindu-se privirea Domnului nostru Hristos, cu un ochi învineţit de palmele noastre. Pe atunci nu era greu să te rogi că ceru era atât de aproape. Acuma păcatele oamenilor l-au depărtat şi l-or mai depărta că ne spun oamenii cu carte că stelele să-ndăpărtează de pământ. Să-ndăpărtează ceru că el îi prea şi prea curat pentru sărăcanii de noi, asta o fi. Şi odată un heruvim sfânt şi învăpăiat cu zalele suflate cu lacrimi coborî din cerul spuzit de stele şi-i dădu Anişcăi o jucărioară. O păpuşă. Nu ştia Anişca din ce era păpuşica aista a ei da era grozav, mămucă. Avea o cheiţă şi putea să întoarcă de cheiţă şi păpuşa umbla şi vorbea... Cred totuşi că generaţia mea de copii am prins poate o perioadă mai grea, nu ştiu. Era greu în anii 80 pentru că erau bani dar nu era marfă. Am visat o carte plină de tractoare cărămizii care arau, asta în condiţiile în care în basmul de atunci pâinea era pe cartelă şi până şi covrigii pentru noi, şcolarii din clasa întâi de la ghereta şcolii erau număraţi. Oricum îmi amintesc că un copil de la căminul cu program prelungit unde am fost şoim al patriei mânca plastelină, probabil pentru că era parfumată; cred că ăsta e un semn de relativă foamete. Dar dumneata ziceai după aceea, la începutul anilor 90 că nu era mult mai bine pentru că acum era

marfă dar nu mai erau bani. Eu îmi amintesc cât de mult ne plăcea la copiii de vârsta mea să mâncăm sarea amestecată cu praf de pufuleţi strânsă în punga de pufuleţi când aceasta era goală. Musulmanii turci care au cucerit Bizantiumul nu erau barbari pentru că au lăsat Sfânta Sofia în picioare, barbar a fost Tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi subalternii, la începutul carierei asediind satele din Vrancea cu armata Republicii, iar apoi înconjurând strâns bisericile şi sinagogile din toate părţile cu blocuri ori demolându-le şi plănuind de fapt să demoleze până la urmă toată ţara până la cătune până în anul 2000 dacă i l-ar fi dat dialectica hegeliano-marxistă, dumnezeul său, însă orice idol e neîndurat, precum Ozimandias. În anii optzeci când te chemam să vii cu mine la biserică la părintele Mihăiescu îmi spuneai că n-ai voie, că oamenii mari n-au voie să meargă la biserică. Pe atunci în copilărie făceam oameni de zăpadă şi cetăţi de zăpadă inamice între blocuri şi înainte de asta înainte cam pe când am învăţat să fac bulgări de zăpadă cum veneam acasă urcând treptele de la bloc pe întuneric când se lua curentul cu mâinile îngheţate şi Dumneata îmi spălai mâinile în apă rece la chiuveta din baie, ca să nu crape pielea şi mâinile să se încălzească foarte repede. O, Doamne, câte lucruri şi câtă măreţie a trecut. Mamă, de când ai plecat tu nu mai prea sunt astăzi oameni ca dumneata: intelectuali autentici cu pasiune pentru agricultură ca Solomon ben David, unul din felurile de oameni adevăraţi. Lumea ar avea nevoie de dumneata şi de cei asemeni dumitale, Mamă. Aici în Haţeg blocurile sunt dune în neagra beznă. Dincolo de geam seara, albastră sticlă. Femeile ar trebui să nu moară niciodată. Dumneata ar fi trebuit să fii fericită, Mamă, dar Dumnezeu e un Mozart. Partea din *Titanic* în care Rose coboară în înteriorul vaporului după Jack te reprezintă atâta mamă, partea când coboară cu liftul în coridorul inundat şi apoi îi spune liftierului să nu urce după ce liftul se umple de apă; n-am mai cunsocut pe nimeni pe care să-l reprezinte mai mult poate doar pe I(i)sus. Dacă lumea te-ar fi cunoscut te-ar fi numit erou şi când eram mic povesteam amândoi despre Ecaterina Teodoroiu, despre Măriuca şi despre Regina Elisabeta. Când am fost mic am fost amândoi la Mărăşeşti de am văzut eu tunurile şi dumneata mi-ai arătat mormintele eroilor micului nostru petec de pământ, iar acum amintirea ta este un Mărăşeşti, un loc sacru ca un mausoleu dar în

care ca într-o biserică ortodoxă te simţi ca acasă, ca în biserica Mănăstirii Cotmeana cu încălzire prin podea de iarna aproape nici nu poţi să stai prea mult în genunchi de căldură. Îmi transform pe hârtie amintirile într-un Taj Mahal zidit într-o carte - pentru tine Mamă - şi totodată într-un Escorial, o clădire uriaşă, cărtăresciană, imensă, hipnotică în acelaşi timp biserică, mănăstire, închisoare şi castel, - pentru mine. Cartea aceasta este tot ce-mi doresc, nu îmi doresc altceva, îmi sunt propriul preot, pusnic, temnicer şi regat pe care sunt viceregele lui Christos. FelixC Haţeg 9 decembrie 2011. Cartea asta e un Coran. Mămico, dumneata le-ai spus prietenelor tale când te-ai căsătorit: -Eu vreau copilul meu! Noaptea când stau în pat îmi vine să mă duc în stradă şi să meg până la capătul lumii, până dincolo de lume, până te găsesc, Maman. Mamă, doar dacă m-ai săruta mi-ar trece toată durerea, ca în copilărie; acum dacă m-ai mângâia pe frunte cum obişnuiai să o faci, m-ai vindeca, Mamă, ca pe vremurile Proorocilor. Tot ce pot gândi eu este: ‒Eu o vreau pe mama mea! Îţi vorbesc ţie, Mamă, pentru că tu eşti vie lângă Arhanghelul Mihai, îngerul tău, tu eşti vie şi fiecare amintire a ta are o poveste precum cântecele Ofrăi Haza, tu poţi vedea, poţi auzi, poţi simţi, iubeşti; acum mă uit sus la cer şi-ţi spun: -Acum tu eşti acolo, Mamă. Dormeam dar nu eram acasă, visul îmi rătăcea pe pământ iar în viziunile mele vedeam sfeşnice care se aflau pe înapoia cărărilor oamenilor obişnuiţi neştiind ca întotdeauna dacă şi pe drumul meu, în urma cărării mele s-o afla un sfeşnic, o lumină, sau nu. Mamă îmi amintesc cum am mers la Homorod în '86 şi apoi la Buciumeni, Târgovişte, Poiana Braşov unde mergeam în drumeţii cu pionierii pe cărări ce coborau dinspre munţi, apoi în prima tabără la mare unde am mâncat poate o sută de eclere din banii pe care ţi-i ceream şi unde cu ceilalţi copii adunam scoici micuţe pe care încă le mai am în cea mai mare parte, pe ţărmul Năvodariului. Apoi am mers în celelalte tabere dar aproape cam de atunci a început adolescenţa şi am început să mă transform într-un *copil deştept*, genul de tineri care nu se mai bucură de nimic, cel mai naşpa lucru din lume ‒ nu e de mirare de ce nu aveam succes la fete. Îmi pare rău Mamă că nu am călătorit mai mult, acum nu pot decât să regret. Ce frumos a fost când am fost de la Galaţi la Brăila cu vaporaşul, mă simţeam ca pe un trnasoceanic şi mă aplecam să văd brazdele pe care vaporul le făcea în apă, altă dată am fost la

insula lui Ovidiu, apoi atunci cu vaporaşul am văzut un vad al Siretului, cel mai nordic loc în care am fost în Moldova, am fost într-o excursie la mănăstirea Golia sau Dealu şi de acolo cred că mi-ai cumpărat cărticica aceea alastră de rugăciuni pentru copii, am fost la Biserica Neagră unde am văzut covoarele turceşti atârnate de balconul interior, am văzut ora nemţească de biserică, am fost la castelul Bran, şi acuma plâng când scriu, unde pe drum toţi copiii am mâncat îngheţată Polar – aşa mi-a spus Ştefan că se numea, eu nu mai ştiam - cu cinci lei în pachete ca de unt şi unde n-am văzut decât etajul întâi pentru că celelalte două etaje erau în lucru. Am mers prin atâtea locuri parcă, dar puţine totuşi când privesc în urmă pentru că eu după ce am mai crescut n-am mai vrut să merg iar după ce am mers la liceu şi cei trei colegi de cameră mai mari m-au spălat pe creier doi ani de zile nu mi-a mai trebuit nimic. Îmi pare rău că nu am mers în mai multe locuri şi nu am petrecut mai mult timp împreună, îmi pare rău, Mamă, doar acum realizez ca Shoby când tu nu mai eşti în mine şi merg singur pe străzile înfrigurate de sfârşit de vară; aş vrea să putem să mergem să mâncăm îngheţată în cofetăria din Turnul Eiffel, să mergem la Zidul Plângerii cu Benoria şi Tamar, să vedem Napoli cum îţi scria prietena ta şi Napoli, să mergem în piaţa Vaticanului când Papa binecuvântează întreaga lume şi să mergem să vizităm toate obiectivele turistice din Spania, şi cel mai mult aş vrea să te am lângă mine pentru totdeauna cum a fost totdeauna. Tu mă iubeşti chiar în acest moment, şi cel care nu poate să vadă şi să trăiască sunt eu neputînd să văd roţile voastre de cer şi neputând să fiu între voi şi acum ştiu în cele din urmă că asemeni nouă şi florile se nasc din durere şi deasemenea acum după cum grecii antici aveau catharsisul noi cei de azi avem compasiunea, iar eu sunt doar un Mike Corleone prăbuşit în faţa preotului Ioannes Paulus Primus, doar un vameş cu sufletul năruit înaintea luminii tale, Mamă, în acest poem irlandez, viaţa mea, şi cuvintele cardinalului Lamberto către mine sunt drepte şi pline de milă: *„-Păcatele tale sunt îngrozitoare... şi este drept ca tu să suferi... Ego te absolvo en Nomen del Patris et Filii et Spiritu Sancti, Amen.”*

Şi eu am răspuns îngerului, tăcând fiindcă Rugăciunea te poate duce oriunde Oriunde vrei să mergi Este ca aceeasi roată învârtindu-se Ce te duce într-un loc diferit Dacă tot

eşti înconjurat de întuneric Măcar deschide-ţi ochii – asemeni cerului Dar speranţa e o pană de vultur Ce deja îţi arde în păr Rugăciunea e singura ce prea multă nu strică Rugăciune nu gânduri spuse filosoful Rugăciunea e cea care niciodată nu e deajuns Rugăciunea nu gânduri spuse rugătorul Rugăciunea e o inimă în şase colturi Rugăciunea e soarele în sase colturi E mâna ce te trage afară din adâncuri Rugăciunea e zâmbetul sclavului răscumpărat Rugăciunea e frumoasa pe care n-o vei săruta niciodată E izvorul la care nu vei ajunge niciodată Izvorul privirii ei de zâmbet şi oglindire Rugăciunea e o înfrângere asemeni sufletului Mulţi ar dori să se piardă pe ei ca tine în rugăciuni Mulţi ar dori să plece în călătorie Aici Eşti lângă un munte pe care nu-l poţi părăsi Dar muntele umblă cu tine asemeni stelelor şi tăcerii Gautama a stat meditând 49 zile sub copacul Bodhi Hristosul a postit rugându-se 40 de zile în desert Primul sufi a stat veacuri pe geometria covoraşului de rugăciune Aşa cum tu sau eu ne rugăm neîncetat în oraţia acestor cuvinte Cerul e un Amazon curgând pe deasupra capetelor noastre Un râu nesfârsit căruia nimeni nu i-a văzut marginile O apă mare în care sunt trei pesti ce sunt un singur peşte O apă din care oricine bea e viu Nu rezolvi nimic cred dacă tai mâna care ar fi putut să lucreze Chiar în deşert de pleci inima nu trebuie să-ţi devină un desert Nu e păcat sa fii ce eşti de eşti un tu în flăcări Şi viaţa chiar şi a ta e destinată construirii Oricine e primit în familia oamenilor sau ar trebui să fie Şi e bine de rugăciunile sunt fără număr Este bine dacă rugăciunile sunt nesfârşite asemeni eternităţii Şi doar cei ce cred văd Nu e nimic care să mă intereseze afară de el Şi doar rugăciunea se-nvârte asemeni unui nufar Nu e nimic care să mă intereseze se pare că nu este nici măcar femeia Nici măcar mândria nici măcar omul Totusi nu e nevoie sa pleci în nici o junglă tainică Pentru că necunoscutul şi padurea se afla chiar în tine cea mai grozavă calatorie cel mai mare adevar e în tine musteşte asemeni pădurii Ecuadorului ud din privirea ta Când ochii îţi sunt doua pietre ale tăcerii Auzi cântecul râului şi poţi citi portativul furtunii Muntele îţi împărtaşeşte tainele sale Şi nu mori când ochi îţi sunt 2 pietre ale tacerii Cerul este o apă adâncă şi tăcută De-i stai pe pietre trebuie să aştepti ca orice pescar Dar de vei face asta multi peşti vei prinde îngeri vei prinde zei vei prinde Multe miracole te vor întâlni dar nu ţi le pot spune pe toate Hristos I(i)sus este un print fericit

deasupra ulitelor cosmosului Iar rândunica cine este cine poate fi afara de martiri? Mucenic ucis ori mucenic fără sânge asta sunt toţi ucenicii De aceea rugăciunea nu trebuie să se oprească Totul e o iluzie Viata e iluzie iluzie e si moartea Chiar suferinţa e captivă în cosmosul unui vis Existenţa e un rembrandt între flăcări şi bezne Aşa că deschide-ţi ochii dacă-i mai ai Rugaciunea e o sabie scriptura e o sabie harul e o sabie Poti alege sa lupţi sau să mori Întâi vine vine foamea Apoi vin durerea şi chinul Ocara adesea le urmeaza pe toate Iar apoi vine rugăciunea iar apoi vine Is Hs Îngerul meu nichitastănescian mi-a spus: ţi-ai luat crucea? n-am ştiut că trebuie să-i răspund şi-a fost atât de aproape că l-am auzit a fost atât de departe că nu l-am putut vedea Cei vechi spun că mintea-i un bostan ce trebuie să se tot coaca Eu cred ca mintea-i o grăunţă Şi trebuie să-ncolţeasca în adâncuri şi singurătate Asemenea pâinii să moară şi să-nvie Afară copii de la bloc urlă ca un trib Lakota Câtă fericire pe cărările liriciste ale copilăriei Amurgul e plin de urlete şi fericire Copilaria se reflectă în rugător ca un munte Sufletul e cheia tuturor lucrurilor Dar nu sufletele noastre ci Sufletul nevăzut vreodată În el trebuie să-mi spăl faţa şi mâinile În izvorul lui poliedric de milă Când m-am întors din Vietnam Tu m-ai aşteptat în vechea mea casă Eu am pierdut ceva acolo în Vietnam Dar tu m-ai gasit acolo în Vietnam Am mers la Deva iar cu un rover cu un seraphim Acolo în munte am întâlnit nişte oameni Izolati de milenii în bezna unei peşteri prăbuşite Acesta a fost visul Eşti rana mea de nevindecat dar eu mă rog Eşti durerea de sâmbată dimineaţa dar eu ma rog Eşti Timpul mâncându-mă cum se mănânca pâinea dar eu mă rog Eşti rugăciunea mea tristă şi neîntreruptă dar eu ma rog Rugaciunea învăţăcelului e liberă de gânduri parcă Asemeni ogorului semanat de ţăran de buruienile nesemanate Nu am ce gânduri să împărtăşesc pentru că nu sunt gânduri Doar pace Vrăbiile sunt amicii îngerilor Iar Dumnezeu e dragoste dar noi noi ce suntem? Îngerii sunt frumosi de cântă oamenii în tacere Doar vrabiile sunt amicii îngerilor datorită călăilor amuzaţilor torţionari ai copilului copilaria mea a durat mult Mai mult decât s-a aşteptat oricine chiar eu copilaria mea a durat până ieri iar karma e o cruce pe măsura fiecaruia Dacă Buddha ar fi fost creştin Probabil ar fi fost cel mai bun dintre noi În noi ard candele în Benares ard lotuşi Când Ochii lui Dumnezeu ard ce nu e flacără? Veghe în noapte la

feştila computerului Cu Phil spunând mereu şi mereu aceleaşi cuvinte: *„pai am fost acolo şi am văzut ce ai făcut am văzut cu ochii mei doi”* Cuvintele îngerului toate Scopul meu nu e fericirea mea nici macar pacea Ci glorificarea Zeului meu ca pentru oamenii din vechime Ar fi bine să-mi amintesc asta de vreau sa traiesc Stelele sunt mult mai înalte ca oamenii iar universul e un atom de hidrogen în căuşul palmei deschise a lui Dumnezeu. Frumuseţea orei 01:32 a.m. când după ce ai mai adăugat două pagini la cartea vieţii tale te duci tu scriitorul proletar la fabrica de pâine şi cumperi o pâine cu miezul ca magma lichidă, o cumperi cu doi bani şi încă aproape jumătate de ban de la brutarii proletari şi pe când te întorci cu pâinea ruptă în mâinile tale sub stele simţi frumuseţea vieţii acut ca o durere. În acele momente dacă nu e oricine ar putea măcar fi fratele tău şi dacă ai întâlni pe cineva pe drum i-ai da să rupă din această minune care îţi arde degetele cum trebuie că i le-au ars lui Christos când a înmulţit pâinea transformând-o în mâinile sale în flăcări de miez de pâine lichid ca mierea întărită. Şi eu am răspuns îngerului, plângând: zăpadă spre cer fata aleargă prin alb frig imaculat sus deasupra ei ramuri înzapezite lumini picurand aici aproape chitara în zăpadă fulgi cazuti pe corzi mesteceni iarna vant bland mamico fugind zăpadă yahweh precum o aripă în tine intră iarna frumuseţe doar lacrimile ni se amestecă cu fulgii uneori plângem omătul e viu încearca să înţelegi furtuna vie uneori cerul nu e decat o lacrimă căzută din râu ca o cărare alb râul străluceşte coborând din cer ca o cărare zăpada ne urcă in suflet mămico şi nu ştim încă nu ştim ce vorbesc aceste lacrimi căci sufletul său e un ocean de lacrimi strălucitoare strigă-i numele spre furtuna din ceruri va tuna în noi cerul va fi rupt înauntrul nostru şi vom tăcea plângând pentru nuferii ce cad din ceruri dalbe şi se vor topi precum lacrimi ce curg pe obraji şi vor muri muri uneori ştim că lacrimile sunt râuri şlefuind suflări precum pietrele din munţii troieniţi din sufletul nostru caci viu el este domnul memei mele asa ii vorbea mergând printre crini mama auzea cuvintele privea zăpada el e zăpada precum ploaia curată aşa este el râul ce tace râul infinit e el ingheţat şi alb zăpada cade îmi cade pe suflet iar mă troieneşte dumnezeul tău e sfânt mama dar tu ştii asta soarele lumina înăuntrul zăpezii zăpadă nufăr e atâta zi uriaşa lumină infinită zi mâinile noastre una într-alta în nea împartăşită zăpada iubind

îngenuncheată în ea în viu dumnezeu îngerii cânta şi clapele orgei sunt acoperite de omăt aripile lor sunt albe ca zăpada albă muzică zăpadă biblia sta deschisă sub fulgi albi filele vântul priveşte mamă zăpada e lumina priveşte în jur fiindcă ochii ochii tăi sunt iubire albă lumină ascultă mamă voi merge şi eu şi voi privi îngerii noi vom fi prieteni mamă cei mai buni prieteni luminaţi de nea pentru că isus e această zăpadă zâmbet infinit şi îţi spun mamă ştii voi reuşi mamă să-mi scrii inima pentru că noi doi suntem prieteni albaştri 4ever & ever palma ta ţine un fulg şi a mea pe-a ta alb în zăpadă şi vom juca go sau şah în cer de munte cu arhanghelii ce-ţi spune râul în ţara frumuseţii ce îi vorbeşti tu adeseori el ţi-a văzut lacrimile tale de safir dacă vei vrea să plângi tristă fii azi căci ploaia e în tine azi dumnezeu este el este o lacrimă domnul tău este iar lacrimile sunt un popor asemeni asemeni nouă suntem lacrime oglindite in mare uriaşa mare plânsă din ochi din nesfârşitul ochi nears plângi astăzi plângi azi căci durerea e un univers durerea e universul lacrimile îţi vor cădea în zăpadă rahel topind-o pentru că omul e un înger cu suflet de animal dar ştii răspunsul sub cer mereu este da nu este altul tu stai în genunchi pe zăpadă mămico ţi-e părul umed obrazul ud de lacrimi iar eu l-am văzut pe om am văzut omul astăzi am văzut omul aşa că plângi ma plângi şi pentru mine mamă pentru mine plângi dar zâmbeşte ma căci iubirea nu e înlăcrimare ca în poveşti. A fost odată ca niciodată o floare care răsărise pe un cactus undeva în deşert. În fiecare noapte cadranul cerului se rotea deasupra florii într-o linişte desăvârşită. Floarea stătea tăcută privind stelele care străluceau de parcă ar fi avut petale, de parcă şi cerul nu ar fi fost decât un alt fel de deşert în care ele, stelele, însemnau totul, după cum în pustietatea în care locuia ea, floarea, ea şi suratele ei reprezentau un miracol de frumuseţe şi răbdare în temperatura de peste treizeci de grade Celsius. Era greu în deşert. O singură dată văzu floarea un fluture adus de un uragan până în pustietatea aceea. Era mititel şi avea nişte petale care se lăsau purtate de vânt. - Şi eu aş vrea să plutesc aşa, spuse floarea unui gândăcel care se scălda în nisip. Gândăcelul era o jivină foarte înţeleaptă şi spuse: - Cam greu ce vrei tu, dar dacă îţi doreşti cu adevărat, se poate. Trebuie doar să-ţi doreşti asta foarte tare şi apoi, la anul, când va bate iarăşi vântul să-l rogi să te înveţe să zbori.Vântul te va învăţa să dai din petale şi astfel ele

se vor transforma în aripi. Tot anul floarea îşi dori din toată inima să poată zbura şi atunci când se întoarse vântul îl rugă să o înveţe a zboare. Cu o adiere vantul o ridica in aer si floare incepu sa colinde prin vazduhul desertului. Era fluture. Era o floare cu aripi. Cine ar fi putut să-şi imagineze cât de fericită era floarea. Poate doar gândăcelul, însă el era acum departe, pe alte meleaguri. Floarea zbură printre celelalte flori care erau ancorate de nisip, Ziua se încălzea la razele soarelui, iar noapte în lumina albă a Lunii privea stelele ce se roteau pe deasupra capului ei. Într-una din zile floarea zbură până la Lună, fiind luminata de obrazul Lunii. - Ce sunt stelele, surată Luna? O întrebă floarea pe Lună. Luna tăcu, meditând. Şi, după ce scăzu şi crescu de câteva ori, răspunse zâmbind: - Stelele sunt nişte flori. - Nişte flori?! Exclamă uimită floarea.   - Nişte flori aşa ca tine. Numai că nu au aripi, iar petalele lor sunt făcute din lumină. Sunt cele mai frumoase flori aşa cum florile sunt cele mai frumoase stele. - Adevărat? Întrebă floarea privind stelele care străluceau în jurul Lunii, umplând cerul. Se rugă mult floarea de Lună să o facă o floare cu petale de lumină, să o facă o floare siderală, iar Luna până la urmă îi împlini dorinţa. Floarea zbură, şi zbură, şi zbură fără să dea din petale până se transformă în lumină şi Luna o sădi în grădina de lângă casa ei, în cer. Dacă priveşti cerul seara înainte de culcare vei vedea floarea transformată în stea, o vei vedea sclipind şi jucându-se printre constelaţii aşa cum tu te joci pe covorul din sufragerie şi sclipeşti în sufletul părinţilor tăi. Căci Luna de data asta a greşit; cele mai frumoase stele nu sunt florile si cele mai frumoase flori nu sunt stelele, ci copiii cuminţi ca tine care aduc bucurie părinţilor lor. Mamă, pe şeful meu oamenii l-au omorât, ar fi de mirare să nu facă şi cu mine la fel, de fapt au făcut-o deja. O fac mereu, dar nu ştiu ce se-ntâmplă că tot continuu să înviu. Am prins o stea in palma mea Deschisa Scaparand asimetric asemeni Unui cristal de zapada In palma mea in cinci colturi Astrul acesta imi era sufletul Celui ce murii Asa ca am luat steaua si am Asezat-o in tarana Asa ca am luat steaua si am Sadit-o in pamant ascultând cuvintele sacrului; 'Suflet chinuit cerul se-ntinde genune sub Noi.' Şi luând în considerare degenerarea umanităţii răutatea progresivă în timp a oamenilor e explicabilă. Răutatea oamenilor a fost cea mai mare mirare a mea din copilărie şi până în prezent nu am reuşit să-i dau un răspuns

dar nu mă mai miră şi cred că de astăzi sunt pregătit să-i dau un răspuns. Deşi voi suferi mult tocmai pentru acest răspuns deşi am suferit atât de mult de la vârsta de patru ani când am învăţat Tatăl Nostru tocmai pentru acest răspuns pentru că răspunsul, singurul răspuns care poate fi dat pe pământ, e fiecare rugăciune pe care o spun. David a făcut asta, David a trăit asta înaintea mea, iar el a fost primul hasid ca şi Matisyahu şi ca şi mine orice evreu e ori urât ori iubit fără măsură, în credinţă nu există mediocritate. Am 29 de ani şi am ajuns – oare pentru a câta oară? – la concluzia că nu cred în căsătorie. Nu există fericire în căsătorie, în orice căsătorie cineva este underdog. Şi luând în considerare degenerarea umanităţii, totul va deveni în timp tot mai greu. Sincer vorbind, nu am deloc chef să-i fac urmaşi tatălui meu şi neamului lui, iar necăsătoria e paradigma mamei mele, a fost până să fie îmbrobodită la treizeci şi patru de ani, şi va fi şi calea mea – singurătatea; sunt copilul – necăjit şi atât de trist acum – al Mamei mele, *sunt* Mama mea, Mamă sunt tu. Dacă tu şi Hristos I(i)sus aţi suferit atât cât a fost pe pământ de ce să fiu eu scutit? În primul an cu o zi înainte de Moş Nicolae taică-meu mi-a spus că are nevoie de un tovarăş (adică o *tovarăşă*) de viaţă. De cineva cu care să *împartă* şi nu ştiu ce, şi nu ştiu ce. Nu au trecut nici măcar cinci luni de când dumneata Mămico ai plecat. Cum a spus o femeie bătrână: -Când Mamă-ta e încă caldă în pământ. Oricărui om care s-ar întreba de ce taică-meu e absent din scrierile mele, îi dau răspunsul pe loc: au de ce să întrebe şi deşi înainte ştiam lucrul acesa fără să-l ştiu acum l-am aflat. Un lucru pe care l-am învăţat de la tatăl meu e că nu toţi ne putem schimba, dar un lucru pe care l-am învăţat de la dumneata Mamă e că toţi putem fi iertaţi. Deşi filosofia îmi spune lucrurile pe care le-am scris deja cred că totuşi trebuie că mă voi căsători cândva pentru a avea copii care să fie nepoţeii tăi, Mămico – nu se poate altfel - şi sper cu toată inima să-ţi semene cât mai mult. Doamne, cât despre toate pretenţiile mele pline de bolnavă mândrie luciferică în cae mi-am irosit primii ani de naştere din nou ca atâţia alţii închipuindu-mi că pot explica ori da o învăţătură, îţi privesc cerul din stele şi-ţi spun: Ce ştiu eu? Nu ştiu nimic. Şi tot Talmudul la un loc cu toate celelalte învăţături ar trebui să înveţe că după Christos nu mai există decât un proroc de la care eu primesc totul şi orice dat al meu nu e decât şi doar acest primit,

nimic altceva. Lucrurile astea i le spun lui Dumnezeu sau poate ţi le spun dumitale Mama Valeria cum te strigam la bloc când eram mic ca să nu răspundă mamele altor copii. Cât despre mine - o dată pentru totdeauna - dacă păcatele mele sunt fără număr şi rugăciunile îi musai să fie la fel, asta în eventualitatea că nu îmi ratez chemarea. În rest - Emily Dickinson. Când am avut creastă de punkist un prieten îmi tot spunea că semăn cu Corleone, eu atunci nu văzusem filmele; nici nu ştia câtă dreptate avea, cât sufăr eu acum pentru cât te-am făcut să suferi, Mămico. Sufăr ca Mike Corleone în *Godfather 3*. Ca să mă exprim şi eu în limbajul *Moscovăi nu crede în lacrimi*, sufletul este viitorul omenirii. Dacă am învăţat ceva în viaţă e că bolile sufleteşti pot fi vindecate foarte bine cu credinţă, dar nici oamenii nici doctorii oamenilor nu apelează la Sfânta Scriptură. Călugării ortodocşi ţin doliu după moartea lui Christos, probabil de aceea sunt îmbrăcaţi în negru. Călugării sunt oameni care părăsesc totul. Deşi îmi place felul lor de viaţă eu nu îmi pot părăsi familia, nici măcar acum când familia mea este în cer – căci dintotdeauna doar Mama mi-a fost familia -, nu-mi pot părăsi familia. Cu durere sufletească trebuie s-o spun că dumneata Mamă cu mine ai fost ca Liuda cu Serioja. Cât ai suferit, Mamă, cât te-am făcut să suferi. Şi ca şi dumneata şi Liuda l-a găsit pe Dumnezeu, în toată suferinţa asta nemeritată şi crudă. Îmi pare atât de rău că mă doare. Imi amintesc cum te-ai întâlnit cu M. Alin şi i-ai spus că sufăr că n-am prieteni şi el a zis să-mi spui să merg pe la el, cum m-am culcat încălţat când mi-a umpărat primele ghete, cum când eram copil copiii mici dacă vedeau mâncare pe stradă *li se dădea* cum ziceai dumneata Mamă, cum îmi povesteai ce ţi-a spus bunica: -Nu fugi după căruţa care nu te-aşteaptă, cum atunci când plecam dimineaţa la şcoală sau plecam undeva spunea: -Stai să-mi iau jecksănu, cum ai spus că pe Maia, Max şi ceilalţi câini din *-25 de grade* i-au filmat din satelit; ce copilăroasă erai, cum îţi spuneam să mă acoperi nu doar pe mine când mă descopeream ci şi căluţul meu de pluş: -Mamă, acoperă calu!, prima dată la discotecă la Târgovişte în tabără, înainte de asta Homorod 86, cum le-ai spus dumneata prietenelor care te sfătuiau să nu te iei cu un văduv cu trei copii: Mama: -Eu vreau copilul meu!, cerceii de aur, calculatorul şi sticla de vin Carmel – toate din Israel, îmi amintesc bărbia ta de copil, cea mai frumoasă bărbie pe care am văzut-o vreodată, cum mi-ai

cumpărat din economiile dumitale bicicleta Pegas când eram copil. În fotografii rămânem tineri tot aşa cum în filme maşinile rămân noi, când am mers la castel la Hunedoara şi nu ai avut bani decât să-mi plăteşti doar mie intrarea şi dumenata m-ai aşteptat la intrare, cum cea care a suferit cel mai mult în suferinţele mele, mai mult decât mine şi decât oricine ai fost dumneata, Mamă, cum *Vse dlya tebya* – Iulya Savicheva – o fată ca Mama, cum ne uitam împreună la Cerbul de Aur, Braşov încercând să ghicim cine va câştiga, cum în anii '80 am ieşit din miracol şi apoi în copilărie mergeam pe stradă cu mama ţinându-ne de mână, cum ziceai că tândălesc când mergeam amândoi la şcoală şi uneori nu mă mai aşteptai, cum când am fost copil mic m-ai învăţat să mă ţin de mânecile jerseului când mă îmbrăcai cu fâşul sau paltonaşul, cum mie îmi dădea măduva din osul de vită, cum a muncit până în ultima săptămână de viaţă, cum mă uitam cu tine la filme cu Shirley Temple şi la toate ecranizările posibile ale cărţii *Heidi*, cum întorceai cartofii ce se prăjeau în tigaie pe când eram copil, îi întorceai pe toţi, fiecare cartof până nu mai rămânea nici unul neîntors chiar şi cei ce începeau să se lipească de tigaiecum când ai pus grădina în spatele blocului am mâncat o vară întreagă numai legume şi supă de salată, spanac şi lobodă verde şi roşie şi primăvara şi urzici, de eu cel puţin m-am săturat dar dumneata spuneai că e bine să nu mâncăm prea multă carne şi să mâncăm sănătos. Era bună mâncarea şi acum îmi amintesc supa de lobodă roşie şi spanacul cu ou, cum spuneai Mamă: -Până să mă căsătoresc aveam haine frumoase după modă, rochii frumoase şi haine cu guleraşe. După ce m-am măritat am ajuns ca o ţigancă, cum îmi povesteai de podurile din Budapesta, cum te tutuiam, nu trebuia să te tutuiesc, cum pentru mine lumea s-a sfârşit pe 20 iulie 2011. Istoria Conchistei este asemeni istoriei Asiriei iar istoria cuceririi vestului de către yankei este asemeni istoriei Turciei în Armenia. Dar există şi o altă istorie a Turciei; Ochi deschişi de iubire precum litere Ne uităm numele în rugăciune ne uităm Sufletul Un djihad sfânt port împotriva mea – rumi Pune-ţi mâinile pe ale mele şi să ne rugăm sufi Tăcerea ne înconjoară pecum marea cerului Unde din minaretul rotund şi clopotniţa ascuţită Din ele să ne chemăm pe noi înşine la noi înşine. Când eram copil mai mic şi se purta tata urât cu noi dumneata Mamă îmi spuneai: -Ia învăţătură. Dar D-zeu a fost tatăl lui Moise, ca şi al meu. Fals. D-

zeu este casa mea. Adevărat. Mamă dumneata vrei să fiu primit şi eu când voi fi chemat cum întotdeauna ai vrut ce este bun pentru mine, cum călătoream amândoi pe strada Horea în universul curţii lui tanti Lizica, cum au ţinut la dumneata pisicile deşi ţie nu-ţi plăceau pisicile: Negoro, Ţiţica; şi deasemenea pisica din copilărie despre care mi-ai povestit, care ţi-a furat peştele după ce i-ai dat tot ce-a fost mai bun, parcă a fost om, când spuneai să decorez eu bradul de Crăciun, să încerc să-l fac cât mai frumos, când îmi suflai în obraz şi-mi şopocăiai în ureche sau când mă sărutai în ureche cu zgomot pe când eram copilaş, cum căutai reţete pe internet şi nici măcar laptop, unul cât de mic - al tău -, n-ai avut, cum mergea la şcoală şi mânca un covrig toată ziua, uneori până la şase alteori până la opt seara, cum cânta fals când era singură pe când era copilă, cum mă trimitea la Cluj cu rucsacul plin de sandvişuri şi prăjituri. Îmi amintesc plăcintele cu măr pe care nimeni nu le va mai face la fel, îmi amintesc bluza de lână tricotată de mama, albastră cu un pui galben, dacă aş fi o conestaliţe aş fi un pui galben pe cerul albastru, cum îmi aduceai ciocolăţi, Poiana şi altfel de ciocolăţi. Cum la spital când eram pe clasa a şaptea mi-ai dat o ciocolată Lacta, cea mai bună ciocolată pe care am mâncat-o vreodată, cum spuneai zâmbind: să fiu penzionară, cum ai făcut fără ajutorul nostru agricultură după cărţile de agricultură împrumutate de la doamna Vetuţa, cum îmi aducea felia ei de tort de la reuniunile şcolare, Mămico, şi acum îmi amintesc cum când eram copilic te-am aşteptat să vii de la Timişoara când ai pregătit examenul de grad de profesoară. Te aşteptam în staţia de autobuz de lângă fabrica de pâine şi mă gândeam doar la dumneata, cum îţi spuneam seara în pat ţinându-te de mână, p ecând eram copil mic: '-Tu eşti mama, da? Nu eşti lupu, da?' :) – când îmi povesteai pe întuneric la culcare Capra cu trei iezi şi Scufiţa roşie, cum am stricat ceasul de domnişară al mamei, vrând să-l repar, când ai mers mamă singură la casa de la ţară şi ai găsit aruncaţi de de ciobani în curte doi căţei ciobăneşti mioritici care lătrau de mama focului, cum te dădeai cu Simsoneta pe strada gării la şapteşpe ani, Mamă, îmi amintesc degetele tale arse pe când ne făceai mâncare, întâmplarea când l-a pălmuit pe medic la trei, patru sau cinci ani, drumul cu telescaunul cu dumneata doar noi doi la Predeal. Cele mai frumoase lucruri sunt cele pe care nu le înţelegi. Ca şi iubirea

ori D-zeu. Uneori nici pe mine nu mă înţeleg, probabil că şi eu sunt frumos, ca un copil handicapat. Mamă şi aşa cum cred că fiecare poveste trebuie să conţină o învăţătură, aşa cred că învăţătura acestei cărţi, a vieţii noastre este conţinută în numele purtate de noi de-a lungul a patru generaţii, de când am învăţat să scriem. Numele meu, al dumitale, al bunicii şi al bunicii dumitale după tată înseamnă în latină şi ebraică, - după procedura masonică parcă - : *puterea care ascultă* (de Dumnezeu), *putere fericită* – parcă e un dicton latin; numele sunt: Valeria Ana Valeria Felix. Astăzi, de fapt ieri că e deja 00:48, am fost la Universitatea de Vest la Timişoara. Am fost mai întâi la universitate şi portarul universităţii m-a îndrumat spre clădirea Bibliotecii. Acolo portarul bibliotecii m-a trimis la informaţii, de l-a informaţii o fată m-a îndrumat la etajul 3 la Biblioteca Facultăţii de Litere unde bibliotecara m-a înştiinţat că ei nu păstrează decât tezele de doctorat nu şi lucrările de licenţă. Mi-a spus să merg la secretariatul facultăţii. Am mers iar la universitate, am ajuns la etajul 2 la secretariat la camera 240, am întrbat o fată care a întrebat o doamnă mai în vârstă care nu era sigura dar a spus că nu crede să mai aibă lucrările de licenţă din anii aproximativ 70, a intrat la decanat de unde a ieşit cu oa altă doamnă care m-a informat că sigur nu o mai au, lucrările nu se păstrează decât 4 ani. Mi-au spus că poate profesorul îndrumător s-o mai aibă dar nu îi ştiam numele. Când am plecat şi am coborât treptele de la etajul 2 m-am simţit cel mai mare luzăr, de fapt nu m-am mai simţit niciodată mai luzăr ca pe când ieşeam din universitate şi apoi pe stradă, pe strada aia imensă pe care mergând îmi venea să plâng într-un fel anume, cum nu mi-a mai venit din copilărie şi cum am plâns întotdeauna în legătură cu dumneata – tu eşti carne din carnea mea, eu sunt carne din carnea ta, eu sunt suflet din sufletul tău. Pentru că sufletul tău e din sufletul meu, sufletul meu dacă nu aş scrie paginile astea şi nu aş crede ar fi amputat. Sunt ca puiul ăla de dinozaur cu frunza de arţar. Mamă, seara târziu – de fapt în toiul nopţii - când sunt obosit deschid calculatorul şi-l las pe Jacques Brel să se roage pentru mine. Pentru mine secolul XXI este cel mai greu secol al Istoriei, este secolul plânsului meu. Mamă dumneata eşti frumoasă şi simplă ca o pâine ori un templu grecesc. Şi aşa se sfârşeşte această povestire aproape înainte de a fi început, asemeni vieţilor noastre, a miliarde de oameni, ca un

vis ce trebuie să se termine pentru că ne-am trezit, cum mă voi trezi şi eu - curând. Există oameni care în faţa celei mai mari tragedii care nu este decât una ale căror suflete îngenuchează pentru a rămâne toată viaţa îngenungheaţi, nemairămânând loc de nimic altceva, aceasta este cheia celor mai multe statui ale credinţei catolice de îngeri rugându-se. Există oameni ca Augustin în prima mie de ani, Tereza de Lisieux în a doua mie de ani. Oameni ca mine. Am fost foarte rătăcit, parcă a mai spus cineva înainte de mine lucrul acesta, dar ca întotdeauna cuvintele altora ne sunt propria viaţă. -Nu fiţi proşti bă, rugaţi-vă. - Sunt sigur că asta ne-ar spune Arsenie Boca dacă ar mai trăi. Asta mi-ar spune şi mie, iar eu după ce în esenţă am fost toată viaţa un copil fericit care mânca fulgi de zăpadă fericit chiar şi prin necazurile ce au venit mai târziu pentru că te aveam pe dumneata din 20 iulie 2011 viaţa mea a devenit un vis urât, după cuvinte tăcere, acum nu mai pot Mamă decât să îngenunchez în faţa fotografiilor de familie precum băieţelul din *Cuore*. Mamă, de când ai plecat trebuie să iubesc cum n-a mai iubit nimeni pe pământ, să iubesc cerul pentru că doar acolo te voi mai vedea. Copacii se transformă uneori în oameni. Asta se întâmplă sus în munţii singuratici şi zâmbitori totuşi ca Jacques Brel în 1959 unde Ursa şi puiul ei dorm cu fruntea sprijinită vertical de stânci în bulboane rotunjite de ape precum *Masa tăcerii*. În locurile acelea singurătatea e un om căruia îi poţi chema numele şi pe care îl poţi *bătjocuri* cum îţi doreşte inima şi cum se obişnuieşte pân părţile noastre şi-l poţi pune în cuie pe o cruce în formă de X, x-ul propriului lui nume ca să se ştie că am fost noi oamenii pe pământ. Nu ştim cum se întâmplă asta, doar dimineaţa în locul unde se afla un carpen, cer, mesteacăn, fag se află un om o fiinţă căreia doar Dumnezeu Sfântul îi cunoaşte sufletul oricât de rău sau bun ar părea ochilor noştri de sticlă de carne. Oamenii făcuţi din copaci pot fi deosebiţi de ceilalţi că vin pe lume îngenuncheaţi sau prăbuşiţi. Despre ei cei care i-au cunoscut obişnuiesc să spună că oamenii preschimbaţi din copaci iubesc pentru că sufletul lor e o galaxie de frunze înstelate, galbene, verzi şi albastre. Am cunoscut şi eu un om din acesta măiastru, spunea bătrânul, era biata mama mea săraca. Dar eu n-am ştiut până s-a ridicat la cer ca I(i)sus Christos. Coboară din munte în văi şi întemeiază familii în sate, dar asta nu e aşa e important deşi aşa pare. Când se duc pentru că şi arborii

sfinţi mor sunt înmormântaţi cu lacrimi ca şi banii, mai multe sau mai puţine, şi se trasformă iarăşi în mesteceni de lumină, crescuţi pe mormintele în care am vrea să intrăm şi noi, dacă s-ar putea. Mamă, tu eşti Ierusalimul meu. Mamă, eu abia acum încep să înţeleg dimensiunile cosmice ale iubirii dumitale pentru mine, ca a unei ursoaice pentru puiul ei, ca a Ursei Mari pentru Ursa Mică, fiindcă sufletul dumitale e Ursa Mare iar sufletul meu e Ursa Mică, amândoi pentru totdeauna în cer şi Mamă, dumneata eşti minunată, eşti Mama lui Julio Iglesias. Mamă, cred că ce îmi rămâne mie în puţinele zile ce le mai am pe pământ este ce mi-am ales ca şi parte a mea încă din copilărie: cărţile şi cititul cărţilor, şi cărţile mă vor învăţa să manufacturez alte cărţi ca un ţesător persan fiindcă dintotdeauna orice carte s-a născut din alta după cum Evanghelia lui I(i)sus s-a născut din Tora lui Moise. Dacă mă duc în vâltori de ape cum spune cântecul viaţa pare un drum prea lung, dar dacă stau liniştit aici între cărţi cum am făcut-o toată copilăria, atunci timpul este înfrânt şi mâine – dacă nu astăzi – voi fi lângă dumneata, Mamă. Dar da, ca să vorbesc pe româneşte, e adevărat nu ştiu nimic, ce ştiu eu? Dar când cred ştiu totul nu ştiu de ce. Stau şi ascult Cher, *Love Hurts* toată noaptea plâng cum plângeam la cinci ani şi acum ştiu ce-am pierdut pe când înainte nu ştiam ce am, şi mă uit în oglindă şi reconstruiesc chipul dumitale şi te văd pe dumneata în mine şi acesta e rostul acestei cărţi, după despărţire o meditaţie înainte de reîntâlnire şi ştiu acum că dacă n-o să ajung în cer înseamnă că mi-am ratat viaţa pentru că acum cerul este marca ta, acum acolo e singurul loc pe care îl mai pot numi acasă fiindcă tu eşti acolo şi e singurul loc unde mai vreau să merg. Mamă, eu sunt Natalie Cole iar dumneata eşti Nat King Cole. În rest, am rămas aici singur se pare ca orice călugăr sau vagabond fără familie, deşi totuşi am o familie, ca Huckleberry odată pe pluta lui privind neînţeleasa de la începutul timpului ca un suflet de străin pagina de carte antică indigo a cerului înstelat acoperită în înluminuri cu ideogramele megalitice ale constelaţiilor în care era gravat chipul sacru al bietei sale mame. Nu ştiu, cred că ţi-am mai spus dar singurătatea în care am rămas în lipsa ta mă face noaptea pe când stau în pat să vreau să ies pe străzi, umblând, căutând ceva ce nu se poate găsi. Ce a mai rămas din mine, doar un derviş stingher şi amărât care îi tot predică omului că sufletul Omului va muri înaintea

Omului pe Pământ. iar eu sunt singur acum şi ochii mei îmi sunt două pietre în cap, două pietricele din hăţăgane din acelea ce se aduc la mormântul celor mai iubiţi, două pietre de lumină tăcută, iar eu sunt un cimitir al tuturor strămoşilor mei, în mine se află sufletele lor, ori măcar amintirea lor şi a luminii, dar duhurile noastre sunt una şi de aceea sunt un tufiş în flăcări atins de mâna nevăzută de vânt a lui Dumnezeu îngenuncheat cum sunt înaintea sa precum Eric Clapton, lacrimile îmi sunt pietrele coiborând până la pământ. numele tău, Mamă, e un nume din şapte cifre tainice precum cele şapte amprente ale degetelor lui D-zeu. Dumneata eşti şi ai fost întotdeauna între noi Cenuşăreasa cea frumoasă, iar noi am fost toţi băieţii cei răi, dar Prinţul Fericit te-a luat din casele noastre meschine şi te-a făcut prinţesă în cer, care mistic se numeşte Sans-Souci. Mamă, cred că fără să-mi dau seama întotdeauna ai fost, dar acum eşti pentru mine ceea ce este Elvis pentru oameni, cum este Ana de mulţi ani pentru mine. Eu nu mai am pe cine să iubesc, dar tot ce am învăţat după o viaţă de pagini e că familia e iubirea dar, Mamă, sunt oare un om, pot fi? Mămică, nu mă mai tem pentru dumneata privind noaptea cerul negru ca un înlăcrimat văl de doliu pe chipul soboarelor Bisericii. Tu eşti acum unde s-a dus Iosif cel necăjit, unde s-a dus Avraam părintele a trei oameni, unde este Papa nostru Ioan, unde este Ana, Mamă, lângă Fecioara Maria, unde este Brâncuşi lângă coloanele cerului, unde sunt toţi care au fost şi vor fi vreodată, unde sunt martirii şi tâlharii, locul unde curge Amazonul, locul de unde nu vom mai pleca niciodată, unde vom fi amândoi zâmbind ca în copilărie lângă Ohiyesa cu pene mari de îngeri în păr. Mamă, citeşte-mi cu ochii tăi bizantini şi cereşti manuscrisul arab şi augustin. Sunt, sunt un Julio căzut pe covor.

Şi îngerul a spus:

-Fexli, în Mureş în bulboane există un peşte înnegrit de mâl cu ochi uriaşi plini de fosfor şi cap greu, arând prin mlaştini cu boturile lor gigantice şi dure ca nişte pluguri de zăpadă. Când e rănit în vreun fel de cineva ce încearcă să-l prindă uriaşul peşte se dă la fundul apei şi-şi propteşte fruntea de o stâncă, rănile sale sărând apa, iar pescarul dacă e ageamiu crede că peştele a murit. De obicei doar un pescar bătrân poate prinde un asemenea peşte şi peştii deasemenea şi ei sunt bătrâni, cu ochii luminând printre

pietrele din adâncuri ca farurile de jeep. Murind. Când adorm nu mai simt cuiele-n mâini Nu mai simt lancea în coastă Doar când adorm nu mai simt cununa de spini. Unii oameni sunt ca peştele ăsta. Mai aminteşte-ţi şi de iertare, Felix Unforgiven, tu, tu, mai aminteşte-ţi şi de iertare. Într-un fel, toţi oamenii sunteţi minunaţi, iar viaţa noastră ar fi putut fi ca a lui Jack şi Rose Dawson când se roteau la petrecerea de la clasa a treia de pe bordul Titanicului. Cred în tine.